

პოლიტია

ირინა სარიშვილი
თავილი აჰალი და
ახალი "ხილვების"
მესახე

ირინა სარიშვილი თავის თავს არ
ლალატობს და თამაში
პროგნოზების კეთებას
განაგრძობს. "კმარას" ოფისის
დარბევას სარიშვილი
წინასარჩევნო კამპანიას
უკავშირებს და მტკიცედ არის
დარწმუნებული, რომ ოპოზიცია
თავად ესმის საკუთარ მწიგნობს
და მათი დარბევის ინსტრუქციას
ახდენს, რათა ეს სახელისუფლებო
ძალეს დაბრალდეთ.

A2

აჟორონია

"ახალი მენაჰენდი"
მოქმედების
პროგრამას
ამოუბრებს

პრეზენტაციაზე "ახალმა
მენაჰენდმა" ჟურნალისტებს
რუსეთში მოსალოდნელ ვიზიტზე,
ახალი მრიცხველების დაყენების
პრესპექტივასა და თავად
"თბილგაზის" თანამშრომლების
წინაშე დაგროვილი
დავალიანებების გასტუმრების
შესახებ მიანოდა ინფორმაცია.

A4

უხოოთი

რუსეთი
კონტრშედეჰაჰ
გადადის

ხუთშაბათს პრეზიდენტმა
პუტინმა ყირგიზეთში რუსული
სამხედრო ბაზა გახსნა. ეს
პირველი სამხედრო ბაზაა,
რომელიც მოსკოვმა ყოფილ
საბჭოთა სივრცეში გახსნა.

A5

საზოგადოება

ამერიკალბის
სარაჰარი მხხათაში

მცხეთაში გაიხსნა საოჯახო
მედიცინისა და ექიმთა
გადამზადების თანამედროვე
სასწავლო ცენტრი, რომლის
შექმნაში ლომის წილი ამერიკელმა
მოქალაქეებმა შეიტანეს. საჭირო
თანხის ნახევარზე მეტს სწორედ
მათ მიერ შემოწირული თანხა
შეადგენს.

A6

სამართალი

"კმარას" აჰვანი
დაუბინეს

22 ოქტომბერს, გვიან ღამით,
უცნობმა პირებმა "კმარას"
ოფისის ფანჯრის მინები ქვებით
ჩაამტვრიეს და უბაში
პროკლამაციები შეყარეს.
"შეფარდებიძ თქვა - "კმარას"
კმარა. ოფისში შემოყრილ
პროკლამაციებზეც სწორედ ეს
სიტყვებია დაფიქსირებული.
აქედან გამომდინარე, ადვილი
მისახედრია, ვისი ხელი ურევია
ჩვენს დარბევაში," - ამბობს კმარას
აქტივისტი თეა თუთბერიძე.

A7

აინფი

თბილისი	22	
აშთაისი	26	
ბათუმი	26	
სოხუმი	23	
ფოთი	26	
თელავი	21	
ზუგდიდი	26	
გორი	19	
ახმეძა	21	
აჰნათარა	23	
ბაგრა	21	
სამტრედი	26	

უხოოარი ვალდის
ოფიციალური კარსი
ლორთაჰ მთარბაჰი

აშშ დოლარი

2.0890

ევრო

2.4721

გირვანჰა სტერლ.

3.5350

რუბლი

0.0698

შედეგება ბათუმში

"ნაციონალური" მოძრაობის
მიტინგი ბათუმში, როგორც ექს-
პერტები ვარაუდობდნენ, სასტი-
კად დაარბიეს. ვითარება დილი-
დანვე დაიძაბა ჩოლოქზე, სადაც
"ნაციონალბის" ზოგიერთი აქ-
ტივისტი, პირადობის მონწიობის
არქონის მოტივით, საზღვარზე
არ შემოუშვეს. საბოლოო ჯამში
ბათუმში შემოაღწია 500-მდე აქ-
ტივისტმა. მათ შეუერთდნენ აღ-
გილობრივი მხარდამჭერები და
მიტინგის გამართვა პირდაპირ
უზენაესი საბჭოს შენობის წინ გა-
დანწყიტეს. მომიტინგეთა ჯგუფი
შეძახილებით - "აჭარა აბაშიძის
გარეშე!" - ასლან აბაშიძის რეზი-
დენციის მიმართულებით დაიძრა.
აჭარის ოფიციალმა მათ მოსავე-
რიებლად გამოიყვანა შინაგანი ჯარ-
ის ნაწილები, სპეცდანიშნულების
რაზმა და დიდრადონობით პოლი-
ცია. ჯარის კორდონმა გადაკეტა
უზენაესისკენ მიმავალი ქუჩის მო-
ნაკვეთი და გააკეთა დერეფანი. მო-
მიტინგეებს გაუთავისუფლეს გზა
ბათუმის ცენტრალური სტადიონის-
კენ, მაგრამ ისინი არ დაემორჩილნენ
ხელისუფლების მოთხოვნას.

პირველი შეტაკება ვის მიერ
იქნა ინიცირებული, ამის დადგე-
ნა, ფაქტობრივად შეუძლებელი
გახდა. პირველი ზედხიარის შემ-
დეგ ცნობილი სახეებიდან ნაცემი
კობა დავითაშვილი იყო.

აჭარული სტაბილიზაცია.

დავის საბანი - პარტიული ფინანსები

ანტიკორუფციულთან არსებულმა მონიტორინგის ჯგუფმა არჩევნებამდე ბოლო სხდომა გამართა.

სალები მტკიცებულებად ვერ მიი-
წინა. გარდა ამისა, პროკურატუ-
რას ხშირად არც აქვს სხვადასხვა
სახის წინასაარჩევნო დარღვევი-

სთვის სისხლის სამართლის დანა-
შაულის კვალიოვაციის მიცემის
საშუალება. ცენტრალური საარ-
ჩევნო კომისიის წარმომადგენლე-

ბი კი აცხადებენ, რომ სხვადასხვა
სახის დარღვევაზე მოკვლევა მათ
კომპეტენციაში არ შედის.

ბაგრაძეა A2 ბაგრაძეა

კოფი ანანი: ერაყს გულუხვად დაეხმარეთ

მადრიდში დონორი ქვეყნების კონფერენცია გაიხსნა

ლევან დირსიაშვილი

გუშინ მადრიდში ერაყის რე-
კონსტრუქციის საკითხზე დონო-
რი ქვეყნების მონაწილეობით საე-
რთაშორისო კონფერენცია გაიხ-
სნა. ორდღიან ფორუმში სამოც-
დაათზე მეტი ქვეყნის და საერთა-
შორისო ორგანიზაციების წარმო-
მადგენლები იღებენ მონაწილეო-
ბას. მადრიდის კონფერენცია გაე-
როს-ს გენერალური მდივნის კოფი
ანანის გამოსვლით გაიხსნა, რო-
მელმაც დონორ ქვეყნებს ერაყის
აღდგენის საქმეში გულუხვი
წვლილის შეტანისაკენ მოუწოდა.

მადრიდის კონფერენცია ვაშინ-
გტონის უდიდეს ყურადღებას იქსა-
ხურებს, რომელსაც იმედი აქვს,
რომ სამიტის მონაწილეები ერაყის
აღდგენის საქმისათვის, სულ ცოტა,
30 მილიარდ ამერიკულ დოლარს

ბაგრაძეა A5 ბაგრაძეა

ერაყში აშშ-ს ადმინისტრაციის შუფი პოლ ბრემერი, ერაყის მმართველი საბჭოს ხელმძღვანელი იად ალავი და კოლნ პაუელი

პრესადენტი, რომელმაც შარყია მითი ახაშიაჰა

ეაჰ აჰვინიძაჰი

სადაც ოპოზიციის მიერ ჩატა-
რებულ დემონსტრაციებს შეია-
რალებული კორდონებით ხვდები-
ან, სადაც თავისუფალ მედიას იმ-
დებლობისკენ ოდნავ მიდრეკილი
საინფორმაციო საშუალებების არ-
სებობას არ უშვებენ, სადაც ადა-
სეზების ბელაზე აუვის თქმისგ-
ან თავს მხოლოდ შიშის გამო იკა-
ვებენ - იქ ადგილობრივი ბელად-
ის ძალაუფლება ერთ დღეს საპნ-
ის ბუმტივით გასკდება.

ის, რამაც თავის დროზე ასლ-

ან აბაშიძეს პატარა, მაგრამ უძ-
ლეველი დიქტატორის იმიჯი შეუ-
ქმნა და საფუძველი ჩაუყარა
მითს, რომ აჭარაში მისი ძალაუფ-
ლება ურყევია - პირველ რიგში,
უუნარო ცენტრალური ხელისუფ-
ლებაა, რომელმაც ყველაფრის
უფლება მისცა აბაშიძეს და აჭა-
რაში დიქტატორობა ღამის ოფი-
ციალურად დაუკანონა.

დღესაც კი, როცა ყველა არჩე-
ვნების სამართლიანად ჩატარება-
ზე ლაპარაკობს, ძალიან ცოტას
თუ უწნდება პროტესტი იმ მიდგო-
მის გამო, რომელიც დიდი ხანია,

ბაგრაძეა A3 ბაგრაძეა

ენერგოქაოსი ლიახვის ხოზაში

ანუ რატომ ამარაგებს ქართულ სოფლებს
ცხინვალის ადმინისტრაცია რუსული დენით

ამ ორი დღის წინ ლიახვის ხეობის ქართული სოფლების მოსახლეობა
უკვე მერამდნედ დარჩა ელექტროენერგიის გარეშე. სოფლებისათვის
ელექტრომომარაგების აღსადგენად შიდა ქართლის ადმინისტრაციას
კიდევ ერთხელ დასჭირდა ცხინვალთან მოლაპარაკებების წარმოება.
საქმე ისაა, რომ ხეობის რუსული ელექტროენერგით მომარაგება არა
"საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო
ენერგოკომპანიიდან", არამედ ცხინვალდან ხდება. სხვათა შორის,
რუსული ელექტროენერგია საჩუქრად ჯერ არავის მიუღია. ლიახვის
ხეობის ქართული სოფლების მოსახლეობა სიღარიბის ზღვარს მიღმა
ცხოვრობს, დენის საფასურს საკულდაგულოდ აგროვებს და ცხინვალის
ენერგოსისტრიბუტორებს აბარებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში ისინი
ცივილიზაციის ამ ერთ-ერთი სიკეთის გარეშე დარჩებიან. დანარჩენი
ხოო მათ ამ 12 წლის წინათ ომმა და უბედურებამ წაართვა.

მაია ურუაჰაჰი

ამ ორი დღის წინ მდინარე ლი-
ახვის ხეობაში მდებარე ათამდე
ქართულ სოფელს ცხინვალმა ელ-
ექტროენერგიის მიწოდება შეუ-
წყვიტა. ცხინვალი მათ იმ ელექტ-
როენერგიის საფასურს სთხოვდა,
რომელსაც ოსური მხარე რუსე-

თიდან იღებს.
ცხინვალში დღესაც აცხადებ-
ენ, რომ ქართულ სოფლებში დენ-
ის საფასურს არც მოსახლეობა
და არც წერილი მენარეგ-ხელოს-
ნები არ იხდიან, რის გამოც რუსე-
თთან ენერგოურთიერთობაში მა-
თაც პრობლემები ექმნებათ.

ბაგრაძეა A4 ბაგრაძეა

ყალბამოჭრილი აჰვინიანილი ზს-დან საავადმყოფოში მოხვდა

ორი დღის წინ მიხაილოვის საავადმყოფოდ ცნობილ კლინიკაში
შინაგან საქმეთა სამინისტროდან ყელის არეში დაჭრილი ვალერიან
დადეჰიე გადაიყვანეს. ამონაწერი ავადმყოფის ისტორიიდან: "დადეჰიე
ვალერიანი სერგის ძე, 52 წლის. მცხოვრები ვაჟა-ფშაველას ქუჩაზე,
ბინა 14 (მისამართი სრულად არ არის მინიშნებული); აღენიშნება
ნაკვეთი ჭრილობები სახის და კისრის მიდამოში. გადაჭრილი აქვს
საძილე არტერიიდან გამავალი ერთ-ერთი შტო. აღენიშნება მარცხენა
მევიდე ნეკრის მოტეხილობა".

წინო გოჭორიშვილი

საავადმყოფოს ექიმ ბაქარ ბა-
კურაძეს მოულოდნელად რამდე-
ნიმე პოლიციელი ეახლა და სამი-
ნისტროში წაიყვანა.

"შინაგან საქმეთა სამინისტ-
როში, ერთ-ერთ კაბინეტში რომ
შევედი, დივანზე დაწოლილი
შუა ხნის მამაკაცი დამხვდა.
ჩემს მისვლამდე იქ "სასწრაფო
დახმარება" ჰყავდათ გამოძახე-
ბული, მაგრამ, ვინაიდან პიროვ-
ნებას ჭრილობები სახის და ყე-
ლის არეში ჰქონდა მიყენებული,
ამიტომ გახდა აუცილებელი
ყელ-ყურის სპეციალისტის გა-
მოძახება. პაციენტი სასწრაფო

ქირურგიულ ჩარევას საჭიროე-
ბდა და იგი საავადმყოფოში გა-
დაიყვანეთ," - აღნიშნა ჩვენთან
საუბარში მიხაილოვის საავადმ-
ყოფოს ყელ-ყურის განყოფილე-
ბის ექიმმა ბაქარ ბაკურაძემ.

მეურნალი ექიმის თქმით, პაცი-
ენტს მიყენებული აქვს ნაკლებად
მიმზე დაზიანებები, თუმცა საბო-
ლოო შეფასება ექსპერტიზამ უნდა
მისცეს. ორდღიანი მეურნალობის
შემდეგ, დადეჰიე ბადრაგის თანამშ-
რომლებმა წაიყვანეს. ციხის რესპუ-
ბლიკური საავადმყოფოს ნაცვლად,
პოლიციამ დაკავებული დადეჰიე
სასჯელაღსრულების დანესტრული
ხის №6 საპყრობილეში გადაიყვანა.

ბაგრაძეა A7 ბაგრაძეა

უკანასკნელი 109 მატრი

შოთა უბიაშვილი

გუშინ რუსებმა ქერჩის სრუ-
ტეში დამბის მშენებლობა შეაჩე-
რეს, რითაც ბოლო დროს შექმნი-
ლი დაძაბულობა ოდნავ გაიშუშ-
ტა, თუმცა საბოლოო შეთანხმება
ჯერ არ არის მიღწეული.
საქმე ეხება აზოვისა და შავი
ზღვების შემაერთებელ ქერჩის
სრუტეზე კონტროლს. სრუტის აღ-
მოსავლეთ სანაპიროზე რუსეთის
კუთვნილი ტამანის ნახევარკუნძუ-
ლი მდებარეობს, დასავლეთ ნაპირ-
ზე - ყირიმის ნახევარკუნძული,
სრუტეს შუაში კი კუნძული ტუზ-
ლა, რომელიც უკრაინას ეკუთვნის.

სრუტე თავთხელია და გემებს
აზოვიდან შავ ზღვაში გასვლა
მხოლოდ ტუზლასა და ყირიმს მო-
რის არსებული ვიწრო გასასვლე-
ლით შეუძლიათ. დერეფანი უკრა-
ინას ეკუთვნის და ამიტომ სრუ-
ტეში გამავალი გემები გადასახა-
დსაც კიევის ხაზინაში იხდიან.

კიევი ეს საკითხი საბოლოოდ
გადაწყვეტილი ეგონათ, მაწამ,
სანამ რუსეთის საგარეო საქმეთა
სამინისტროდან წერილი არ მიი-
ღეს, რომელშიც ოფიციალურად
სთხოვდნენ, კუნძულ ტუზლას
მფლობელობის ოფიციალური სა-
ბუთი წარმოედგინათ.

ბაგრაძეა A5 ბაგრაძეა

მოკლედ მოლოდინაშვილის პარაუდი

სახელისუფლებო ბლოკი “ახალი საქართველოსთვის” დარწმუნებულია, რომ ოპოზიცია მოსახლეობას ფსიქოლოგიურად ამზადებს, რათა 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდგომ მასობრივი გამოსვლები დაიწყოს.

ბლოკის ერთ-ერთი ლიდერის ნუგზარ მოლოდინაშვილის განცხადებით, წინასწარ გამოქვეყნებული რეიტინგები და ოპოზიციური ძალების ლიდერების განცხადებები აბსოლუტური გამარჯვების შესახებ, მოსახლეობის ქუჩაში გამოყვანისთვის მომზადებას ემსახურება. **“ოპოზიცია აცხადებს, რომ სახელისუფლებო ბლოკი არჩევნებში შეიდგროცენტიან საარჩევნო ბარიერს ვერ გადალახავს. ამავე დროს, მათ კარგად იციან, რომ სურათი სხვაგვარია, “ახალი საქართველოსთვის” ამომრჩეველთა ხმების მინიმუმ 30 პროცენტს მთიპოვებს, რაც მათ ხელს არ აძლევთ. ამიტომაც აქცენტი გადატანილი აქვთ იმაზე, რომ 2 ნოემბრის შემდგომ მასობრივი გამოსვლები დაიწყო”,** - თქვა მან. მოლოდინაშვილის აზრით, შესაძლოა, არჩევნების შემდეგ ოპოზიციურმა პარტიებმა, გაუთავებელი სასამართლო პროცესებით და ამომრჩეველთა ხმების რამდენჯერმე გადათვლის მოთხოვნით, საკანონმდებლო მუშაობის პარალიზება გამოიწვიონ და საკონსტიტუციო ვაკუუმი შექმნან”. **პრაიმ-ნიუსი**

ორი სიტყვით

თბილისი. “პოლიცია და საზოგადოება” - ასე შეკია წიგნს, რომელიც არასამთავრობო ორგანიზაციამ “ყოფილი პოლიტპატიმრები - ადამიანის უფლებებისათვის” 2000-იანი ტირაჟით გამოსცა.წიგნში შესულია საქართველოში პოლიციისა და საზოგადოების ურთიერთობის ანალიზი და რეკომენდაციები შექმნილი სიტუაციის გამოსასწორებლად. გარდა ამისა, აქ შეტანილია ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებული საერთაშორისო ხელშეკრულებები და საქართველოში მოქმედი კანონები, რომელიც პოლიციასა და ადამიანის უფლებებს ეხება. წიგნი პოლიციელებსა და სხვა დაინტერესებულ პირებს უსასყიდლოდ გადაეცემა. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის პროექტთან დაკავშირებით ბაკურიანში სამდღიანი კონფერენცია დაიწყო. კონფერენციას საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე ლადო ქანტურობა გახსნის. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის პროექტს და მასში შეტანილ ცვლილებებს კონფერენციაზე მიმოიხილავს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილე, საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის რეფორმის ჯგუფის თავმჯდომარე მერაბ ტურავა. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის პროექტი რამდენიმე თვეა, რაც სხვადასხვა კონფერენციისა და სემინარის მსვლელობის საგანია. კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობას მიიღებენ საერთაშორისო ორგანიზაციებიც. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. ქართველმა მესაზღვრეებმა საქართველო-რუსეთის საზღვრის დაღესტნის მონაკვეთზე, დიკლოს საგზაოგორე, საზღვრის უკანონო გადმოკვეთის გამო რუსეთის ფედერაციის ორი მოქალაქე დააკავეს. მათ ჩრეგიას აღმოაჩნდათ ერთი “კალშნიკოვის” ტიპის ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, “F-1” ტიპის ნაწილუმზარა და 20 გრაში ნარკოტიკული ნივთიერების მარცხუბა.

საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის პრესსამსახურის ინფორმაციით, ამჟამად მიმდინარეობს დაკავებული პირების იდენტიფიკაცია, თუ შეიძლება დადასტურებულია, რომ ისინი დაღესტნის ცხოვრობენ. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. მეტროსადგურ “გარკეთილთან” ჩადენილი ქურდობის პირაღდებით თბილისის ისინი-სამგორის რაიონის პოლიციელებმა 14 წლის თემურ ავლიანი დააკავეს. თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს ცნობით, 21 ოქტომბერს ავლიანმა მეტროსადგურ “გარკეთილთან” ხელჩანთა მოპპარაღია ხშირადმეულის, რომელშიც 250 ლარი და პირადი ნივთები იყო. ნაქურდილი ამოღებულია. არასრულწლოვანი ავლიანის მამართ სისხლის სამართლის საქმე თბილისის ისინი-სამგორის რაიონის პროკურატურამ აღძრა. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. ხუთშაბათს, საღამოს, თბილისის სამდღიანი ვიზიტით ენგვა პოლონეთის სასაზღვრო უწყების დელეგაცია ოთხი თანამშრომლის შემადგენლობით. დელეგაციას უზენაესმა სასაზღვრო პოლიომდგენელებს სასაზღვრო პოლიციის მეთაური იოზეფ კლიმოვიჩი. ამასთან, პოლონეთისა და საქართველოს სასაზღვრო უწყებათა ხელმძღვანელები - იოზეფ კლიმოვიჩი და ვალერი ჩხიტიძე ორმხრივ თანამშრომლობის პერსპექტივებს განიხილავენ და უწყებათაშორისო თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმებას გააფორმებენ. **პრაიმ-ნიუსი**

შეტაკება ბათუმში

ხელჩართული ბრძოლა ბათუმის ქერებში.

პირველ შეხლა-შემოხლაში კობა დავითაშვილი დაზარალდა.

ყველაზე მძიმე დაზიანებები კობა ხაბაზმა მიიღო.

პირველი ავარიიდან

ამის შემდეგ დაიწყო მიტინგის უმოწყალო დარბევა. “ნაციონალური მოძრაობის” აქტივისტებმა მიმართ ნამდვილი ნადირობა გაიმართა. დავარდნილებს რამდენიმე კაცი გამეტებით ურტყამდა. პარალელურად დაიწყო ეი დეიო-კამერების დევნა. სასტიკი სცემეს აჭარის ტელევიზიის “ურნალისტი, ტელეკომპანია “იმედის” ოპერატორი და “გაზეთ ბათუმელების” ვებ-გვერდის რედაქტორი. “იმედის” ვიდეოკამერა, რომელზეც აჭარის ტელევიზიის ოპერატორის ცემის ფაქტი იყო დაფიქსირებული, უგზო“უკვლიდ დაიკარგა. ოფიციალური სტრუქტურების განცხადებით, კამერას მთელი ღამის განმავლობაში ექებდნენ აჭარის პოლიციის და უშიშროების წარმომადგენ-

ლები, მაგრამ, მათი განმარტებით, დამტერეულიც კი ვერსად იპოვეს.

ჟურნალისტების დარბევის პარალელურად, ბრბო (სავარაუდოდ სპეცსამსახურის გადაცემული წარმომადგენლები) სდევნიდა “ნაციონალების” დარჩენილ მცირე ჯგუფებს. დაზარალებულთაგან ვინც მოახერხა, “ნაციონალების” ცენტრალურ ოფისს შეაფარა თავი.

ანგარიშსწორება აქ გაგრძელდა. დაარბიეს ოფისი და იქ თავმოყრული ადამიანებსაც მიაყენეს ფიზიკური შეურაცხყოფა. თავგატეხილი გივი თარგამაძე სამედიცინო დახმარების მანქანამ წაიყვანა.

დაზარალებულების ნაწილი, ძირითადად დავილობრივი აქტივისტები - დაუზუსტებელი ინფორმაციით ხუთი ადამიანი, გადაიყ-

“ნაციონალების” საარჩევნო აგიტაციის აუტოდაფე.

თავგატეხილი გივი თარგამაძე საავადმყოფოში გადაიყვანეს.

ასეთი რამ ათი წელია. ბათუმში არ ყოფილა.

ვანეს ბათუმის N1 საავადმყოფოში. ყველაზე მძიმე დაზიანება “ნაციონალების” მაჟორიტარ კანდიდატმა ნაოივლა 300-კაციანი დოუფიქსირდა.

მოგვიანებით ბათუმში გავრცელდა ინფორმაცია, რომ “ნაციონალების” თბილისის ოფისიდან ბათუმში წამოვიდა 300-კაციანი ჯგუფი. აქედან გამომდინარე, ქალკში შესაბამისი “სამზადისი” დაიწყო, მაგრამ ეს ინფორმაცია არაზუსტი აღმოჩნდა.

დარბული “ნაციონალების” ჯგუფები შეღამებისას წოლოქს გაღმა მხოლოდ იმიტომ გაჩერდნენ, რომ ბათუმში ჩარჩენილებს დალოდებოდნენ. რამდენიმე მძიმედ დაზიანებული მომიტინგე (ძირითადად ქუთაისიდან), ოზურგეთის პოლიციის დახმარებით, წოლოქიდან გადაიყვანეს საავადმყოფოებში. სხვები კი ვაიან

ღამემდე ელოდნენ ჩარჩენილებს და აცხადებდნენ, რომ, თუნდაც ერთი ადამიანის არ გამოჩენის შემთხვევაში, უკან დარბუნდებოდნენ. რაც შეეხება “ნაციონალების” მაჟორიტარ კანდიდატს დავით ბერძენიშვილს, იგი დარბევის შემდეგ აღარ გამოჩენილა, ჟურნალისტებთან სატელეფონო საუბარში კი აღნიშნა, რომ ფაქტები თავად მეტყველებდნენ ყველაფერზე და მეტი არაფრის თქმა შეეძლო.

მიტინგის დარბევის შემდეგ “ალორძინების” მხარდამჭერთა შეკრება გაიმართა, სადაც გამომსვლელები აცხადებდნენ, რომ აჭარაში სააკაშვილის არ ემინიათ და მზად არიან, ტყვის გაეყარდნის შემთხვევაშიც კი, დაიცვან ადგილობრივი ხელისუფლება.

24 საათი

პრეცედენტი, რომელმაც შეარყია მითი აზაშიაზა

პირველი ავარიიდან

აღიარებულ ჭეშმარიტებად იქცა საქართველოში — აჭარაში მაინც ყველაფერი ისე იქნება, როგორც ეს ასე- ლან აბაშიძეს სურს და ამიტომ, ძა- ლისხმების გამოჩენაც კი არ ღირს.

ასეთი მიდგომების გამოა, რომ აბაშიძე, უკვე ძალიან დიდი ხანია, აღარაფერს რიცხავს ცენ- ტრალურ ბიუჯეტში; არ უშვებს ციხიდან თენგიზ ასანიძეს, რომელიც პრეზიდენტმა შეიწყალა და უზენაესმა სასამართლომ გაამა- რთლა; ძალადობით ახშობს დამო- უკიდებელი მედიის შექმნის ნები- სმიერ მცდელობას; საკუთარ შვილს ქალაქის მერად ნიშნავს და პოლიტიკურ მეშვიდრედ იმზად- ებს; აჭარაში ამომრჩეველთა სიას იმდენად ზრდის, როგორც მას ეს ხელს აძლევს, და ასე შემდეგ, და- უსრულებლად.

ის, რაც გუშინ მოხდა, ერთ დღეს აუცილებლად მოხდებოდა. მომხდარი სწორედ იმის დასტუ- რია, რომ იმ ოაზისს, რომელიც აბაშიძემ არალეგალური ბიზნესი- დან მიღებული შემოსავლებით, ამ შემოსავლებით შექმნილი “სპეც- ნაზის” და მოსახლეობისათვის წართმეული უფლებების ხარჯზე მოიწყო და რომელიც კორუმპი- რებული და სუსტი ხელისუფლებ- ის დანაშაღს წარმოადგენს, აჭარ- ის პატარა დიქტატორი დიდხანს ვერ შეინარჩუნებს.

ჯემალ გოგიტიძის “არგუმენ- ტი”, რომ ოპოზიციას, თურმე, აბ-

აშიძის საძინებელ ოთახში უნდო- და შელწევა და აჭარის ხელისუფ- ლებამ თავის დაცვა შეიარაღებუ- ლი ფორმირებებით სცადა, ის ნა- ბოდევარია, რომელიც ვერანაირ- ად ვერ ამართლებს ოპოზიციის წარმომადგენლებისთვის კონს- ტიტუციური უფლების წართმევე- ას - დემონსტრაცია მოაწყონ იქ, სადაც უნდათ, ხელისუფლებასთან წინასწარი შეთანხმების გარეშე. საქართველოს კონსტიტუცია კი, იმისდა მიუხედავად, მოსწონს თუ არა ეს აჭარის ლიდერს, საქა- რთველოს მთელ ტერიტორიაზე ვრცელდება.

ის, რაც გუშინ მოხდა, მართლ- აც თვალსაჩინო პრეცედენტია, რამაც შეარყია მითი აბაშიძეზე. იმ აბაშიძეზე, რომელიც დიდი ხა- ნია, თავს იწონებდა, რომ მის სამ- ფლობელოში “მხედრონიმაც” კი ვერ გაბედა ცხვირის შეყოფა.

“ნაციონალურმა მოძრაობამ” ყინულმჭრელის ფუნქცია იტვირ- თა, მაგრამ უკვე არსებული რეა- ლობის რადიკალურად შეცვლას მარტო ეს პოლიტიკური პარტია ვერ შეძლებს. ოპოზიციური პარ- ტიები, რომლებიც დემოკრატიუ- ლი ღირებულების დაცვაზე დებენ თავს, დღეს ნეიტრალური კომენ- ტარებით არ უნდა იფარგლებოდ- ნენ, რადგან ქართული დემოკრა- ტიის დაცვა არა მარტო თბილისი- დან, არამედ აჭარიდან, ქვემო ქა- რთლიდან, სამცხე-ჯავახეთიდან და საქართველოს სხვა რეგიონე- ბიდან უნდა იწყებოდეს.

კომენტარები

მიხეილ სააკაშვილი

ასლან აბაშიძისა და “ალორძინებისთვის” სრულიად მოულოდნელი რამ მოხდა - ქუჩაში გამოვიდა ათასზე მეტი ბათუმელი და ამ ათასზე მეტმა ადა- მიაწმა მოინდომა თავისი მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატთან შეხვე- დრა. აჭარაში, სადაც ორი ადამიანი როცა ერთად დგას, უკვე საეჭვოა და სა- დაც წურწულითაც ვერ ბედავენ საუბარს მთავრობაზე, უკვე შეიკრიბა ათა- სზე მეტი მშვიდობიანი ადამიანი და ითხოვდა თავისი უმთავრესი უფლების განხორციელებას.

ამან ჩააგდო ისინი შოკში. ეს არ იყო ორმხრივი შეტაკება. შეტაკება ხდე- ბა მაშინ, როდესაც ორივე მხარეა დაზარალებული. მათ დაგვახედრეს ათა- სზე მეტი კარგად განვრთნილი შეარაღებული ჯარისკაცი, სრულიად უკა- ნონოდ შექმნილი კომანდოს ბატალიონი და როდესაც ჩვენები გადავიდნენ მეორე ქუჩაზე და იქ დაიწესეს მიტინგის გამართვა, იქ დაესხნენ თავს. მას შე- მდეგ, რაც ჩვენი აქტივისტები გავირდნენ და შტაბ-ბინაში წავიდნენ, მათ იქ მოუყარდნენ, დაარბიეს ჩვენი პარტიის შტაბ-ბინა, დაწვეს ყველაფერი, რაც ხახეს. სხვათა შორის, პირველ რიგში, დიდი სიხარულით გაანადგურეს ის პლაკატი, სადაც ეწერა - “საქართველო შევარდნაძის გარეშე”...

ჩვენი მიზანი არ ყოფილა პროვოკაციის მოწყობა. თითოეული ჩემი თანა- მებრძოლის გატეხილი თავი მირჩენია ყველა ამ ნაძირალას ერთად აღზე- ულს. ჩვენი მიზანი არის მშვიდობიანი, სტაბილური, წარმატებული საქართ- ველო, სადაც არ არიან ფეოდალები, სადაც არ არის ჩოლოქის მსგავსი ბარი- ერები.

აზიზ ახვლედიანი

“მოქალაქეთა კავშირს” აჭარის ორგანიზაციის ლიდერი აზიზ ახვლედი- ანი აცხადებს, რომ ბათუმში ხუთშაბათს მომხდარი ინციდენტი, **“თბილისი კიდევ ერთხელ უნდა დარწმუნდეს, თუ ვისთან აქვთ საქმე ადგილობრივ “მოქალაქეთა კავშირის” ორგანიზაციას და სხვა ოპოზიციურ პარტიებს აჭარაში, სადაც შეუძლებელია მიტინგის თავისუფლად ჩატარება.”** მისი თქმით, მასმედია არანაირ ყურადღებას არ აქცევს აქაურ ორგანიზაციებს, მათ შორის, “მოქალაქეთა კავშირს”.

“რამდენჯერმე მოვიდნენ ე.წ. ტელევიზიების წარმომადგენლები და როდესაც ადგილობრივი ხელისუფლების მაჟორ კრიტიკა არ მოეწინათ, ინტერვიუ არ გაუშვეს,” - თქვა ახვლედიანმა. **პრაიმ-ნიუსი**

თავდაცვის სამინისტრო

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში აცხადებენ, რომ აჭარაში დის- ლოკირებულ საჯარისო ქვედანაყოფების სამხედრო მოსამსახურეები მონა- წილობას არ იღებდნენ ბათუმში, ბლოკ “სააკაშვილ - ნაციონალური მოძ- რაობის” დემონსტრაციის მონაწილეთა ბლოკირებაში.

უწყების პრესსამსახურის ცნობით, მინისტრის ბრძანების გარეშე, ასეთ სიტუაციებში ქვედანაყოფებს ვერ გამოიყენებენ. მათივე ინფორმაციით, ასე- ეთი ბრძანება არ გაცემულა. **პრაიმ-ნიუსი**

დათო ზურაბიშვილი

როცა ნებისმიერი პარტია დააპირებს საკუთარი კონსტიტუციური უფ- ლებების გამოყენებას, ადგილობრივი ხელისუფლება ვალდებულია ეს აიტა- ნოს. ბათუმში რა სიტუაციაც არის, გასაგებია. დიდი ხანია იქ არანაირი ოპო- ზიციური პარტიის შეკრება არ ჩატარებულა, რომელიც ადგილობრივი ხე- ლისუფლების წინააღმდეგ იქნებოდა მიმართული. ისეთი მთავებდლება მჩრება, რომ თითქმის ამას წინასაარჩევნოდ ყველა შეველა, მათ შორის ოპო- ზიციაც. შევეგუეთ იმას, რომ რაც იქ ხდება ეს ნორმალურია. მაგრამ ეს ძა- ლიან არანორმალური მოვლენაა და, თავი რომ დავანებოთ იგივე დემოკრა- ტიას და კანონიერებას, ექვემდ არის დადებული სახელმწიფოებრიობის მთლიანობის საკითხი, იმიტომ რომ აჭარა აყვებებს იმას, რაც მოესურვება.

დავით უსუფაშვილი

არა მგონია, ნორმალურ მოქალაქეს უზაროდეს და მოსწონდეს ნებისმიე- რი სახის დაპირისპირება, არა აქვს მნიშვნელობა, მოქალაქეები და სამართა- ლდამცავები უპირისპირდებიან ერთმანეთს თუ სხვადასხვა პოლიტიკური შეხედულებების ადამიანებს. მაგრამ ამის თავიდან აცილების ერთადერთი საშუალება არის ის, რომ მოქალაქეები ყოველთვის და ყველგან გარანტირე- ბული ჯიქნდეთ თავისი კონსტიტუციური უფლებებით სარგებლობის საშუა- ლება. აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში შეკრებების თავისუფლება, სი- ტყვის თავისუფლება და სხვა ფუნდამენტური თავისუფლებები პრაქტიკუ- ლად ათწლეულების განმავლობაში იყო იგნორირებული.

შესაძლებელი უნდა იყოს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მოქალა- ქეების მიერ თავისი შეხედულებების მშვიდობიანი ფორმით გამოთქმა.

გია ნოდია

აბაშიძის ხელისუფლება ეყარება ძალაუფლების იმ სისტემას, რომელიც გამოირცხავს რაიმე ოპოზიციური აზრის გამოხატვას საჯაროდ. ამიტომ მი- სთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ არ დაუშვას მიტინგების და დემონსტ- რაციების პრეცედენტი, რადგან მისი აზრით, თუ ეს ერთხელ მოხდა, მსგავსი ფაქტები კიდევ განმეორდება. ეს კი, თავის მხრივ, იქნება ნიშანი იმისა, რომ პოლიტიკური სისტემა აჭარაში შეიცვალა. გახდება თუ არა ეს ფაქტი დღევანდელი პრეცედენტი და ამის შემდეგ მართლაც შეიცვლება თუ არა რამე აჭარაში, ამის თქმა, ჯერჯერობით, ნაადრევია. ყველაფერი დამოკიდებული იმაზე, თუ როგორი გავრცელება მოყვება ამ მოვლენები.

არჩილ გეგეშიძე

აბაშიძის მმართველობა აჭარაში ბევრი რამით წაავგეს აზერბაიჯანის სისტემას. აჭარის ხელისუფლების მხრიდან დღეს ჩვენ იგივე არგუმენტებს ვისმენთ, როგორიც მოვისმინეთ ზაერბაიჯანის ხელისუფლებისგან, რომ ეს იყო გადატრიალების მცდელობა და ის კანონიერად აღკვეთეს. გარდა ამისა, რე მთვლეო, რომ ცენტრალური ხელისუფლება აიტაცებს ამ არგუმენტებს და მხარს დაუჭირს აჭარის მიერ მოვლენას.

რაც მოხდა ბათუმში, ეს არის საპარლამენტო არჩევნების წინ ძალიან არ- სასურველო სცენარი. ასეთი პრეცედენტის შექმნის შემდეგ ნაკლები იმედი უნდა გვექონდეს, რომ 2 ნოემბრის არჩევნები მშვიდ სიტუაციაში ჩაივლის.

მაია ნადირაძე: “ნაციონალების” შემინება ასეთი მეთოდებით ძნელია.”

რამ არ უნდა მოეწყო. “**მინდა, ბა- ტინ აბაშიძეს და “ალორძინე- ას”** გაავაგებინო, რომ “ნაციონა- ლების” შემინება ასეთი მეთო- დებით ძნელია. მოხვედრილი მუშები ვერ დაგვიშლის აჭარის, ჩვენი ქვეყნის ნაწილის სიყვა- რულსა და მის დაცვას,” - აცხა- დებს ნადირაძე. მისი ინფორმაცი- თი, ბათუმში “ნაციონალურ მოძ- რაობასა” და “ალორძინების” მხა- რდამჭერებს შორის მომხდარი დაპირისპირების შედეგად, ექვსი ადამიანია დაკავებული, სერიო- უზული ფიზიკური ტრავმები მიიღ- ეს გივი თარგამაძე და კობა და- ვითაშვილიმა, დაშავებულები არი- ან ჟურნალისტებიც.

24 საათი

ორი სიტყვით

ინდოეთი. ინდოეთის ხელისუფლება რამდენიმე პუნქტისაგან შემდგარი ინიციატივით გამოვიდა, რაც თავის ტრადიციულ პირთულ მეტოქესთან – პაკისტანთან ურთიერთობის ნორმალიზაციას ისახავს მიზნად. ეს კი, პირველ რიგში, ქაშმირის სადავო ტერიტორიის საკითხის მოგვარებით უნდა დაიწყოს. ინდოეთის ოფიციალური ინიციატივა თავდაცვის მინისტრმა იამუნტ სინჰა წარმოადგინა. წინადადებათა პაკეტი მოიცავს სატრანსპორტო კავშირების გაღრმავებას და კრიკეტში ორივე ქვეყნის ეროვნული ნაკრები გუნდების შეხვედრასაც კი.

თავის მხრივ, პაკისტანმა განაცხადა, რომ ინდოეთის სამშვიდობო ინიციატივას მიესალმება, თუმცა მიანიჩა, რომ ქაშმირის საკითხის დარეგულირება ორმხრივი დიალოგის გზით უნდა გადაწყდეს.

■ ■ ■ **გაერო.** გაერო-მ გამოაქვეყნა მოხსენება, რომლის თანახმადაც ბალდადში გაერო-ს მისიის თანამშრომელთა უსაფრთხოება აფიჭტრის ტერაქტამდე არასათანადო და არადამაკმაყოფილებელი იყო. დამოუკიდებელი მოხსენება ფიჭივის ყოფილმა პრეზიდენტმა მარტინ ახტისარმა წარმოადგინა, სადაც აღნიშნულია, რომ ბალდადში გაერო-ს მისიის უსაფრთხოების სისტემა "უგულისხმოდ არის ორგანიზებული." მოხსენებაში ასევე აღნიშნულია, რომ ერაყში გაერო-ს მისიის ხელმძღვანელმა სერჟოთ დე მელომ უარი განაცხადა უფრო უსაფრთხო ადგილას გადასვლაზე. სერჟოთ დე მელო 22 აგვისტოს ტერაქტის დროს დაიღუპა.

■ ■ ■ **სერბეთი.** სერბეთის ხელისუფლების ცნობით, ამ ქვეყნის სპეცსამსახურებმა ბელგრადში, ბოხნილი სერბების ყოფილი სარდლის რადკო მლადიჩის დაპატიმრების მიზნით, ოპერაცია განახორციელეს. თუმცა, მლადიჩი ადგილზე არ აღმოჩნდა. როგორც გაირკვა, სერბეთის სპეცსამსახურებს ინფორმაცია ავგენტურული საშუალებებით ჰქონდათ მიღებული.

რადკო მლადიჩს სამხედრო დანაშაულებების ჩადენაში ედება ბრალი.

■ ■ ■ **რუსეთი.** გუშინ ერთი წელი შესრულდა იმ ტრაგიკული მოვლენებიდან, როდესაც მებრძოლთა ჯგუფი "ნორდ-ოსტის" თეატრში შეიჭრა და ცხრაასამდე ადამიანი მიველად აიყვანა. ორი დღის შემდეგ, რუსეთის უშიშროების ფედერალური სამსახურის სპეცრაზმმა, მძევალთა გათავისუფლების მიზნით, ოპერაცია განახორციელეს, რის დროსაც 120-ზე მეტი მძევალი დაიღუპა. მათი უმრავლესობა სპეცრაზმის მიერ გაშვებული გაზით მოიწამლა. გარდაცვლილთა ნათესავები დღესაც ამაოდ ცდილობენ გაიგონ, ვის ეკისრება პასუხისმგებლობა მათ ახლებელთა დაღუპვაზე და ვინ უნდა ანაზღაუროს მათთვის მიყენებული ზარალი.

■ ■ ■ **თურქეთი.** ტაჯიკეთის დედაქალაქ დუშანბეში ვიზიტის დროს, თურქეთის პრემიერ-მინისტრმა რეჯებ ტაიპ ერდოგანმა განაცხადა, რომ თურქეთი არ გააგზავნის არმიის ნაწილებს ერაყში, თუკი ბალდადი ამის წინააღმდეგი იქნება. "ჩვენ არ გავცეს განზრახული, რომ ძალით გადავზავნით სამხედროებას ერაყში. ჩვენ გვსურს, რომ ერაყში თურქი სამხედროების ჩასვლის მიზანი ამ ქვეყანაში სტაბილურობის და მშვიდობის დამყარება იყოს," - განაცხადა თურქეთის პრემიერ-მინისტრმა, რომელიც ტაჯიკეთში ორდღიანი ოფიციალური ვიზიტით იმყოფება.

მან ასევე აღნიშნა, რომ ერაყში თურქი ჯარისკაცების გაგზავნა გაზინტონის სურვილი იყო. "ეს ამერიკული მხარის თხოვნა იყო. აშშ-ს თხოვნის შეესაბამსად, ჩვენ მხარმართეთ ჩვენს პარლამენტს, რომელმაც ერაყში ჯარების გაგზავნაზე თანხმობა მოგვცა," - დასძინა ერდოგანმა. თურქეთი ისლამური კონფერენციის ორგანიზაციის ერთადერთი წევრი ქვეყანაა, რომელმაც ერაყში ჯარების გაგზავნის სურვილი გამოთქარა.

■ ■ ■ **საუდის არაბეთი.** "გაშინგტონ პოსტის" გუშინდელი გამოცემის თანახმად, ისრაელის დაზვერვის ინკოგნიტო მალალნისონმა განაცხადა, რომ საუდის არაბეთი საიუდეზიდო ანარმობებს მოღალატეებს პაკისტანთან ბირთვული ტექნოლოგიების შესყიდვის თაობაზე. ებრაული წყაროების თანახმად, გასულ შაბათ-კვირას საუდის არაბეთის ფაქტობრივმა მმართველმა და მექკიდრე პრინცმა აბდულ ბენ აბდულლაჰმა ისლამბადაში ვიზიტის დროს პაკისტანის ხელისუფლებასთან გააფორმა ხელშეკრულება ნავთობის საწვავებზე ბირთვული იარაღის მიღების თაობაზე.

დამკვირვებლები აცხადებენ, რომ ასეთი გარიგება ახლო ადმინისტრეტიმ არსებულ ძალთა ბალანსს არღვევს. ეს საუდისგანა ეწინააღმდეგება როგორც საუდის არაბეთის, ისე პაკისტანის მიერ ნაკიოს ვალდებულებებს. პაკისტანის პრეზიდენტმა მუშარაფმა ქაშირეტონში ვიზიტის დროს პირობა დადო, რომ მისი ქვეყანა რეგიონში ბირთვული იარაღის გავრცელებას არ დაუშვებს. ჯერჯერობით, პაკისტანიც და საუდის არაბეთიც ამ პრალდებს უარყოფენ.

■ ■ ■ **ალჟირი.** სალადისტების არაოფიციალურმა სამხედრო დაჯგუფებამ ოფიციალურად გამოაცხადა თავიის მხარდაჭერის შესახებ საერთაშორისო ტერიტორიული ორგანიზაცია "ალ-ქაიდას" მიმართ. გასულ თვეს ამ დაჯგუფებამ პასუხისმგებლობა აიღო სამარ-ს უდაბნოში ოდღათთ შეტეკ ევროპელის მძევლად აყვანის ფაქტზე. ალჟირის ხელისუფლება და აშშ დარწმუნებული იყვნენ, რომ სალადისტებს "ალ-ქაიდასთან" მჭიდრო კავშირები ჰქონდათ. 2002 წელს აშშ-მ ეს დაჯგუფება ტერიტორიული ორგანიზაციების სიაში შეიყვანა. "ჩვენ რეკიცედ ვუჭერო მხარს ოსამა ბინ ლადენს მწვალებლური ამერიკის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ასევე მხარდაჭერას ვუცხადებთ ჩვენს ძმებს ავღანეთში, ფლიპინებსა და ჩეჩნეთში," - ნათქვამია სალადისტების ლიდერის აბუ იბრაჰიმ მუსტაფას განცხადებაში.

ავსტრალიის მონახულებაის შემდეგ ჰორტ ბაზი საგმოხლოში დაბრუნდა

“აშშ-ს და ავსტრალიას წყნარი ოკეანის რეგიონში მშვიდობის შენარჩუნების საქმეში უდიდესი პასუხისმგებლობა აკისრიათ,” - განაცხადა აშშ-ს პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა ავსტრალიის პარლამენტში გამოსვლის დროს. მან ავსტრალიას მადლობა გადაუხადა საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასა და ერაყის ომში მეტანილი წვლილისათვის. **“ტერორიზმის წინააღმდეგ ომში კიდევ ერთხელ გამოჩნდა, რომ ჩვენ ერთად ვართ,”** - განაცხადა თეთრი სახლის ლიდერმა. მან გაიხსენა და პატივი მიაგო გასულ წელს ინდონეზიის კუნძულ ბალიზე ტერაქტის დროს დაღუპულ 88 ავსტრალიელს.

თავის მხრივ, ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრმა ჯონ ჰოვარდმაც არ დაიშურა ქათინაურები თეთრი სახლის ლიდერის მიმართ. მან ჯორჯ ბუშის "ხასიათს, ძალასა და ლიდერის თვისებებს" მაღალი შეფასება მისცა. ჰოვარდის განცხადებით, ავსტრალიამ სწორი ნაბიჯი გადადგა, როდესაც აშშ-ს სამხედრო კამპანიას ერაყში მხარი დაუჭირა.

უნდა ითქვას, რომ ავსტრალიის პარლამენტის ყველა წევრი ბუშის მიმართ ჰოვარდისეულ ეპითეტებს არ ეთანხმებოდა. ზოგიერთმა მათგანმა თავისი განსხვავებული პოზიცია ზედმეტად აგრესიითაც კი გამოხატა. პარლამენტის დარბაზიდან გააძევეს ავსტრალიელი სენატორი მწვანეთა პარტიიდან ბობ ბრაუნი, რომელმაც მკეთორად კრიტიკული რეკომენდაცია ჯორჯ ბუშს გამოსვლა რამდენჯერმე შეინყვეტინა.

პარლამენტის შერობასთან კი ათასობით დემონსტრანტი იყო შეკრებილი და აშშ-ს პრეზიდენტის მიმართ თავის კრიტიკულ დემოკიდებულებას შეძახილებით გამოხატავდა. ხუთი ათასამდე ავსტრალიელი დემონსტრანტი ერაყში აშშ-ს სამხედრო ოკუპაციას აპროტესტებდა. **“იანკებო, წადით სახლში!”** – ეწერა დემონსტრანტთა მიერ აღმართულ პლაკატებზე. პოლიცია იძულებული გახდა, ხუთი ყველაზე მეტად თავშეუკავებელი დემონსტრანტი დაეპატიმრებინა.

ავსტრალიაში ჯორჯ ბუშმა 22 საათი დაჰყო, საიდანაც ის პავიონზე გადაფრინდა, ხოლო იქიდან კი გამინტერნში დაბრუნდა.

ავსტრალია თეთრი სახლის ლიდერის აზიური ტურნეს პოლიწერტილი იყო. ცხრა დღის განმავლობაში ჯორჯ ბუშმა იაპონია, ფილიპინები, ტაილანდი, სინგაპური და ინდონეზია მოინახულა.

დემონსტრაცია

ჰორტ ბუში და ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრი ჯონ ჰოვარდი.

უკანასკნელი 109 მატრი

პირველი გავრდიდა

მოსკოვმა, როგორც ჩანს, გადაწყვიტა ესარგებლა იმით, რომ ყირიმისა და ტბამის ნახევარკუნძულები არაერთხელ გადავიდა ხელადან ხელში და ამის ოურიდული გაფორმება, შესაძლოა, ყოველთვის სათანადოდ არ მომხდარიყო.

უკრაინელები ფიქრობდნენ, რომ ერთიან ეკონომიკურ სივრცეში (რუსეთის, უკრაინის, ბელარუსისა და ყაზახეთის ეკონომიკური კავშირი) შესვლით, უკვე საკმარის სპეციალურად იყო მოფიქრებული მომადღიერეს რუსეთი და მისგან ასეთ ვერგებას აღარ ელოდები.

ამიტომ, მოსკოვიდან მოსული სახიფათო სიგნალების მიუხედავად, პრეზიდენტი კუნმა ლამის ნახევარი მთავრობის თანხლებით 11-დღიანი ვიზიტით, ლათინური ამერიკის ქვეყნებში გაემგზავრა.

სანამ უკრაინის ხელისუფლება საზღვარგარეთულ ვითაჲს განაგრძობდა, რუსებმა დამბის მშენებლობა დაჩქარებული ტემპით გააგრძელეს. ეს დამბა 4 კილომეტრის სიგრძის მინაყრილს წარმოადგენს, რომელიც ზღვაშია აშენებული და ტბამის ნახევარკუნძულიდან თითქმის კუნძულ ტუხედას უკავშირებს.

სკს „ღამენია, პარხალოშიძე, ნოლაიძე დი აკათარაძე“

სამართლმარიძი, საფინადო დი მართალი ომსალბამიძი

— **სახელმწიფო შემოსავლების და ხარჯების მონინგორინგის პროექტის ფარგლებში, ჩვენი ექსპერტების ანალიზსა და კომენტარებს შეგიძლიათ ყოველდღე გაეცნოთ გაზეთში „24 საათი“.**

— **გთავაზობთ კვალიფიციერ კონსულტაციებს საგადასახადო და საბაჟო საკითხებზე დანარმომადგენლობას სახელმწიფო ორგანოებთან ურთიეროებებში.**

— **გთავაზობთ კვალიფიციერ კონსულტაციებს საერთაშორისო ტბინეს სამართალსა და სამენარმეო სამართალში.**

WWW.DVVK.GE

ტელ: +995 32 751054 ფაქსი: +995 32 751056 ელ-ფოსტა: office@dvvk.ge

ლამდე აღწევს.

ოთხშაბათს საღამოს დამბას კუნძულამდე რამდენიმე ასეული მეტრილა აკლდა. კიევი ინფორმაცია გავრცელდა, რომ მიხაირობა ლეონი არაერთხელ გადავიდა ხელადან ხელში და ამის ოურიდული გაფორმება, შესაძლოა, ყოველთვის სათანადოდ არ მომხდარიყო.

უკრაინელები ფიქრობდნენ, რომ ერთიან ეკონომიკურ სივრცეში (რუსეთის, უკრაინის, ბელარუსისა და ყაზახეთის ეკონომიკური კავშირი) შესვლით, უკვე საკმარის სპეციალურად იყო მოფიქრებული მომადღიერეს რუსეთი და მისგან ასეთ ვერგებას აღარ ელოდები.

ამიტომ, მოსკოვიდან მოსული სახიფათო სიგნალების მიუხედავად, პრეზიდენტი კუნმა ლამის ნახევარი მთავრობის თანხლებით 11-დღიანი ვიზიტით, ლათინური ამერიკის ქვეყნებში გაემგზავრა.

სანამ უკრაინის ხელისუფლება საზღვარგარეთულ ვითაჲს განაგრძობდა, რუსებმა დამბის მშენებლობა დაჩქარებული ტემპით გააგრძელეს. ეს დამბა 4 კილომეტრის სიგრძის მინაყრილს წარმოადგენს, რომელიც ზღვაშია აშენებული და ტბამის ნახევარკუნძულიდან თითქმის კუნძულ ტუხედას უკავშირებს.

ამ განცხადებას კიევი წამდელი ისტორია მოჰყვა. ოპოზიცია და ხელისუფლება ერთად, ხმაზად-

ლა გამოვიდა რუსეთის მხრიდან გარეხის წინააღმდეგ. პრეზიდენტმა კუნმა განაცხადა, რომ სასწრაფოდ წყვეტდა ვიზიტს და სამშობლოში ბრუნდებოდა. უკრაინის თავდაცვის სამინისტრომ კუნძულის ახლოს სასწრაფოდ სამხედრო წერთნების ჩატარება დაიწყო.

ვითარება უკვე მთლიანად გლოს ლალაბდა და ტერიტორიის გაჩუქებლად დაადანაშაულა. ოპოზიციური პრესაში მაშინვე განჩდა თეორიები, რომ ეს ყველაფერი სპეციალურად იყო მოფიქრებული საიმისოდ, რომ რუსეთთან ურთიერთობის გამწვავებას უკრაინამა შიდა დესტაბილიზაცია გამოეწვია, რაც კუნმას საშუალებას მისცემდა, პარლამენტიც დაეთხოვა და მოახლოებული საპრეზიდენტო არჩევნებში გადაედო.

ამასობაში პირდაპირ ცეცხლზე ნავთი დასხა რუსეთის პრეზიდენტმა აპარატის უფროსმა, ვოლოშინმა, რომელმაც განაცხადა: რუსეთი არასოდეს დათმობს ქერჩის სრუტეს და თუ საფრეო გახდა, ამ ტერიტორიას დაბომბავს კიდევკო.

ამ განცხადებას კიევი წამდელი ისტორია მოჰყვა. ოპოზიცია და ხელისუფლება ერთად, ხმაზად-

ას, ხოლო ვოლოშინი ამ ყველაფერზე ძალიან უცნაურად ხუმრობდა. თან, რაც მთავარია, ჯვბირის მშენებლობა გრძელდებოდა.

უკრაინელი პოლიტიკოსები, რომლებიც ისედაც განრისხებული იყვნენ მათთვის ნაყენებული მოულოდნელი ტერიტორიული პრეტენზიების გამო, მოსკოვის ცინიზმმა კიდევ უფრო აღაფთოთა. რადის ტრადიციულად პრორუსულად განწყობილმა დეპუტატის გრძნობას სულ არ აღმოაჩნდათ. მთელი ამ კრიზისის მანძილზე რუსეთის ხელისუფლება ცდილობდა, მაქსიმალურად ორჭოფული პოზიციას დეკავებინა. მთავრობა აცხადებდა, რომ ჯვბირის მხოლედ სამაპრო ტერიტორიების ეკოსისტემის დაცვისათვის აშენებდა, და მშენებლობა მაშინვე შეჩერდებოდა, როგორც კი კაშხალი უკრაინის ტერიტორიულ წყლებს მიაღწევდა, საგარეო საქმეთა სამინისტრო უკრაინას კუნძულის მფლობელობის დამდატურებულ საბუთებს სთხოვდა, დუშის მოიწინსტი დეპუტატები როგოზინის თამაღობით აცხადებდნენ, რომ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე დაცავდნენ მშობლოერ მინ-

ას, ხოლო ვოლოშინი ამ ყველაფერზე ძალიან უცნაურად ხუმრობდა. თან, რაც მთავარია, ჯვბირის მშენებლობა გრძელდებოდა.

უკრაინელი პოლიტიკოსები, რომლებიც ისედაც განრისხებული იყვნენ მათთვის ნაყენებული მოულოდნელი ტერიტორიული პრეტენზიების გამო, მოსკოვის ცინიზმმა კიდევ უფრო აღაფთოთა. რადის ტრადიციულად პრორუსულად განწყობილმა დეპუტატის გრძნობას სულ არ აღმოაჩნდათ. მთელი ამ კრიზისის მანძილზე რუსეთის ხელისუფლება ცდილობდა, მაქსიმალურად ორჭოფული პოზიციას დეკავებინა. მთავრობა აცხადებდა, რომ ჯვბირის მხოლედ სამაპრო ტერიტორიების ეკოსისტემის დაცვისათვის აშენებდა, და მშენებლობა მაშინვე შეჩერდებოდა, როგორც კი კაშხალი უკრაინის ტერიტორიულ წყლებს მიაღწევდა, საგარეო საქმეთა სამინისტრო უკრაინას კუნძულის მფლობელობის დამდატურებულ საბუთებს სთხოვდა, დუშის მოიწინსტი დეპუტატები როგოზინის თამაღობით აცხადებდნენ, რომ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე დაცავდნენ მშობლოერ მინ-

ას, ხოლო ვოლოშინი ამ ყველაფერზე ძალიან უცნაურად ხუმრობდა. თან, რაც მთავარია, ჯვბირის მშენებლობა გრძელდებოდა.

უკრაინელი პოლიტიკოსები, რომლებიც ისედაც განრისხებული იყვნენ მათთვის ნაყენებული მოულოდნელი ტერიტორიული პრეტენზიების გამო, მოსკოვის ცინიზმმა კიდევ უფრო აღაფთოთა. რადის ტრადიციულად პრორუსულად განწყობილმა დეპუტატის გრძნობას სულ არ აღმოაჩნდათ. მთელი ამ კრიზისის მანძილზე რუსეთის ხელისუფლება ცდილობდა, მაქსიმალურად ორჭოფული პოზიციას დეკავებინა. მთავრობა აცხადებდა, რომ ჯვბირის მხოლედ სამაპრო ტერიტორიების ეკოსისტემის დაცვისათვის აშენებდა, და მშენებლობა მაშინვე შეჩერდებოდა, როგორც კი კაშხალი უკრაინის ტერიტორიულ წყლებს მიაღწევდა, საგარეო საქმეთა სამინისტრო უკრაინას კუნძულის მფლობელობის დამდატურებულ საბუთებს სთხოვდა, დუშის მოიწინსტი დეპუტატები როგოზინის თამაღობით აცხადებდნენ, რომ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე დაცავდნენ მშობლოერ მინ-

ას, ხოლო ვოლოშინი ამ ყველაფერზე ძალიან უცნაურად ხუმრობდა. თან, რაც მთავარია, ჯვბირის მშენებლობა გრძელდებოდა.

უკრაინელი პოლიტიკოსები, რომლებიც ისედაც განრისხებული იყვნენ მათთვის ნაყენებული მოულოდნელი ტერიტორიული პრეტენზიების გამო, მოსკოვის ცინიზმმა კიდევ უფრო აღაფთოთა. რადის ტრადიციულად პრორუსულად განწყობილმა დეპუტატის გრძნობას სულ არ აღმოაჩნდათ. მთელი ამ კრიზისის მანძილზე რუსეთის ხელისუფლება ცდილობდა, მაქსიმალურად ორჭოფული პოზიციას დეკავებინა. მთავრობა აცხადებდა, რომ ჯვბირის მხოლედ სამაპრო ტერიტორიების ეკოსისტემის დაცვისათვის აშენებდა, და მშენებლობა მაშინვე შეჩერდებოდა, როგორც კი კაშხალი უკრაინის ტერიტორიულ წყლებს მიაღწევდა, საგარეო საქმეთა სამინისტრო უკრაინას კუნძულის მფლობელობის დამდატურებულ საბუთებს სთხოვდა, დუშის მოიწინსტი დეპუტატები როგოზინის თამაღობით აცხადებდნენ, რომ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე დაცავდნენ მშობლოერ მინ-

გარდა ამისა, უკრაინამ დამბასა და კუნძულს შორის სასაზღვრო კატარღები ჩააყენა, რომელზეც დროებითი სასაზღვრო-გამშვები პუნქტი გაიხსნა. კიევი აცხადებს, რომ ტერიტორიული მთლიანობის დასაცავად ყველა ზომას მიიღებს.

თუმცა, მას შემდეგ, რაც რუსეთმა დამბის მშენებლობა შეაერა, დაძაბულობა შემცირდა. უკრაინის პრემიერი დღეს მოსალაპარაკებლად მოსკოვში, თავის რუს კოლეგასთან ნავა, ხოლო რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი 30 ოქტომბერს კიევს ესტუმრება.

ჯერჯერობით, უკრაინამ მოახერხა თავისი ტერიტორიული მთლიანობის დაცვა. თუმცა, მეზობლების მიმართ რუსეთის მზარდი აგრესიულობა ასეთი ინციდენტების გამეორებას არ გამოირცხავს.

რუსეთი კონტრპატივზაზა გადადის

ხუთშაბათს პრეზიდენტმა პუტინმა ყირგიზეთში რუსული სამხედრო ბაზაა, რომელიც მოსკოვმა ყოფილ საბჭოთა სივრცეში გახსნა. ყირგიზეთში ჯარისკაცების გაგზავნით, რუსეთს ცენტრალურ აზიაში ძველი გავლენის აღდგენის იმედი აქვს.

კანტში მდებარე საჰაერო ბაზა სულ 30 კილომეტრითაა დაშორებული ბიშკეკის სიახლოვეს მდებარე მანასის აეროპორტს, რომელშიც ამერიკელი სამხედროები არიან განლაგებული. რუსებისათვის ბაზას, პრაქტიკულთაინ ერთად, სიმბოლური მნიშვნელობაც აქვს: მათ მიანიჩათ, რომ კანტის ბაზის გახსნა 12-წლიანი "დამამცირებელი უკანდახევის" დასასრულს აღნიშნავს.

ყოფილი საბჭოთა კავშირის გარეთ მდებარე ორი უკანასკნელი სამხედრო ბაზა, კუბასა და ვიეტნამში, რუსეთმა მარმან დახურა.

რუსეთის სამხედრო სარდლობის განცხადებით, სამხედრო ბაზა, რომელიც ჩინეთის საზღვრთან 250 კილომეტრის მოშორებით მდებარეობს, ისლამური ექსტრემიზმის გავრცელების, იარაღთა და ნარკოტიკებით ვაჭრობის წინააღმდეგ იქნება მიმართული. ეს საფრთხეები ქრონიკულად არასტაბილური ავღანეთიდან და ტაჯიკეთიდან მომდინარეობს.

ყირგიზეთში საჰაერო ფარის მშენებლობით, ჩვენ ამ რეგიონის უსაფრთხოების განმტკიცებას ვისახავთ მიზნად. ამ რეგიონის სტაბილურობა კი ჩვენთვის სულ უფრო მნიშვნელოვანია," - განაცხადა პუტინმა.

"ჩვენ გვჯერა, რომ ეს ბაზა შეეძლება იმედი იქნება ყველა ჯურის ტერორისტებისა და ექსტრემისტებისათვის," - დასძინა მან.

1999 და 2000 წლებში შეიარაღებული ისლამისტები მართლაც შეიჭრნენ ყირგიზეთისა და უზბეკეთის ტერიტორიაზე, ამ სახელმწიფოთა მთავრობების დამხობის

როიტერი

კოფი ანანი: ირავს გულუხვად დახმარაით

პირველი გავრდიდა

მანც გაიღებენ. თუმცა, მხედველობაში მისაღები ის ფაქტი, რომ გერმანიამ, საფრანგეთმა და რუსეთმა, რომლებიც ერაყში ომის დაწყებას თავიდანე ეწინააღმდეგებოდნენ, უარი თქვეს დამატებით თანხების გაღებაზე.

“ამ ტბაზე ჩვენი არ ვვავაპო დამატებითი დახმარების გამოყოფას. ჩვენივის ამოსავალ წერტილს ერაყის სუვერენიტეტის მთლიანი და სრული აღიარება წარმოადგენს,” - განაცხადა ნარანდგენს, რომელმაც მოსკოვში შეიკრებოდა საერთაშორისო უკანასკნელი მომადღიერეს რუსეთი და მისგან ასეთ ვერგებას აღარ ელოდები.

უკრაინელები ფიქრობდნენ, რომ ერთიან ეკონომიკურ სივრცეში (რუსეთის, უკრაინის, ბელარუსისა და ყაზახეთის ეკონომიკური კავშირი) შესვლით, უკვე საკმარის სპეციალურად იყო მოფიქრებული მომადღიერეს რუსეთი და მისგან ასეთ ვერგებას აღარ ელოდები.

ამიტომ, მოსკოვიდან მოსული სახიფათო სიგნალების მიუხედავად, პრეზიდენტი კუნმა ლამის ნახევარი მთავრობის თანხლებით 11-დღიანი ვიზიტით, ლათინური ამერიკის ქვეყნებში გაემგზავრა.

სანამ უკრაინის ხელისუფლება საზღვარგარეთულ ვითაჲს განაგრძობდა, რუსებმა დამბის მშენებლობა დაჩქარებული ტემპით გააგრძელეს. ეს დამბა 4 კილომეტრის სიგრძის მინაყრილს წარმოადგენს, რომელიც ზღვაშია აშენებული და ტბამის ნახევარკუნძულიდან თითქმის კუნძულ ტუხედას უკავშირებს.

სკს „ღამენია, პარხალოშიძე, ნოლაიძე დი აკათარაძე“

სამართლმარიძი, საფინადო დი მართალი ომსალბამიძი

— **სახელმწიფო შემოსავლების და ხარჯების მონინგორინგის პროექტის ფარგლებში, ჩვენი ექსპერტების ანალიზსა და კომენტარებს შეგიძლიათ ყოველდღე გაეცნოთ გაზეთში „24 საათი“.**

— **გთავაზობთ კვალიფიციერ კონსულტაციებს საგადასახადო და საბაჟო საკითხებზე დანარმომადგენლობას სახელმწიფო ორგანოებთან ურთიეროებებში.**

— **გთავაზობთ კვალიფიციერ კონსულტაციებს საერთაშორისო ტბინეს სამართალსა და სამენარმეო სამართალში.**

WWW.DVVK.GE

ტელ: +995 32 751054 ფაქსი: +995 32 751056 ელ-ფოსტა: office@dvvk.ge

ლამდე აღწევს.

ოთხშაბათს საღამოს დამბას კუნძულამდე რამდენიმე ასეული მეტრილა აკლდა. კიევი ინფორმაცია გავრცელდა, რომ მიხაირობა ლეონი არაერთხელ გადავიდა ხელადან ხელში და ამის ოურიდული გაფორმება, შესაძლოა, ყოველთვის სათანადოდ არ მომხდარიყო.

უკრაინელები ფიქრობდნენ, რომ ერთიან ეკონომიკურ სივრცეში (რუსეთის, უკრაინის, ბელარუსისა და ყაზახეთის ეკონომიკური კავშირი) შესვლით

ენაურის ხიდაზა გადასვლა 100 რუბლი ღირს

მიუხედავად იმისა, რომ ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში მოქმედმა ქართული სამშვიდობო პატაროების სარდლობამ ცოტა ხნის წინ არძიზას ხელისუფლების საგარეო საქმეთა მინისტრის სერგეი შამბას ენგურის ხიდზე სეპარატისტთა თვითნებობის აღკვეთის მოთხოვნით მიმართა და მისგან დაპირებაც მიიღო, აფხაზთა პრობა მხოლოდ პირმხედ დარჩა. ენგურის ხიდზე არსებული მდგომარეობა დღემდე არ შეცვლილა.

ქართული მხარე კარგა ხანია აპროტესტებს აფხაზების მიერ ენგურის ხიდზე მოსახლეობის მიმოსვლის შეზღუდვას. ბოლო პერიოდში აფხაზი მებანეები ხიდზე გამკლავ ყოველ ქართველს გადასახადის სახე-ით 100 რუსულ რუბლს ართმევენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში კი "საზღუერის" გადაკვეთის სამულებას არ აძლევენ. ქართული მხარის განმარტებით, ენგურის ხიდზე მიმოსვლის შეზღუდვა 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებს უკავშირდება და, სავარაუდოდ, აფხაზები იქ მდგომარეობას კარგა ხანს არ გამოასწორებენ.

ენგურის ხიდზე შექმნილი მდგომარეობა, აფხაზ მებანეთა თვითნებობა და სეპარატისტების მიერ ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონიდან გატაცებული მძევლების დაბრუნება – ეს საკითხები განიხილება ჭუბურჩინჯში გამართულ გუშინდელ ოთხმხრივ შეხვედრაზე.

გუშინ ქართულმა მხარემ ხუთი ქართველი მძევლის გათავისუფლების საკითხი დასვა. ესენი არიან: აგვისტოში გატაცებული ზუგდიდელი როლანდ ჩანგელია და ჭუბურჩიჯიდან სექტემბერში გატაცებული ლევასია, ხარზიანი, ქირია და არაქინია. ჭუბურჩინჯიდან გატაცებული მესასხე აფხაზურმა მხარემ კომენდარირ გააკეთა. "მათი ადგილსამყოფელის დადგენაზე მუშაობს ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში მოქმედი ოთხმხრივი კომისია. გატაცებული შესახებ გამოძიების მასალებს მომავალი კვირისთვის დაგეგმილ შეხვედრაზე წარმოვადგენ", - ასეთი მოკლე პასუხი მიიღო ქართულმა მხარემ გუშინ სეპარატისტებისგან.

რაც შეეხება ზუგდიდიდან გატაცებულ როლანდ ჩანგელიას, რომლის გათავისუფლების საკითხიც ქართველები თითქმის უკვე მორე თვეა, აფხაზებს ყოველ ტრადიციულ ოთხმხრივ შეხვედრაზე ასხევენან. აფხაზები და რუსი სამშვიდობოები, რომლებმაც რუსი ჯარისკაცის გაუჩინარების გამო ზუგდიდში ზეპუკული მონაყვებს და პრობა დადეს, რომ ჯარისკაცის პოვნისთანავე გატაცებული ქართველს დაბრუნებდნენ, ჩანგელიას ადგილსამყოფელის შესახებ კვლავ არაფერს ამბობენ. ქართულ მხარე კი გუშინ მათ კვლავ არწმუნებდა, რომ ჩანგელია სეპარატისტთა ე.წ. სპეცრაზმის უფროსის ვალმერ ზუთბას ჰაყვის დატყვევებული.

გავრცელებული ინფორმაციით, ბუთბა ჩანგელიას გათავისუფლებამში ფულსა და თხილს ითხოვს.

სეპარატისტებმა ქართველ მექვალში აშვერად 47 ათასი დოლარი მოითხოვეს. შეგახსენებთ, ცოტა ხნის წინ აფხაზები ჩანგელიას სასაცვლოდ 80 ათას დოლარს ითხოვდნენ.

24 საათი

ორი სიტყვით

თბილისი. უზენაეს სასამართლოში გაიმართლა საზღვრის უკანონო გადმოკვეთის ბრალდებით დაკავებული ჩჩენების - ხაჩუკაივის და მაგომეღოვის სასამართლო პროცესი. პროკურორმა ედიშერ ქორაიძემ უზენაეს სასამართლოში საოლქო სასამართლოს 2003 წლის 15 ივლისის გადაწყვეტილება გაასაჩივრა და მოითხოვა საქმის დაბრუნება ხელახალი განხილვისთვის. გადაწყვეტილებას უზენაესი სასამართლო 30 ოქტომბერს გამოაცხადებს. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. დღეს საკონსტიტუციო სასამართლო არასამთავრობო ორგანიზაცია "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" სარჩელის წარმოდგენა მიუღია-არმიდების საკითხს გადაწყვიტა. "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია" საქართველოს და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის "პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებების შესახებ" კანონის რიც მუხლებს ასაჩივრებს და 15-მდე ნორმის არაკონსტიტუციუროდ გამოცხადებას მოითხოვს. მოსარჩეეების აზრით, სხეცებული მუხლები აკანონიერებს უფროსს, ზღუდვებს საქართველოს კონსტიტუციით აღიარებულ აზრის გამოხატვის თავისუფლებას, ინფორმაციის მიღებისა და გავრცელების უფლებას, გაერთიანების თავისუფლებასა და საკუთრების უფლებას. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. შესაძლებელია, სასჯელ-ლარსულების დეპარტამენტის თანამშრომლები უახლოეს მომავალში გაზარდული ზუმაშობის რეჟიმზე გადავიდნენ. დეპარტამენტის პრესსამსახურის უფროსის გირა მეჭაბიაშვილის ცნობით, შესაძლებელია, ასეთი გადაწყვეტილება ხელმძღვანელობამ ნებისმიერ წუთს მიიღოს, რადგან არსებებს ოპერატიული ინფორმაცია კოლონიებში სარეჟიმო ვითარების დაძაბვის თაობაზე. **პრამდ-ნუსი**

თბილისი. ლიკანში გაიხსნა ორდღიანი სემინარი, რომელზეც მოსამართლეები ადვოანის უფლებათა ევროპული კონვენციის გამოყენების საკითხს იხილავნ. რაიონული, საოლქო და აფხაზეთის უმაღლესი სასამართლო-სამართლებრივი სემინარის უფარესებს ადვოანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს სამდიონოს ყოფილი ორისტი ჟუსტინა მეტსელა. სემინარი ტარდება საზოამართლო სწავლების ცენტრისა და ევროსაბჭოს ადვოანის უფლებათა დირექტივის თანამშრომლობის ფარგლებში. **შედი-ნუსი**

„კმარას“

თამარ კასიძეაძე

ბოლო პერიოდში ტელეეკრანებიდან თუ პრესის ფურცლებიდან ხშირად გაისმის მოძრაობა „კმარას“ მისამართით გამოთქმული ბრალდებები. თავდაპირველად, ახალგაზრდული მოძრაობის მისამართით სალანძღავი სიტყვები სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლებისგან მოდიოდა, ბოლო დროს კი მათ „აღორძინების კავშირიც“ შეუერთდა. ორი დღის წინ მოძრაობა „კმარას“ აქტივისტებს, პოლიციასთან ერთად, მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის სასამართლოც დაუპირისპირდა და სტუდენტები წერილმან ხულოცნობაში დაადანაშაულა. გუშინ კი უწინაშე პირებს „კმარას“ ოფისის ქვები დაუშინეს.

გუშინ, გვიან ღამით, უცნობმა პირებმა „კმარას“ ოფისის ფანჯრის მიწები ქვებით ჩაამტვრიეს და უხამსი პროკლამაციები შეაჩრეს. არადა, სტუდენტურ მოძრაობას სულ რამდენიმე კვირაა, რაც საეკუთარი ოფისი აქვს. იგი ე.წ. "იტაბ-ლეური ეზოს" პირველ სართულზე მდებარეობს.

„ღამე ოფისში ორი წვერი დარჩა, რომლებიც დაახლოებით პირველ საათზე საჭმელის საყიდლად გავიდნენ. უკან დაბრუნებულმა დაინახეს, რომ ერთი ფანჯარა ჩამტვრეული იყო. მანინვე დამატრიალს. მეგობრებისთვის მოსალოდნელი საშიშროება რომ ამეცილებინა, ვურჩიე, ნასულიყვნენ. დილით რომ მივე-

შეყარდნაძემ თქვა - „კმარას“ კმარა და ოფისი დაარბიეს.

დით, ყველა ფანჯარა დამტვრეული დაგვხვდა, ოთახში კი ქვები და პროკლამაციები ეყარა“, - აღნიშნა ჩვენთან საუბარში მოძრაობა „კამარას“ აქტივისტმა თეა თუთბერიძემ.

მინების მტვრევის ხმა მეზობლებმაც გაიგეს. **„ხმაურზე გარეთ გამოვედით, დაინახე, რომ ოფისის ფანჯრები ჩამტვრეული იყო, მაგრამ ეზოში არავინ ჩანდა. დღემდე ჩვენს ეზოში ამგვარი ფაქტი არ მომხდარა**“, - ამბობს მეზობელი თათრ თენგიშვილი.

ოფისის წინ შეკრებილმა მოძრაობის წევრებმა მომხდარის შეახებ მთაწმინდა-კრწანისის პოლიციას შეატყობინეს. სამართალდამცველებმა დაზარალებულებს განუცხადეს - შეტყობინება საკმარისი არ არის, განყოფილებაში მობრძანდით, განცხადება დაწერ-

ეთ და მერე მოვალთო. „კმარას“ წევრებმა კანონი მოიმეღიეს. ამის შემდეგ ოფისში ვერის განყოფილების უფროსის მოადგილე თემურ შეყლაშვილი გამოცხდდა. კანონდამცველებმა მამიწე შეადგინეს შემთხვევის ადგილის დათვლიერების ოქმი, დაკითხეს მაცხოვრელები და მოძრაობის წევრები. შეყლაშვილის თქმით, დაწყებულია მოკვლევა და არ არის გამორიცხული, რომ დამნაშავე უახლოეს მომავალში დააკავონ.

პოლიციის ოპტიზმის ნაკლებად სჯერათ თავად დაზარალებულებს. მით უმეტეს, რომ ისინი მომხდარს არა წერილმან ხულოცნობასთან, არამედ პოლიტიკურ შეკვეთასთან აკავშირებენ, რომელიც, სავარაუდოდ, ან სახელისუფლებო ბლოკიდან, ან „აღორძინების კავშირიდან“ უნდა

ყალბამოქრილი ეჭვითანილი შსს-დან საავადმყოფოში მოხვდა

პირველი გავრცედა

ვინ მაიყენა შინაგან საქმეთა სამინისტროში დადგაქს ქტილი-ბები ან ვინ ჩაუმტვრია ნეკრი, მე-დიცინის მუშაკებისათვის უცნობია. ექიმებმა არც ის იცოდნენ, რისთვის იყო იგი დაკავებული. **„პაციენტი დუმილის უფლებას იყენებდა და არავის არაფერს გვეუბნებოდა. საუბრისგან მისი შვილი გიორგიც თავს იკავებდა**“, - გვითხრა ბაქარ ბაკურაძემ. ვალერიან დადვამის დაკავების დეტალებს, ჯერჯერობით, მინაგან საქმეთა სამინისტროშიც მკაცრად ასაიდუმლოებენ. დაკავებულის დაჭრის ფაქტს შს სამინ-

ისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამმართველოს უფრო მაიატა გომელაური არც ადასტყვებს და არც უარყოფს. **„ამ ფაქტთან დაკავშირებით მოკლეგას შს სამინისტროს გენერალური ინსპექცია აწარმოებს, რომლის დასკვნაზე რამდენიმე დღეში გახდება ცნობილი და ინფორმაცია ამის შემდეგ მოგაწვდით**“, - გვითხრა გომელაურმა.

ამ ეტაპზე კომენტარის გაცეითებისგან თავი შეიკავა გენერალური ინსპექციის უფროსმა დავით ჯინჯელაუამაც. **„მოკლევას ჩვენი სამსახური და გენერალური პროკურატურა ერთობლივად აწარმოებ-**

ენ. სამუშაოს დასრულებამდე გერაფერს გეტყვით“, - ასეთია გენერალური ინსპექციის უფროსის პასუხი.

შინაგან საქმეთა სამინისტროში მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებებს სახელისუფლებო ბლოკი რმაცია მოგვანოღეს გენერალური პროკურატურიდან. მათი თქმით, დადგაქე ნარკოტიკების განმეორების მომხმარებისთვის არის და-პატიმრებული, ყელი კი მან დაკითხვისას, საკუთარი ადვოკატის თანდასწრებით გადაიჭრა.

რამდენად შეეფერება სიმარ-ვეტრო-შემსრულებებს ასახე-რიდან მონივრებული ინფორმაცია, ძნელი სათქმელია.

მომხდართან დაკავშირებით კი რამდენიმე კითხვა უკვე არსებობს. კერძოდ, რამი უნდა დასჭირვებოდა დუმილის უფლებით აღჭურვილ ექსპერტნილს ადვოკატის თანდასწრებით თვითმკვლელობის მცდელობა და მეორეც, ჩვენი ინფორმაციით, დადგაქეს დაკავებისას სამართალდამცველებმა 10 გრამი ჰეროინი აღმოუჩინეს. როგორც ნესი, საქართველოში ნარკოტიკის მომხმარებელებს, რომელიც ნამდვილად არ არის შეძლებული, ამ რაოდენობის ნარკოტიკული ნივთიერების თანხა არ გააჩნია. ვინ მისცა დადგაქეს ნარკოტიკი - იმედია, გამოძიება დაადგენს.

წინასაარჩევნო სროლები გორის რაიონში

ნათანა ჭანჭიკაშვილი

გუშინ, გვიან ღამით, სროლის ხმა ისმოდა გორის რაიონის სოფლებში - ახალდაბასა და ვარიანში. დაახლოებით ღამის სამ საათზე "ნაციონალური მოძრაობის" გორის ორგანიზაციის რამდენიმე აქტივისტის საცხოვრებელ სახლებს ჯერჯერობით დაუღწერებლმა პირებმა ცეცხლი გაუხსნეს. წინასაარჩე-ფორმაციით, ისროდნენ "აკაესის" და "აკაემის" სისტემის ავტომატურ ცეცხლსასროლი იარაღებიდან. უცნობმა პირებმა დაცხრილეს სოფელ ახალდაბაში მცხოვრები, სამართალში მოძრაობის "ნაციონალური მოძრაობის" ერთ-ერთი წარმომადგენლის შუე-დლი ქებაძის საცხოვრებელი სახ-

ლის კარი და ავტომანქანა. სოფელ ვარიანში ლადო გეგელაშვილის საცხოვრებელი სახლის მიმართულებით ისროდნენ.

გუშინ ორივე ფაქტთან დაკავშირებით აღიარა სისხლის სამართლის საქმე ხულოცნობის მუხლით. ჯერჯერობით, სამართალდამცველებს ეჭვმიტანილები არ ჰყავთ. სამაგიეროდ, მომხდარის ფაქტობით დაუღწერებლმა პირებმა ცეცხლი გაუხსნეს. წინასაარჩე-ფორმაციით, ისროდნენ "აკაესის" და "აკაემის" სისტემის ავტომატურ ცეცხლსასროლი იარაღებიდან.

უცნობმა პირებმა დაცხრილეს სოფელ ახალდაბაში მცხოვრები, სამართალში მოძრაობის "ნაციონალური მოძრაობის" ერთ-ერთი წარმომადგენლის შუე-დლი ქებაძის საცხოვრებელი სახ-

სახელს უკავშირებს.

გუშინვე "ნაციონალების" ბრალდებებს სახელისუფლებო ბლოკი ბრალდებებით გამოცხმბურა. ბლოკის გორის ორგანიზაციის სპიკერის თამაზ მაყაშვილის განცხადებით, ხელისუფლებას არანაირი კავშირი არ აქვს გუშინ, გვიან ღამით მომხდარ სროლებთან. **„აღნიშნული ინციდენტი თავად "ნაციონალების" მიერ წინასაარჩე-ვნოდ ინსპირირებული პროვოკაცია"**, - ასე აფასებენ სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლები "ნაციონალების" ბრალდებას.

„ვირთი კანდელაკი უკვე მეორედ გამოიყვანა მოკრევითა ხანდა "ნაციონალური მოძრაობის" წინააღმდეგ. არ გამოვიტყბ-ავთ, რომ უახლოეს დღეებში კიდ-

ვე უფრო დაიძაბება მდგომარეო-ბა სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლებსა და ჩვენს მოძრაობას შორის“, - აცხადებენ "ნაციონალური მოძრაობის" წევრები და იმუქრებიან, რომ მომხდარ ფაქტს უპასუხოდ არ დატოვებენ.

გორელი სამართალდამცველები გუშინ კომენტარებისგან თავს იკავებდნენ და აცხადებდნენ, რომ გამოძიება ყველაფერს გაარკვევს.

„წინასწარ ვერაფერს ვიტყვი-თ, მიმდინარეობს მოკვლევა, იკითხება ხალხი. ვნახით, რა ჩვენებებს მოგვცემენ", - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას გორის საგამოძიებო დეპარტამენტის საგამოძიებო ნაწილის უფროსმა ვანო სამხარაძემ.

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე აქებს და პოპოლზს ტალანტებს

თამარ კასიძეაძე

2003-2004 წელს უზენაეს სასამართლოში ეროვნული ოლიმპიადა გაიმართება სამოქალაქო და სისხლის სამართალში, სადაც სტუდენტური ჯგუფები საქმის წარმოების წესების დაცვით იმიტრეტულ სასამართლო პროცესს გაითამაშებენ.

ახალგოვიური ოლიმპიადები დიდი ხანია, რაც ამერიკის შეერთებულ შტატებში ტარდება. იგი ჩვენს ქვეყანაში სწორედ ვაშინგტონის გამოცდილებით დაიწერა.

ამ სახის ოლიმპიადა საქართველოში პირველად შარშან ჩატავდა და მასში მონაწილეობა 250 სტუდენტმა მიიღო. როგორც ჩანს, ამგვარმა ღონისძიებამ ქართველ სტუდენტებში, რომლებსაც სწავლის პერიოდში პრაქტიკული გამოცდილების მიღების არც თუ დიდი პერსპექტივა აქვთ, ინტე-

რესი გამოიწვია.

ოლიმპიადის ორგანიზატორები - უზენაესი სასამართლო და საქართველოს იურისტ სტუდენტთა ასოციაცია, რომლებსაც ამერიკის იურისტთა ასოციაცია და აშშ-ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტო აფინანსებს - ვარაუდობენ, რომ წლევანდელ კონკურსში 300-მდე მომავალი იურისტი მიიღებს მონაწილეობას.

ოლიმპიადა გაიმართება ორტურიაში სისტემით. პირველ ტურში მონაწილეთაში მიიღებს 24 გუნდი, ხოლო მეორეში - 12. ფინალში გამარჯვებულად ჩაითლება ოთხი გუნდი - ორი საუკეთესო სასამართლო გუნდი (სისხლის და სამოქალაქო პრცესები) და ორიც მხარის საუკეთესო წარმომადგენი. კონკურსის ფორმ დავიმოქტებო-ლი იქნება უზენაესი სასამართლოების მოსამართლეობითა და ადვოკატებით. სწორედ პრაქტიკოსი იურისტები გამოავლენენ გამარჯვებულ სტუდენტებს, რომლებიც ამ ეტაპზე უმაღლეს სასწავლებ-

ლებში მხოლოდ თეორიულ ცოდნას იძენენ.

ოლიმპიადაში მონაწილეებს საკუთარი ცოდნის გამოვლენა უკვე განხილულ სასამართლო საქმეებში უზენაესი სასამართლოს დარბაზებში მოუწევთ. მომავალი იურისტები, უფროსი კოლეგების მსგავსად, გადაწყვეტილებას გამოიტანენ და მოგებულ მხარესაც გამოა-ვლენენ (საინტერესოა, დავითხე-ვა თუ არა პროფესიონალი მოსამართლეების და მომავალი იურისტების პოზიციები ერთმანეთს).

„ქართული სწავლების მეთო-დიკა ვერ გასცდა ცნებათა იური-სპრუდენციას, რომელიც ჯერ კიდევ მეცხრამეტე საუკუნეში არსებობდა. ამგვარი ღონისძიებებით ქართველ სტუდენტებს საშუალება ეძლევათ, გაეცნონ უცხოური სწავლების ტექნიკას და თეორიულ განათლებას პრაქტიკული გამოცდილებაც დაუე-ვშირონ. მომავალ იურისტებს ახალი ასპარეზი უნდა გაუფხს-ნო. ოლიმპიადამ გამარჯვებუ-

ლები სტაჟირებას უზენაეს სასამართლოში გაივლიან და არ არის გამორიცხული, რომ მომავალში მათ მუშაობა სწორედ უმაღლეს სასამართლო ინსტანციაში გაა-რძელონ. ჩვენ ეგებიტ და ვპო-ლობთ ტალანტებს", - აღნიშნა უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ ლადო ჭანჭიკაშვილი.

სამოქალაქო და სისხლის სამართლის ეროვნული ოლიმპიადის პრეზენტაციას ამერიკის იურისტთა ასოციაციის წარმომადგენელი ამაღდა ემფორდიც ესწრებოდა. **„ეს არის მნიშვნელოვანი სწავლება. მომავალი იურისტები, თეორიულ სწავლებასთან ერთად, პრაქტიკულ საქმიანობასაც უნდა შეეჩვიონ"**, - განაცხადა ამაღდა ემფორდმა.

ოლიმპიადამ გამარჯვებულებს ფიურის წევრები სიგელებსა და სახვადსხვა სახის უორიდოვ ლიტერატურას გადასცემს, რაზეც ასევე უზენაესმა სასამართლომ იზრუნა.

საქანალკოასკო ჭაში ახალმოხილის გვამი იპოვეს

გუშინწინ, გვიან ღამით, ორთაჭალის მებუთო საპყრობილის სამეურნეო და საავადმყოფო კორპუსთან ახლოს განთავსებულ საკანალიზაციო ჭაში ახალშობილის გვამი იპოვეს. გუშინ გაირკვა, რომ ახალშობილი ქალთა კორპუსში მოზინადრე 24 წლის პატიმარ ქალს ეკუთვნის, რომელიც რამდენიმე თვის წინ ორთაჭალის ინოზატორში ნარკოტიკების შენახვა-რეალიზაციის ბრალდებით შეიყვანეს.

ჩვენი ინფორმაციით, პატიმა-

რი ქალი, რომელმაც დაწესებულების მედპერსონალის ჩარევის გარეშე, ქალთა კორპუსის საპირფარეშოში იმშობიარა, ჩეჩენი ეროვნების გახლავთ. მაღინა ლიბა-ზანოვა ნარკოტიკების შენახვარეალიზაციისთვის აღრეც არის გასამართლებული. ამ ფაქტის შესახებ უკვე ეცნობა სასჯელალს რულების დაწესებულებაზე ზედა მხედველ პროკურატურას. მოკვლევის მე-5 საპყრობილის უსაფრთხოების სამსახური აწარმოებს.

24 საათი

ძაბილბა ჟრიონალმა პოლიციილი მოკლა

ცხინვლიდან ორი კილომეტრის დაშორებით მდებარე ქართულ სოფელ ქვემო ხვითში გუშინ მკვლელობა მოხდა. პოლიციის მიერ ჩატარებული ოპერატიული პროფილაქტიკური ღონისძიების დროს მომხდარი შეტაკებისას გორის პოლიციის თანამშრომელი მალაზ მთიულშვილი მოკლეს.

არსებული ინფორმაციით, მთიულშვილი, თანამშრომელთან ერთად, მოსალაპარაკებლად მივიდა სხვადასხვა მძიმე დანაშაულისთე-ვის, მათ შორის - მკვლელობისთვის რამდენჯერმე ნასამართლეო მალაზ ბასილიძესთან, რომელმაც მთიულდელად პოლიციის თანამშრო-

მლებს სანადირო თოფიდან ცეცხლი გაუხსნა. სროლის შედეგად მთიულელი სასიკვდილო ჭრილობები-სგან მალაზ მთიულშვილი შემთხვევის ადგილზე გარდაიცვალა, ხო-

ლო ბასილიძემ გაქცევა მოახერხა. მომხდართან დაკავშირებით შექმნილია პოლიციელთა ოპერატიული ჯგუფები, რომლებიც გაქცეული ბასილიძის დაკავებზე მუშაობენ. სამართალდამცველთა ვარაუდით, ბასილიძე ოსური მხარის მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე მოახერხა გადასვლა.

პოლიციის განცხადებით, ქართულმა მხარემ უკვე სთხოვა ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლებას, ბასილიძის აღმოსაჩენად ერთობ-ლივი სპეცოპერაცია ჩაატარონ. ოსური მხარე ამ წინადადებას დათანხმდა. ამჟამად გადაკეტილია გზები ჯავის მიმართულებითაც.

როინ ბასილიძე მძიმე დანაშაულებში იყო ეჭვმიტანილი და გორის პოლიცია გუშინ მის დაკავებას აპირებდა.

24 საათი

რუსი პოლკოვნიკის კომიქსები რუსლან გალაევი

სააკგენტო "ინტერფაქსისთვის" მიცემულ ინტერვიუმ ჩრდილოეთ კავკასიაში კონტრტერორისტული ოპერაციების მართვის რეგიონალური ოპერატიული შტაბის მეთაურმა, პოლკოვნიკმა ილია შაბალკინმა ახალი სკანდალური განცხადება გააკეთა. მისი მტკიცებით, ჩეჩენი საველე მეთაური რუსლან გელაევი მავი ბიზნესითაა დაკავებული. შაბალკინის ინფორმაციით, გელაევი აკონტროლებს მის მიერ შექმნილ საერთაშორისო ნარკოტრანზიტის დერეფანს. რუსი პოლკოვნიკის მტკიცებით, ახალი გზის მემკვიდრით ნარკოტიკი რუსეთში შედის ავღანეთიდან, პაკისტანიდან და ტაჯიკეთიდან.

შაბალკინის ახალი ვერსიით, რუსლან გელაევი, თავის დაჯგუფებასთან ერთად, ამჯერად სვანეთშია დაბანაკებული. **„რუსლან გელაევის მეგობრული ურთიერთობები აქვს რეგიონის რიგ ხელმძღვანელებთან, ბიზნეს-მეგნებთან და აქტიურადაა დაკავებული კომერციული საქმიანობით**“, - აცხადებს რუსი პოლკოვნიკი.

შაბალკინის განმარტებით, ინფორმაცია გელაევის ახალი ადგილსამყოფელისა და საქმიანობის შესახებ ჩაბარებული მებრძოლებმა მოუპოვეს.

პოლკოვნიკის თქმით, სამართალდამცველების მიერ გადაბირებული ყოფილი რეზროლები აცხადებენ, რომ რუსლან გელაევის ფორმირების წევრთა ნაწილი პანკისის ხეობაში - ახმეტაში, დუისისა და დუშასთურში იმყოფება.

„დარჩენილ ბოევიკთა აზრით,

ხელისუფლება პასუხს აბეზს რობორც საკუთარ, ისა ოპონენტთა შეცდომაზე

არჩილ გოგელიძე

არაფერი ისე არ აღელვებს დღეს ქართველს, როგორც 2 ნოემბრის არჩევნები, რადგან იგი მნიშვნელობით სცდება მართოდენ საარჩევნო თემას. საქმე ისაა, რომ ბოლო 10-15 წლის განმავლობაში ქვეყანამ რამდენიმე მძიმე ეტაპი განვლო. დანერჩილებით აღარ ჩამოვთვლი გარდახდილ პროცენტებს. თითოეული ამ ეტაპთან დროის თავისებური გამოძახილი იყო. ჩვენ გამოვიარეთ გამოქვაბულისა და ქვის ხანის დემოკრატიული პერიოდები და ფორმაციები. ამჟამად, გვინდა თუ არა, ველური კაპიტალიზმისა და ეკლექტიური დემოკრატიის სტადიაში ვიმყოფებით. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ჩვენ ვცხოვრობთ არა იმდენად არშემდგარ სახელმწიფოში, რამდენადაც ბუნდოვანი მომავლისკენ მიმსწრაფ ქვეყანაში. ამ პროცესს ინერცია შეიძლება დავარქვათ. ინერციის ველშია მოქცეული პოლიტიკური სპექტრი, ეკონომიკური ინსტიტუტები, ზნეობრივი კატეგორიები.

ძნელი სათქმელია, რა ძალამ შექმნა თანამედროვე საქართველოს მრუდე და გაურკვეველი პორტრეტი. ყველაზე ადვილია, ხელი ხელისუფლების უმწიგობის და ოპოზიციის რადიკალიზმისკენ გაიშვიროთ. არადა, პოლიტიკური აგიტატორები და მასმედია ძირითადად სწორედ ამ ურთიერთგამომრიცხველი ფაქტორებით ხსნიან ქვეყნის უსიზარულო ყოფას. თუ ამ პრიმიტიულ ლოგიკას გავყევებით, არჩე-

ვნების შედეგების განსაზღვრა თითქოს რთული არ უნდა იყოს. მოსახლეობის განსხვავებულ ფენებს ბოლო წლებში ერთი უბედურება დასჩემდათ: დღისით გაზეთებს კითხულობენ, სალამოობით, ფილმების ნაცვლად, თოქ-შოუებით ერთობიან და მათი პოლიტიკური ცოდნა სწორედ ამ წყაროებს ეფუძნება. იმის გათვალისწინებით, თუ რა საპირისპირო არგუმენტებით იკვებება აუდიტორია, რა უპრინციპოა ხშირად მედიის თვალსაზრისი, ადვილი წარმოსადგენია, რა დომხალით არის აღსავსე კენჭისყრის წინ ჩვეულებრივი ამომრჩევლის ცნობიერება.

არჩევნების წინა პერიოდში ოპოზიცია ამომრჩეველს სთავაზობდა სტანდარტულ პოლიტიკურ მენიუს: ხან კორუფციის, ხან დაურიგებელი ხელფასებისა და პენსიების, ბოლო ხანს კი არევედარეული საარჩევნო სიების თემას. ხელისუფლებას სხვა კოზირები აქვს: ოპოზიციას ბრალდება არასანქცირებული საპროტესტო აქციები, ფარული საბოტაჟი, საკანონმდებლო ინსტიტუტის მოშლა და უმნიშვნელოვანესი კანონების ჩაგდება, ბოლოს კი რუსეთისა და სხვა ქვეყნების სპეცსამსახურებთან კონფიდენციალური თანამშრომლობა, აგრეთვე საზღვარგარეთული საეჭვო ფინანსური წყაროებით სარგებლობა... ესაა დაპირისპირებული მხარეთა ბრალდებების მხოლოდ მცირეოდენი ნაწილი. ამ დოხიეთა განგრძობა-შეესება დაუსრულებლად შეიძლება. საბედნიეროდ, ცალკეული შემთხვევის გარდა, ბრალდებათა გა-

წუწყებელი კანონადა აშკარა სამოქალაქო დაპირისპირებაში ან ძალმომრეობაში არ გადაზრდილა. რამდენად ახლოს ვართ ამჟამად კრიტიკულ ზღვართან, რამდენად იკრებს ძალას პოლიტიკური ოკეანის შუაგულში გიგანტური მასშტაბის შესაძლო შეტაკებები?

ამ კითხვას დღეს არც ერთი ძალა არ სცემს გულწრფელ და პირდაპირ პასუხს. მიზეზი მარტივია: ვინც შეეცდება, მეტ-ნაკლებად მაინც გააშფაფავს თავისი ნეგატიური სცენარი მოახლოებული არჩევნების წინ, მას არჩევნების შემდეგ საზოგადოება აუცილებლად დაადანაშაულებს წინასწარ ჩაფიქრებული ძალმომრეობის აქტების დაგეგმვაში. ვიცით, რა მოხდა სომხეთში მაისის საპრეზიდენტო არჩევნების დროს, უფრო ნათლად გვახსოვს ბაქოს 15-16 ოქტომბრის მოვლენები. ორივე არჩევნების წინ საერთაშორისო სამყარო აფრთხილებდა დაპირისპირებულ მხარეებს, არამც და არამც არ ექციათ ბრძოლის ველად თავი აქვს: ოპოზიციის მომხრეების მოშლა და უმნიშვნელოვანესი კანონების ჩაგდება, ბოლოს კი რუსეთისა და სხვა ქვეყნების სპეცსამსახურებთან კონფიდენციალური თანამშრომლობა, აგრეთვე საზღვარგარეთული საეჭვო ფინანსური წყაროებით სარგებლობა... ესაა დაპირისპირებული მხარეთა ბრალდებების მხოლოდ მცირეოდენი ნაწილი. ამ დოხიეთა განგრძობა-შეესება დაუსრულებლად შეიძლება. საბედნიეროდ, ცალკეული შემთხვევის გარდა, ბრალდებათა გა-

ერთმანეთს კონსერვატიზმი და რადიკალიზმი.

ეს ტერმინები, კონსერვატიზმი და რადიკალიზმი, დღეს ახლებურ შინაარსს იძენს. ურთულესი პროცესებითა და ცხოვრების დაბალი დონით გამწარებული მოსახლეობის უმრავლესობა არჩევანს ძველ და ახალ სტრუქტურებს შორის აკეთებს. კონსერვატორებს მიაჩნიათ, რომ მართვის ამჟამინდელ სისტემას რადიკალური შეცვლა არ სჭირდება და მხოლოდ ნაწილობრივ მოითხოვს განახლებას. რადიკალები კი ყველაფერს უარყოფენ, რაც სახელისუფლებო სტრუქტურების პროგრამებს და პროექტებს უკავშირდება. ორ ძალას შორის არავითარი შეხების წერტილი არ არსებობს. რადიკალებს უზნეობად მიაჩნიათ არათუ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობა, არამედ თვით სახელისუფლებო ბლოკის არსებობაც კი. თავის მხრივ, ხელისუფლება, ოპოზიციასთან თანამშრომლობის საფუძვლებზე დაპირისპირებას მიუხედავად, რეალურად არაერთი კონტაქტებს არ ამყარებს საუბარიც ზედმეტია. და რადგან მათი თანამშრომლობა ან შეთანხმება შეუძლებელია, ან თითქმის შეუძლებელი, საბოლოო ჯამში, სამოქალაქო დაპირისპირება შეიძლება გარდაუვალი გახდეს.

რატომ მაინცდამაინც ამ კონკრეტულ მომენტშია განსაკუთრებით სახიფათო სამოქალაქო დაპირისპირების საშიშროება?

ჩვეულებრივ, დაპირისპირება პიკს არჩევნებისას აღწევს. ხელისუფლება, ოპოზიციის მსგავსად, ძალაუფლების დათმობას არ აპირებს. ამბობენ, რომ არ შეიძლება არსებობდეს ორი სიმართლე - სიმართლე მხოლოდ ერთია და მას ალტერნატივა არა აქვს. ვის მხარესაა ამჯერად სიმართლე? ორივე მხარე გამეტებით არწმუნებს საზოგადოებას, რომ სიმართლე მხოლოდ მის მხარესაა. ეს დაუა ინერციით დაუარსებლად შეიძლება გაგრძელდეს, თუკი მას წერტილი არ დაუსვა ელექტორატმა და არჩევნებმა. სხვა გზა არ არსებობს: თუ ცნობილ გამოთქმას ოდნავ გადავაკეთებთ, არჩევნები შეიძლება მოგვწონდეს ან არ მოგვწონდეს, ეს თითოეული ჩვენგანის გემოვნებაზეა დამოკიდებული, მაგრამ საზოგადოების უმრავლესობის ნების გამოხატვისათვის არჩევნებზე უკეთესი საშუალება ჯერაც არავის გამოუგონებია. სხვა საკითხია, ეს იქნება დემოკრატიული თუ გაყალბებული არჩევნები, ეს იქნება ღია და გამჭვირვალე თუ ფარული არჩევნები. აი, ამგვარი დილემების წინაშე დგას 2 ნოემბრის წინ ჩვენი ელექტორატი.

მაინც რას სთავაზობდა ამომრჩეველს მეტოქე ძალები? ერთი არსებული სისტემის გაუმჯობესებას (ამის არავის სჯერა), მეორე კი ყველაფრის შეცვლას. ერთი კვლავ აპირებენ მოკრძალებული დაპირებებით ხელისუფლებაში დარჩენას, მეორე კი თამამი დაპირებებით ხელისუფ-

ლებაში მოსვლას. ერთი კონიუნქტურას ასატანად მიიჩნევენ, მეორე კი - ქვეყნის ძირფესვიანი მოდერნიზაციისკენ იხრებიან. არჩევანი თითქოს მარტივია, მაგრამ სინამდვილეში არაერთგვაროვანი მრწამსის და ცნობიერების ელექტორატისთვის გადაწყვეტილების მიღება არ არის იოლი.

არსებობს თუ არა ბუნებაში საერთოდ და საქართველოში კერძოდ, ერთი სიმართლე? იმ ინგუსრულებლად შეიძლება გაგრძელდეს, თუკი მას წერტილი არ დაუსვა ელექტორატმა და არჩევნებმა. სხვა გზა არ არსებობს: თუ ცნობილ გამოთქმას ოდნავ გადავაკეთებთ, არჩევნები შეიძლება მოგვწონდეს ან არ მოგვწონდეს, ეს თითოეული ჩვენგანის გემოვნებაზეა დამოკიდებული, მაგრამ საზოგადოების უმრავლესობის ნების გამოხატვისათვის არჩევნებზე უკეთესი საშუალება ჯერაც არავის გამოუგონებია. სხვა საკითხია, ეს იქნება დემოკრატიული თუ გაყალბებული არჩევნები, ეს იქნება ღია და გამჭვირვალე თუ ფარული არჩევნები. აი, ამგვარი დილემების წინაშე დგას 2 ნოემბრის წინ ჩვენი ელექტორატი.

მაინც რას სთავაზობდა ამომრჩეველს მეტოქე ძალები? ერთი არსებული სისტემის გაუმჯობესებას (ამის არავის სჯერა), მეორე კი ყველაფრის შეცვლას. ერთი კვლავ აპირებენ მოკრძალებული დაპირებებით ხელისუფლებაში დარჩენას, მეორე კი თამამი დაპირებებით ხელისუფ-

ბულ ნაწილად შეიძლება დაეყოფეს კი მსოფლიოს ყველაზე ძლიერი და აწყობილი სახელმწიფოს ურთულესი პრობლემების დასაწყისად შეიძლება ქვეუღიყო. ყველას არ ეყოფა არჩევნებში ამგვარი ჯენტლმენობისა და კეთილშობილების გამოვლენის უნარი, მაგრამ ნებისმიერ შემთხვევაში დაპირისპირებულ მხარეებს ერთი სამშობლო აქვთ.

და მაინც, თუ ნოემბრის არჩევნები გაყალბდება, თუ საკუთარ თავს და დანარჩენ მსოფლიოს დაეანახებთ, რომ არ შეგვიძლია ერის ბედის განმსაზღვრელი კენჭისყრის ნორმალურად ჩატარება, მაშინ არაფერი შეიძლება გამოირიცხოს, ძალადობის ჩათვლითაც კი. თუმცა პოლიტიკაში კატეგორიულობა მიუღებელი ცნებაა, მაინც დაიხებით ვიტყვი: როგორიც უნდა იყოს ნოემბრის არჩევნების შედეგები, ქვეყანა ველარ იცხოვრებს ისე, როგორც დღეს. საქართველო გარდაუვალი რადიკალური ცვლილებების, ძალადობის წინაშე დგას. თუ დღემდე გამუდმებით ვსაუბრობდით ცვლილებებზე და უსასრულო რიტორიკით გავაუფასურეთ ეს თემა, ნოემბრის არჩევნების ზარი მოგვთხოვს, რადაც უნდა დაგვიჯდეს, შევცვალოთ ქვეყნისთვის დამღუპველი ატმოსფერო. არჩევნების კერძაძალზე არც იმ ძველისძველი, მაგრამ მუდამ აქტუალური ფორმულის გახსენება გვაწყენდა: ხელისუფლება პასუხს აგებს არა მარტო საკუთარ, არამედ ოპონენტთა შეცდომებზეც.

მალა!

ფერადი გაზაითი

საბავშვო

იხი გაგაჩვენებელი

Disneyland PARIS

გაგაჩვენებელი პარიზის დისნეი ლენდში

გზორის სტაჰარი

ხშირად უნდა გავიხსენოთ, რა გვინდოდა 10 წლის წინ

და რა გვაქვს დღეს...

ერთიკული დღეები გრძელდება, წერვები იძაბება. საზოგადოების ეგზალტირებული ნაწილი ემოციების დაფრვას არც ფიქრობს - ეს ერთის მხრივ. არის წრე ადამიანებისა, რომელიც ამ ყველაფერს ცივი, მაგრამ არაგულგრილი გონებით უყურებს. მათ პოლიტიკური ამბნუნია ჯერ არ დამართნიათ, ყველაფერი ახსოვთ, რაც მოხდა მათ დაბადებამდე და შემდეგაც და პოზიციის გამონახვა მოქალაქეობრივ მოვალეობად მიაჩნიათ. მაგრამ, რადგანაც, პირველ რიგში, საზოგადოების ეგზალტირებული ნაწილის მოთხოვნილებები კმაყოფილდება, ამ ადამიანების მშვიდი განსჯა და არასასიამოვნო სინართელ მაინცდამაინც პოპულარული არ არის. ლამა ბაქრამ ესთან საუბარი არც არავის მხილვება და არც კონკრეტულ პოლიტიკურ კომპრომატებს შეიცავს. ეს უფრო სამზარეულოში, ჭიქა ჩაისთან გამართულ საუბარს ჰგავს ამ მთისაზე, იმ ბარისაზე, მაგრამ ეს ლანდშაფტი ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიაზეა.

მაია ჭალაბანიძე

- ზინის აქამდე უცნობი ერთიკული ნამუშევრების გამოფენი დაიწყოთ. რატომ არ შედგა?

- ამ გამოფენის შესახებ ბოლო დროს ბევრი ვილაპარაკეთ. ანონიმური ზარი გაისმა "ძველ გალერეაში". მათაც აღარ მოინდომეს გამოფენის მინიჭება...

- ეს ზარი ოფიციალურ მიზეზად დასახელდა?

- ეს ხომ ანონიმური ზარი იყო. მთელი პრობლემაც ეგ არის, რომ ვილაც ადამიანები თავს ასე დარეკვის უფლებას აძლევენ. ჩემი აზრით, ეს სახელმწიფოს მოშლის ერთ-ერთი მაგალითია. ასეთ დროს, ქურდული გაგების ხალხი ან სხვადასხვა საზოგადოებრივი ინსტიტუტები სახელმწიფოს მოვალეობის შესრულებას ინეყენ. ეს - ერთი მხარეა. ჩემთვის საინტერესო მეორე მხარე აღმოჩნდა - რამდენად არის მედია დაინტერესებული სკანდალით...

ზინის გამოფენა გოეთეს ინსტიტუტში გამართული ლიტერატურული საღამოების ჩარჩოებში მაინც შედგა. სწორედ ამ გამოფენის გამო მოვიდა განსაკუთრებით ბევრი ხალხი, მათ შორის პრესაც. შინაარსიან საღამოებზე მეტად მედიას სკანდალი აინტერესებს. ეს ჩემთვის გასაცხება, რადგან საქართველოში არის არამყნებრივად დიდი და ჭრელი მედიალური სივრცე. ქალაქ თბილისში 11 თუ 12 ტელეარხი და ათობით გაზეთია, რაც იმაზე მოუთითებს, რომ ჩვენში ჯერ არ ჩამოყალიბებულა ნამდვილი კაპიტალისტური სისტემა. არსებობენ ისეთი გაზეთები და ტელევიზიები, რომ ვერ გაიგებ, რითი ცხოვრობენ, ან საიდან აქვთ ფინანსები.

- იყო თუ არა საქირო საზოგადოების შემზადება ზინის გამოფენისთვის?

- რატომაც, ბევრი ადამიანი ფიქრობს, რომ საზოგადოება ხან ამისთვის არ არის მზად და ხან - იმისთვის... ჩვენი ძალიან დიდი ხნის განმავლობაში ვიყავით ქურში და ახლაც არიან ძალები, რომლებიც სურთ, რომ ისევ ჭურში დაგვარბუნონ. მეოინა, ქართული ცივილიზაცია ისე უნდა მოუნდებოდეთ ხელის ინფორმაციაზე, როგორც ყველა ნორმალური ადამიანს და არანაირი შიში არ უნდა გვეკონდეს, რომ საზოგადოება ამას ისე ვერ გაიგებს, როგორც საქიროა. ეს არის უღერესად ბუნებრივი პროცესი - ინფორმაცია არსებობს და ის ყველასთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

- როგორ ფიქრობთ, გარდამავალ პერიოდში მყოფი ქვეყნის ჯერ ინფორმაციუბელო მედია-განხიისთვის ეს ნორმალური არ არის?

- გარდამავალი პერიოდის ხომ უსაძველოდ გრძელდება. ამ რაოდენობის მედიას საკვები არ აქვს. მხოლოდ პოლიტიკაზე საუბარი კი მოსაწყენია და თავად იგონებენ სკანდალებს.

- სხვათა შორის, ეს საყვედურები პოლიტიკოსებისგანაც მოდის, მაგრამ სკანდალები არამხოლოდ ქართულ, კაპიტალისტურ მედიასაც უყვარს - ფიქრობთ, რომ ეს მიდრეკილება დანაშაულია?

- რა თქმა უნდა, მთელი მსოფლიოს პრესა სენსაციებს ეკიდება, მაგრამ, ვფიქრობ, ჩვენიან ეს განსაკუთრებით გადაჭარბებულია. როგორც ჩანს, კულტურული ცხოვრება იმდენ აკცენს არ აძლევს მედიას, რომ ამით იკვებოს. ამიტომაც ქართულ მედიას უფრო მეტად ჭირი, სკანდალი აინტერესებს. დასავლეთში ეს ტენდენციები მედიის გარკვეულ ნაწილში შეიმჩნევა - არსებობს ყვეთელი პრესა და ნორმალური მედია - ამ კი ყველაფერი ერთმანეთშია არეული.

- ამ არეულ-დარეულობის მიუხედავად, თითქმის კულტურული ცხოვრება ჩქვეს, თუქცა მედიის მსგავსად ესეც ქრული სპექტრია...

- 5-6 წლის წინანდელ პერიოდთან შედარებით, კულტურული ცხოვრება, მართლაც, მრავალფეროვანი გახდა, მაგრამ, სამუკველ დონისძიებების მსგავსად ყველაფერი ფრაგმენტული, ატომიზირებული და დანაწევრებულია.

არანაირ კულტურულ ღონისძიებას გრძელვადიანი შედეგი არ მოჰყვება ხოლმე. ჩველად ღონისძიებებს პერიოდულობა არ ახასიათებს (ფესტივალებს თუ არ ჩავთვლით). როგორც ჩანს, საქართველოში კულტურა სასურველი დონით ვერ ახდენს გავლენას საზოგადოებაზე.

- პოლიტიკამ ამის ადგილი არ დატოვა...

- ვფიქრობ, გაჭირვებულ გარემოში მცხოვრები ადამიანებით მაინი-პულირება უფრო ადვილია, ვიდრე მათი, ვისაც არ უჭირს, აქვს უფრო მეტი ინფორმაცია და არ არის დამოკიდებული სხეებზე. ჩვენთან ხომ ფინანსურადაც, სოციალურადაც და თუნდაც, ამ კლანური სისტემის გამო ძალზე ბევრი დამოკიდებული ადამიანია. ამ ადამიანებით მაინი-ულირება ადვილია.

- ამ არჩევნების გამო საზოგადოება დაძაბული, გაორებულია. არსებობს ადამიანთა გარკვეული წრე, რომელიც ძნელად აყვება ხოლმე საყოველთაო მონიღებებს და ცივი გონებით განსჯის უნარი აქვს. როგორ ფიქრობთ, რას მოიტანს ეს პოლიტიზება?

- როდესაც ქვეყანაში ისეთი მდგომარეობაა, რასაც ახლა ვხედავთ, ვფიქრობ, რომ ყველა ადამიანის მოქალაქეობრივი ვალია, ჩაერთოს ამ პროცესებში და მხოლოდ პოლიტიკოსების ხელში არ დატოვოს ქვეყნის ბედი. ჩემი აზრით, საზოგადოების უფრო მეტი აქტიურობაა საჭირო, გარკვეული ჯგუფების პოზიციაც უფრო მეტად უნდა ჩანდეს.

ის რომ, საქართველოს მოსახლეობას საკუთარი მომავალი აინტერესებს, მისასაღმებელი და ასეც უნდა იყოს. ალბათ, ამჟამინდელ ხელისუფალთ ხელს არ აძლევთ, რომ საზოგადოება ასე იყოს ჩაბმული პოლიტიკურ პროცესებში. ამიტომაც, ხშირად იმისი ფრაზები - ეს საქმე პოლიტიკოსებს მიეხანლით, ამის თაობაზე ყველამ არ უნდა ილაპარაკოს და ა.შ.

პოლიტიკოსი არ არის ის პროფესია, რომელსაც ადამიანი გარკვეული განათლების შემდეგ იღებს. პოლიტიკოსი შეიძლება იყოს ყველა, ვისაც განათლება, პატიოსნება და აზროვნება უწყობს ხელს სახელმწიფო აღმშენებლობაზე ფიქრობს და გარდა ამისა, ვფიქრობ, რომ ნებისმიერი ადამიანი, რომელსაც თავისი ქვეყნის ბედი აინტერესებს, საკუთარ აზრს უნდა გამოთქვამდეს, ღიოდ არა ისე, როგორც ჩვენი ხდება - ნებისმიერი ლაზღანდარა საუბრობს მთელი ხალხის სახელით, ზოგი - რეგიონის, უბნის სახელით. ყველამ თავისი სახელით უნდა ილაპარაკოს. თავისი აზრის ხელისთვის მოხვევა საქართველოში დიდი და სამშინ პრობლემაა.

- საზოგადოების აქტივობა აგრეთვე შეინიშნება მაშინ, როდესაც ოპოზიციის გაერთიანებაზე იყო საუბარი. ეს არ მოხდა. როგორ ფიქრობთ, ამაზე გარკვეული იმედგერება და უნდობლობა ხომ არ გამიიიინება?

- გულახდილად უნდა გითხრათ, რომ ამ ახლადარჩეული პარლამენტისაგან დიდ ცვლილებას არ მოველო, რადგან ის ადამიანები აირჩიენ მსეულას, რომლებიც აქამდეც პარლამენტში ისხდნენ. იგივე ძალებია, ღიოდ - გადაჯგუფებული. სამუშაოდ, ქართველ პოლიტიკოსთა დიდი ნაწილი უხერხულო, უნებო და ხშირად უფიცია. რთულია, ასეთი ადამიანებისგან სერიოზულ ცვლილებას მოვლოდ.

რა მოხდება, თუ პრეზიდენტს მხოლოდ ორი ვადა აქვს, პარლამენტარებს პარლამენტში სხდომას სამი ვადით მაინც შეუშემცირთი. ეს ხელს შეუწყობდა პოლიტიკაში, მართლაც, ახალი სახეების მოსვლას.

ოპოზიცია რომ არ გაერთიანდა, ეს ბუნებრივია, რადგან განსხვავებული ინტერესები და დაჯგუფებებია. სამუშაოდ, საქართველოში არ ჩამოყალიბდა ნამდვილი პარტიული სისტემა განსხვავებული პოლიტიკური პროგრამების საფუძველზე. პარტიები მხოლოდ პოლიტიკური ლიდერის გარშემო იკრებიან. პოლიტიკოსები მუდმივად ერთი ჯგუფიდან მეორეში ინაცვლებენ. ესეც პოლიტიკურ უმნიფრობაზე მოუთითებს. ამიტომ, როდესაც არ ჩამოყალიბებულა ისეთი ნამდვილი პარტიული სისტემა, როგორც დასავლეთშია - გაერთიანებაზე საუბარი რთულია.

მიუხედავად იმისა, რომ დიდ ცვლილებებს არ უნდა მოველოდეთ, ცხადია, არსებული ხელისუფლება უნდა შეიცვალოს. ამ ხელისუფლებიგან რაიმე კარგი არავითარ შემთხვევაში არ არის მოსალოდნელი და რაღაც გარკვეული მაშინ იმ ოპოზიციურ ძალებსაც უნდა მიეცეთ, რომლებიც ამბობენ, რომ ცვლილებები სურთ და ძალუთი. ასეთი კი მხოლოდ ერთი-ორი თუა.

- სრულფასოვანი პოლიტიკური

ლაშა ბაქრამიძე

საქეტრის ჩამოყალიბებას ისიც უშლის ხელს, რომ გამოკვეთილად ორიენტაციებიც არ ჩამოყალიბებულა - მეზარჯვენიშ მოთხოვნებში მეზარცეულობის ელემენტებია და პირიქით...

- გეთანხმებით, ეს თვითდარქმეული სახელებია. ყველაზე მეტად ის მაოცებს, როდესაც ძველი კომკავშირელები მეზარჯვენიშობას თუ ცენტრისტობას იჩენებენ, ზოგი - ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირის დამფუძნებლად გვევლინება. პოლიტიკური მანქანის ეს უცნაური ცვალებადობა სასაცილოა.

ქართული პოლიტიკური ელიტა საერთოდ ბევრს მიედ-მოედება, ტვინის არასაკმარ და უნაყოფო მიმართულებით იჭყლტება. დასავლეთში ნავლენ და ფიქრობენ - თუ იესური სტრუქტურის ასლს გადმოვტან, იქნე ჩვენი ქვეყანაც აყავადესო.

არიან პოლიტიკოსები, ვინც ორპალატიანი პარლამენტის შესახებ ალაპარაკდნენ. ვფიქრობ, როდესაც ასეთი რთული მდგომარეობაა, რაც უფრო ადვილი სტრუქტურები იარსებებს, მით უფრო კარგია - ერთპალატიანი პარლამენტი საქართველოსთვის სრულიად საკმარისია.

საქართველოში ორპალატიანი სისტემა გაართულებს კანონმდებლების მიღების ისედაც გაწეული და გართულებული პროცესს. გაუთავებლად იქნება პალატებს შორის სირიბილი. ხელისუფლებისთვის ბევრად ადვილი იქნება პარლამენტის მართვა ორპალატიაობის შემთხვევაში.

- ჩამოყალიბებული მეზარჯვენიშობისა და მეზარცხეირობის შემთხვევაში დიდად განსხვავებული მდგომარეობა გვექნებოდა?

- მეოცე საუკუნის დასაწყისში, დასავლეთში, მეზარჯვენიშობა და მეზარცხეირობა მკაფიოდ გამოკვეთილი იყო. ახლა ასე აღარ არის. გერმანიაში, თავისი ტრადიციული რეჟიმი ცნობილი სოციალ-დემოკრატიული პარტია, ძალიან უახლოვდება, ვთქვათ, ქრისტიან-დემოკრტიული პარტიას. მათ პროგრამებს შორის ისეთი ძირეული განსხვავება აღარ არის - დაახლოებით, ერთსა და იმავე პროგრამას ატარებენ. მხოლოდ რადიკალურ ძალებს შორის თუ შეიმჩნევა მეზარცხეირობა და მეზარჯვენიშობა.

ყველა ამ ძალას დასავლეთში საშუალო ცენტრისტული ძალები შეეცილია ვუწოდებ; მით უფრო საქართველოში, გრძელვადიანი კომუნის-

ტური წარსულის მქონე ქვეყანაში. ძალიან ძნელია ისაუბრო მეზარჯვენიშობა-მეზარცხეირობაზე. ჩვენს ქვეყანაში ეს ტერმინები სრულიად აბსურდულად მიმანჩია. თუ ამა თუ იმ პოლიტიკური გზის რაიმე ჩარჩოში მოთავსება აუცილებელია, შესაძლებელია, სხვაგვარი ტერმინები დაგვჭირდეს. ესენია: კონსერვატული ძალები, ვისაც არსებული ძალაუფლების, წყობისა და მდგომარეობის შენარჩუნება სურთ; რეფორმატორული ჯგუფი და უფრო რადიკალური რეფორმების მოსურველ ჯგუფი.

საინტერესოა, ვის დაუჭერს ხალხი მხარს (თუ არჩევნები არ გაყვალდა) - მათ, ვისაც რადიკალური რეფორმები, რეკლუკიური ცვლილებები უნდათ, თუ მომხრეებს მოვლენების უფრო ევოლუციური განვითარებისა, რომელიც ჩვენს პირობებში კიდევ მეიძლება ათნეულები გაგრძელდეს?

თუ ხელისუფალინი შეეცდებიან მასიურ გაყვალებას, მოსალოდნელია ძალისმიერი მეთოდებით პროტესტის გამოხატვა. აჭარაში მოხდარი ამბები გვიჩვენებს, რომ ავტორიტარული პრივილეგიული რეჟიმი ყველა ღირს იხმარს ძალაუფლების შესანარჩუნებლად. ვგმობ, თბილისშიც არ არის ძირეული განსხვავებული ვითარება.

- თქვენი ინიციატივით, გოეთეს ცენტრში სამი ლიტერატურული საღამო ჩატარდა. რას ექსპერტობდა ეს საღამოები?

- ლიტერატურულ ცხოვრებაში თუნდაც იმის გამო შეინიშნება გამოკიცხლება, რომ უფრო მეტი წიგნი გამოდის და წიგნის მალახიბიც ისევე იხსნება. რასაკვირვლია, ასეთი საღამოები ადრეც ყოფილა და კიდევ იქნება. ერთადერთი განსხვავება ჩემს საინტერესოა, რომ ამგვარი ტალაა ახლა გამოჩნდა. ამ პროცესში ავტორიტარული მომენტები თამაშობენ გარკვეულ როლს.

მესამე საღამო ორი წინა საღამოს შემგავამებელიც იყო ერთგვარად და ოდნავ პროფესიული კითხვაც დაიცვა - არსებობს თუ არა თანამედრო-

ვე ქართული ლიტერატურა?"

ცხადია, თანამედროვე ქართული ლიტერატურა არსებობს. ეს კითხვა სხვადასხვა ასპექტებს მოიცავს - მაგალითად, არსებობს თოირია იმის შესახებ, რომ დიდი მნიშვნელობა აქვს, თუ რამდენი მკითხველი ჰყავს ავტორს. ქმნიან თუ არა ქართულ ენაზე მოლაპარაკე ადამიანები მკითხველთა იმ კრიტიკულ მასას, რაც ნამდვილი ლიტერატურის არსებობას შეუწყობდა ხელს. სად არის, მაგალითად, კრიტიკა, რომლის გარეშეც მხატვრული ლიტერატურა წინ ვერ იცლის...

- მიიღეთ პასუხი ამ კითხვაზე?

- რასაკვირვლია, ამაზე ამომწურავი პასუხის მიღება ძნელია. ვფიქრობ, უკვე ძალიან საინტერესოა, როცა ეს კითხვა იხმება. განსაკუთრებით სასიამოვნო და სასიხარულო იყო ის, რომ ყოველდღიურად იზრდებოდა იმის რაოდენობა, რომელიც ჩვენს პირობებში რაიმე საღამოზე მოსული ადამიანების რიცხვი. მიზანს თუნდაც იმით მივაღწიოთ, რომ არა მხოლოდ საღამოს წამყვანი და მონეული მწერლები, მსმენელთა დიდი ნაწილიც ჩართული იყო ამ დისკუსიებში.

პოლიტიკოსებს შორის დისკუსიას რომ ვუყურებთ, ადვილი შესაშნევია, რომ დისკუსიის ფორმებს არ ვიცნობთ. ამ საღამოებზე შევეცდეთ, რომ დისკუსია ყოფილიყო.

ყველა საკითხის გარშემო იყო აზრთა სხვადასხვაობა და სწორედ ასეთი დროს იბადება რაღაც ახალი იმპულსი, თუნდაც, იმ წრისთვის, ვინც ლიტერატურაზე წერს, თუნდაც კრიტიკოსებისთვის, რომელთა რიცხვი ძალზე მცირეა.

ამ საღამოებით ქართულ ლიტერატურაში რაიმე გადაჭრიალებას არც ვაპირებდით, მაგრამ ახალი შესაქეცივებისკენ ოდნავ ზიძგი მაინც იყო.

თურმე, საქართველოში გვაინტერესებს, რა ხდება ქართულ ლიტერატურაში, კულტურაში. მსგავსი ვითარება პოლიტიკაშიც და ძალზე სასიამოვნოა, რომ ადამიანები, მოუხედავდ ამდენწინაში გაჭირვებისა, არ კარგავენ სურვილს, იყვნენ აქტიურები. ქართული პოლიტიკური სპექტრის დიდი ნაწილის მცდელობის მოუხედავად, რომ საზოგადოება აღარ იყოს დამოკიდებული მეზარცხეირობაზე, ახლბი ბიოგრაფიული მომენტები თამაშობენ გარკვეულ როლს.

მესამე საღამო ორი წინა საღამოს შემგავამებელიც იყო ერთგვარად და ოდნავ პროფესიული კითხვაც დაიცვა - არსებობს თუ არა თანამედრო-

- საინტერესო იქნებოდა ცენზუ-

რისა და თვითცენზურის საკითხის განხილვა ისეთ ქვეყანაში, სადაც კარგად იცია, რას ნიშნავს ეს...

- თვითცენზურა ყოველივის და ყველგან არსებობს. რადგანაც, არსებობს პირობები, რომელთა შესახებ ადამიანი ლაპარაკს თავს არიდებს და ანგარიშს უწევს საზოგადოებრივ აზრს. ამერიკული "პოლიტიკური კორექტულობა" არის იმის მაგალითი, რომ საზოგადოება მაინც გარკვეულ ჩარჩოებში აქცევს აზროვნებას. აზროვნების სრული თავისუფლება, რასაკვირვლია, არსებობს, მაგრამ გამოქმნის საშუალებები სხვადასხვაგვარია. შეიძლება, მოგაგვიჩვენოს, რომ იმ სამუშაოა, მაგრამ ფაქტია.

ისეთ ქვეყანაში, როგორიც საქართველოა, გარკვეული ტაბუები და შეზღუდვები უფრო მეტია. აქ სხვადასხვა რელიგიურ თუ სექსუალურ თემებზე ისე თავისუფლად ვერ ესაუბრობთ, გარდა ამისა, არის უამრავი ისეთი სხვა თემა, რომლის რეფლექციაც არ ხდება - არა მხოლოდ იმიტომ, რომ თვითცენზურა არსებობს - დაუინტერესებლობის გამოც.

რამდენად მოქმედებს თვითცენზურა მწერალზე - ეს იყო ჩვენი საუბრების ერთ-ერთი თემა. უბრალო მაგალითის მოვიყვანე. შეიძლება, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ "ცუდი სიტყვები" ლიტერატურიდან გასაძევებელი არ არის, მაგრამ როდესაც ჩვენს გარშემო უფროსები ან ბავშვები არიან, ცვდილობთ, ისე არ ვისაუბროთ, როგორც მეგობრებში... გერმანიაში ჭირს ებრაელთა თემაზე გულახდილი საუბარი. გერმანელის მიერ ებრაელზე ნათქვამ სიტყვას ყოველმხრივ ამონებენ გერმანელებიც, ებრაელებიც და მათი მეზობლებიც.

- ალბათ, ისტორიული დანაშაულის გრძნობის გამო... რამდენად აუცილებელია საქართველოში საზოგადოების ხმახაღლა განსჯის საგანი, ვთქვათ, სექსუალურ უმცირესობათა თემა გახდეს?

- არანაირი სპეციალური საჭიროება არ არის.

პოლიტიკოსებს თუ გადაეხედეთ, ზოგჯერ ისე გამოიყურება საქმე, თითქმის, მათ ერთი ტრენინგი ჩაუტარეს. ამ ბოლო დროს ხშირად გვეხმოდ ტერმინი "პომოსექსუალური იდეოლოგია"... არ მესმის, ეს რას უნდა ნიშნავდეს და ვინმე თუ ასინის, უარე იქნება. ეს, შესაძლოა, იმიტომაც ხდება, რომ ეს პოლიტიკოსები გათუხებები მრეგრებელი არიან ამ პრე-

ტული პოლიტიკური პროპაგანდისთვის იყენებენ.

სექსობრივი უმცირესობის არსებობა ჩვეულებრივი ამბავია, და ამის შესახებ დიდი საუბრები საჭირო არ არის. ადამიანი თუ შენ არ გავს, თავი არ უნდა გაუჩეჩქო. ამ თემაზე შეიძლება საუბარი და თუ ვინმეს მოსმენა არ უნდა, წუ მოისმენს. თუ ვინმეს ტელეგადაცემა არ მოსწონს, ტელევიზორი ან გადართოს, ან გამოართოს; თუ ვინმეს წიგნის კითხვა არ უნდა, წუ წაიკითხავს, თუ ვინმეს არ სურს ნახოს გამოფენა, რომელიც მის ესთეტიკურ თუ მორალურ შეხედულებებს არ შეესაბამება - წუ წავა ამ გამოფენაზე და ა.შ. ეს ტუნებრივია და ამაზე საუბარი არ უნდა გვიხდებოდეს. არ არის საჭირო, ყველამ ერთად გადაწყვიტოთ, რა უნდა გვაინტერესებდეს ყველას ერთად.

- ერთიკაც ქართულ ლიტერატურაში. ამის გამოჩენა, ალბათ, გარკვეულმა ტაბუთ, თემის შიმშილმა გამოიწვია...

- რასაკვირვლია. შიმშილის მიზეზი არის ის, რომ დიდი ხნის განმავლობაში ამის შესახებ საუბარი მიღებული არ იყო. მაგრამ, დასავლეთთან პარალელის გავლებაც შეიძლება - 90-იან წლებში, საფრანგეთში ერთიკული ლიტერატურისა და ფილმების ტალღა აგორდა. ეს საფრანგეთისთვის უცხოდ შეიძლება არც გავიჩვენოს, მაგრამ ნამდვილად განსხვავებულია წინა წლების განვითარებისგან. ეს ტალღა, შემდეგ, გერმანულ ლიტერატურაშიც გამოიწვია. თანამედროვე ერთიკული ტალღის ლიტერატურასა და ხელოვნებაში ავტობიოგრაფიულობას მინდა ხაზი გავუსვა. ეს თემა საგრძნობლად მასობრივი გახდა. ვფიქრობ, ეს ეკონომიკითაც არის განპირობებული - სექსი კარგად იყიდება - sex sells. მეორე მხრივ, ამ თემის ავტობიოგრაფიულობაში ეგზიზტიონიზმისკენ გარკვეულ ტენდენციას ვხედავ. თოქ-შოუებმა ამას ძალიან შეუწყვეს ხელი და ეს ნელ-ნელა საქართველოშიც შეიშალა. ადამიანს საკუთარი თავის წარმოჩენის სურვილი უწინდება, უნდა ტანსაცმელი შემოიძარცვოს, გული გადაგვიძლიოს.

- მესამე საღამო. რისი გავება გსურდათ - არსებობს თუ არ არსებობს ქართული ლიტერატურა?..

- პროფესიული კითხვები ზოგჯერ იმითაც არის კარგი, რომ გარკვეული მიმართულებით მიმართოს ტვინი. თავისთავად ცხადია, რომ თანამედროვე ქართული ლიტერატურის არსებობას ეჭვქვეშ ვერაზენ დააყენებს, მაგრამ - რამდენად თანამედროვე ეს ლიტერატურა, რამდენად შეესაბამება ჩვენს გარესამყაროს, რამდენად აუცილებელია მკითხველისთვის მისი არსებობა. ხომ შეიძლება, დაკმაყოფილდეს იმ ლიტერატურითაც, რომელიც ქართულის გარდა არსებობს? რამდენად შეესაბამება ეს ლიტერატურა თანამედროვე მკითხველის მოთხოვნებს...

ჯერჯერობით საქართველოში ადვილად საკითხავი ლიტერატურა (როგორც რუსები იტყვიან, читае) არსებობს. ეს ის ლიტერატურაა, რომელსაც ადამიანი ავტომატურად იკითხავს, აქედან იღებს საკვებს. რამდენად სრულფასოვანი და სრულია ამ მხრივ თანამედროვე ქართული ლიტერატურა, რამდენად მოიცავს ყველა ასპექტს?

- საქართველოს დამოუკიდებლობის გარეგნულ, ბატონ აკაკი ბაქრაძეს, ტელევიზიით გაშთავიასას, ყურნაობისმდე, დაახლოებით, ასეთი შეკითხვა დაუსვა - "აი, უკვე დამოუკიდებელი ვართ. ორმაზა თიდან კარგად ვიცხოვრობთ?" - მასმოსეს...

- ბატონმა აკაკიმ უპასუხა - 25 წლის მერე, შეიძლება, რაღაც სიკეთე დავგვეყვარო... პათიტკაში მუ ჩამომარბმევო, გრძელდება ეს ტენდენცია?

- თავისთავად ცხადია, გრძელდება. მასმოსეს, ამ გამოსვლით მაშინ ყველა აღშფოთდა, რადგან დამოუკიდებლობის მოპოვების მეორე დღიდანვე მოულოდ კარგად ცხოვრებას. როცა მამარქმმა 25 წელი თქვა, მას შემდეგ 10 წელი გავიდა და პირი არ უჩანს უცხოეთისკენ სვლას. ალბათ, სულ ცოტა, 15 წელი კიდევ გვჭირდება... მაშინ ყველაში მოველოდით, რომ დღეს უფრო შორს ვიწვებოდით, ხშირად უნდა გავისხილებოთ ხოლმე, რა გვირდებოდა 10 წლის წინ და რა გვაქვს დღეს...

სამუშაოდ, საქართველოში (ამას მაშაც დარწმუნებ) ადამიანებს სიამაღლებს მათთვის სასიამოვნო ტელევიზორებიც. სანამ ასეთი ვითარება იქნება, დღევანდელი მდგომარეობიდან ვერ გამოვალთ.

საქართველო კონტრასტების ქვეყანაა

იტალიელი ფოტოგრაფის ქართული მთაბეჭდილებები

თამარ სახივილი

ფოტო შავ-თეთრია. უკანა პლანზე მოჩანს ალავერდის ტაძარი. წინა პლანზე - გზისპირზე ვილაკებს მანქანა გაუჩერებითა, იქვე სახელდახელო სუფრაა გაშლილი, ზოგი სუფრას მისვლილია, ზოგს ზურგი შეუქცევია სუფრისთვისაც და ტაძრისთვისაც და გაყურება შორს... სივრცეში. ეს ალავერდის ცნობილი ფოტოა, რომელიც ცნობილმა ფრანგმა ფოტოგრაფმა ანრი კარტიე ბრესონმა გადაიღო 1972 წელს...

“შემთხვევით არაფერი ხდება,” - ამბობს ჩვენი სტუმარი, იტალიელი ფოტოგრაფი ფაბიო პონციო. 2003 წელს ფაბიო პონციო პირველად ჩამოვიდა საქართველოში; ორკვირიანი მოგზაურობის დროს ალავერდიც მოინახულა და სწორედ ალავერდში... “ალავერდში ერთ ოჯახში გავჩერდით. ბევრ სხვა ისტორიასთან ერთად ჩვენმა მასპინძლებმა ისე, სხვათა შორის, გვიამბეს, თუ როგორ გაათია ღამე მათ სახლში ვილაც ფრანგმა ფოტოგრაფმა ასე ოცდაათიოდ წლის წინ. და იცით, ვინ იყო ეს ვილაც ფრანგი ფოტოგრაფი? კარტიე ბრესონი დაუფურცელა, არა? მეც იმ სახლში მომათავსეს, სადაც ბრესონს კიბნა. შევეყურები ალავერდს და თვალწინ დამიდგა ბრესონის ფოტო. იცით, რას მიხვდი? იმ დროიდან დღემდე ბევრი რამ შეიცვალა. ის, რაც მაშინ ბრესონმა დაინახა, ძალიან განსხვავდებოდა იმისგან, რასაც მე ვხედავდი...”

ფაბიო პონციომ ფოტოგრაფობა 1977 წლიდან დაიწყო და თავიდანვე მთელი არსებით ჩაება თავის საქმეში. “კარგი ფოტოს გადაღება რომ შეძლო, სამი რამ არის მთავარი, - გვიხსნის იტალიელი ფოტოგრაფი, - საქმის დიდი სიყვარული, ცნობისმოყვარება და ნიჭი. ზოგჯერ ისე ხდება, რომ წელიწადში მხოლოდ ერთ კარგ სურათს იღებ. კარგი ფოტოს გადაღება ძალიან ძნელია. სხვათა შორის, ფოტორეპორტიორს ჯანმრთელობაც ხელს უნდა უწყობდეს - სულ გადაბრუნაზე ხარ, ცდილობ, არავინ დაგასწოროს დანიშნულების ადგილზე მისვლა. ფოტოხელოვანი თავის ნაჭურში არ უნდა ჩაიკეტოს, გარეთ უნდა გავიდეს და ნახოს, რა ხდება.”

იტალიის ცხოვრებაში, თითქმის, არ ყოფილა ისეთი მნიშვნელოვანი ფაქტი თუ მოვლენა, ფაბიოს ფირზე რომ არ აღეჭვალა. “ვეცილობდი, იტალიის ცხოვრების შუაგულში ვყოფილიყავი, არაფერი გამომჩენოდა, განსაკუთრებით, დამატული მოშაობა 80-იან წლებში მომინია - მძიმე პერიოდი იყო ჩვენი ქვეყნისთვის, ტერიორიზმი მნიშვნელებდა.”

ამ წლებში დაიწყო ფაბიო პონ-

კარტიე ბრესონის ალავერდი

ციოს 15-წლიანი ვოიაჟი უცხოეთში. იტალიელმა ფოტოგრაფმა 1987 წელს აღმოსავლეთ ევროპას მიაშურა. ყველა ქვეყანა მოიარა: რუმინეთი, ბულგარეთი, იუგოსლავია... მისი მოგზაურობის მიზანი მნიშვნელოვანი ისტორიული მომენტების დაფიქსირება იყო. ამ მოგზაურობიდან ყველაზე მძაფრად გარდატეხის პერიოდის კადრები ჩაებეჭდა მესხიერებაში - როგორ იცვლებოდა თანდათანობით საბჭოური რეჟიმი დემოკრატიული რეჟიმით.

“მე მქონდა შანსი, მენახა ის

ქვეყნები და ის ადგილები, რომლებიც სრულიად უცნობი ან, თითქმის, უცნობი იყო ევროპისათვის. როცა კოსოვოში ჩავდი, ეს იყო 1988 წელს, იტალიაში არც კი იცოდნენ კოსოვოს არსებობის შესახებ. მოვიხილე ძველი ალბანური სოფლები, ასეთი სოფლები დღეს უკვე იშვიათობად ქცეულა. ერთ სოფელში ქალების ჩაცმულობამ გააოცა - მაიას ტომის მცხოვრებლებს პატივდნენ,” - დიდი ენთუზიამით გვიყვება ფაბიო პონციო. ალბანეთის რომელიღაც მთიან სოფელში მასპინძლებს უთქვამთ: ბოლოს აქ 1943 წელს იყვნენ ბრძოლის ველიდან გაქცეული იტალიელი ჯარისკაცებიო...

ალმოსავლეთეევროპული მოგზაურობა იტალიელი ფოტოგრაფისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო. მას მარტო პოლიტიკა არ აინტერესებდა: “მოგზაურობის დროს მომეცა შესაძლებლობა, გავცნობოდი სხადანსხვა ხალხების ადამ-ნესუბსა და ზნე-ჩვეულებებს. სამწუხაროდ, ეს უძველესი ტრადიციები მხოლოდ კანტიკუნტადაა შემორჩენილი და, ალბათ, ერთ ორმოცდაათიოდ წელიწადში გაქრება კიდევ. მაგრამ, ეს ტრადიციები არ უნდა დავივინყოთ, უნდა დავაფიქსიროთ, ის მაინც უნდა გვახსოვდეს, რომ ისინი არსებობდნენ...”

და ფაბიო პონციოც ძალ-ღონეს არ იშურებდა, აჭერდა და აჭერდა თითხ ფოტოაპარატის ლილაკს...

აღმოსავლეთ ევროპიდან ჩვენამდე არცთუ შორია. და აი, ერთხელაც მოგზაურობის დიდი ტრფიალი ფოტოგრაფი საქართველოსაც ეწვია. ჩვენს ქვეყანაში ის თავის თანამეგობრულსთან, იტალიელ მწერალ როკო კარბონესთან ერთად ჩამოვიდა (როკო კარბონეს შესახებ უკვე გიამბოთ “24 საათის” ფურცლებზე) და ქართველ მწერალთან დათო ტურამფილთან სტუმრობდა. საქართველოში ჩამოსვლამდე ფაბიო პონციომ, თითქმის, არაფერი იცოდა ჩვენი ქვეყნის შესახებ (“სამწუხაროდ, ევროპაში ძალიან ცოტა რამ იციათ საქართველოზე. აქ ჩამოსვლამდე საქართველო ჩემთვის მხოლოდ ის ქვეყანა იყო, სადაც კარგ ღვინოს ამზადებენ...”).

ლში მასპინძლებს უთქვამთ: ბოლოს აქ 1943 წელს იყვნენ ბრძოლის ველიდან გაქცეული იტალიელი ჯარისკაცებიო...

ალმოსავლეთეევროპული მოგზაურობა იტალიელი ფოტოგრაფისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო. მას მარტო პოლიტიკა არ აინტერესებდა: “მოგზაურობის დროს მომეცა შესაძლებლობა, გავცნობოდი სხადანსხვა ხალხების ადამ-ნესუბსა და ზნე-ჩვეულებებს. სამწუხაროდ, ეს უძველესი ტრადიციები მხოლოდ კანტიკუნტადაა შემორჩენილი და, ალბათ, ერთ ორმოცდაათიოდ წელიწადში გაქრება კიდევ. მაგრამ, ეს ტრადიციები არ უნდა დავივინყოთ, უნდა დავაფიქსიროთ, ის მაინც უნდა გვახსოვდეს, რომ ისინი არსებობდნენ...”

და ფაბიო პონციოც ძალ-ღონეს არ იშურებდა, აჭერდა და აჭერდა თითხ ფოტოაპარატის ლილაკს...

ალმოსავლეთ ევროპიდან ჩვენამდე არცთუ შორია. და აი, ერთხელაც მოგზაურობის დიდი ტრფიალი ფოტოგრაფი საქართველოსაც ეწვია. ჩვენს ქვეყანაში ის თავის თანამეგობრულსთან, იტალიელ მწერალ როკო კარბონესთან ერთად ჩამოვიდა (როკო კარბონეს შესახებ უკვე გიამბოთ “24 საათის” ფურცლებზე) და ქართველ მწერალთან დათო ტურამფილთან სტუმრობდა. საქართველოში ჩამოსვლამდე ფაბიო პონციომ, თითქმის, არაფერი იცოდა ჩვენი ქვეყნის შესახებ (“სამწუხაროდ, ევროპაში ძალიან ცოტა რამ იციათ საქართველოზე. აქ ჩამოსვლამდე საქართველო ჩემთვის მხოლოდ ის ქვეყანა იყო, სადაც კარგ ღვინოს ამზადებენ...”).

საქართველოში მოგზაურობით გულწრფელად აღფრთოვანებულმა ემოციურმა იტალიელმა სტუმარმა თავისი მთაბეჭდილებები წასვლის წინ გაგვიზიარა: “ერთი შეხედვისთანავე იგრძნობა, რომ საქართველოში უამრავი პრობლემა გაქვთ, მაგრამ, ამავე დროს ამ ქვეყანაში ზღვა ენერგიაა. ენერგიის მოზღვრდებში იგრძნობა. ახალგაზრდებს სურთ, რაღაც ღირებული შექმნან, რაღაც გააკეთონ თავიანთი ქვეყნისთვის. ახალ თაობას სურთ თანამედროვე სახელმწიფოში ცხოვრება... აღტაცებული დავრჩი თქვენი სტუმართმოყვარეობით, მეგობრობით და ულამაზესი მთებით. თქვენს ქვეყანაში სრულიად განსხვავებული და უჩვეულო აუარა (პრობლემების მოგვარების თქვენეული გზაც კი განსხვავებულია). აქ ყველფერი გამძაფრებულია - ალქმა, განცდა, გრძნობები... როცა თქვენ მეგობრები ხართ, თქვენ ნამდვილი მეგობრები ხართ (სამწუხაროდ, ძლიერი გრძნობა ძლიერი გრძნობაა და აქ მტრობაც ძლიერი იცინა); როცა სვამთ, მართლა მაგრად სვამთ; როცა საჭესთან სხედხართ, თქვენ მანქანასაც გაიფიფით ატარებთ. შუალედი თქვენთვის არ არსებობს. თუ სიცოცხლე გიყვართ, ამ სიყვარულს ბოლომდე გამოხატავთ, ხოლო როცა რაიმე განსუხებთ, ამას მთელი არსებით განიცდით... საქართველო კონტრასტების ქვეყანაა. დიდხანს უნდა იცხოვრო აქ, რომ გაიგოთ ამ ქვეყნის ხიზლი.” თუმცა, - დასძენს ფაბიო პონციო, - ზოგჯერ პირიქითაა. აქ ერთ დღეში შეიძლება ისეთი რაღაც გაიგო, რისთვისაც სხვაგან მთელი წელი დავგჭირდებოდა. და იტალიელი ფოტოგრაფი იგონებს, როგორ ავიდნენ მარიამობა დღეს ყაზბეგში მთის მწვერვალზე; ჯერ მზე არ ამოწვერილიყო. მეცხვარეებთან ერთად ისდნენ და არყით სადღევრძელოებს ამბობდნენ. მეცხვარემ ჭიქა აიღო და ფარა დალოცა:

“უცრად ემოციურად ძალიან დავიძაბე. იქ ზემოთ, მთის მწვერვალზე ერთმანეთისგან სრულიად განსხვავებულ ადამიანებს ერთი გრძნობა, ერთი განცდა გვეერთიანებდა. ჩემს საქმეშიც ეს მიყვარს, როცა სწორედ იმ ადგილას ამოყოფ თავს, საითყენაც მიისწრაფი, როცა გრძნობ იმას, რასაც გინდა, რომ გრძნობდე...”

იტალიელ ხელოვანს ბევრი ასეთი ლამაზი განცდა გაპყვა ჩვენი ქვეყნიდან. ფაბიო პონციოს ის ამბავიც bellissimo-დ დამახსოვრდა, როცა ერთ სუფრასთან გაიჭიმა: ქართველები იტალიელებზე მაგრები არიან, მაგრამ როცა იტალიელს წააბრებს, ის ქართველზე უფრო მაგარიოა და ამ სიტყვებით უზარმაზარი ყანნი გამოცალა. ცხადია, მეორე დღეს ფეზეზე ვეღარ ადგა.

“მოგზაურობის ხიზლი დაბრუნებაშია,” - წერდა ჩრდილო პოლუსის მკვლევარი ფრიტიოფ ნანსენი. შინ დაბრუნების წინ ჩვენმა სტუმარმა ცნობილი მკვლევარისა და მოგზაურის ამ სიტყვებზე ასეთი კომენტარი გააკეთა: “ჩემი აზრით, მოგზაურობის ყველაზე დიდი აზრი შეცნობაა. მოგზაურობა გამოცდილების შექმნას ნიშნავს. და კიდევ, ის უფრო ცულწრფელს ხდის ადამიანს - გულწრფელს ეთიკური თვალსაზრისით. შინ დაბრუნება, რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანია, იქ ხომ გელოდებიან შენი მეგობრები, ოჯახი... მაგრამ, ყველაზე მნიშვნელოვანი ისაა, რომ სადაც ჩახვალ, იქ იგრძნო თავი ისე, როგორც საკუთარ სახლში. ხომ ამდენს მოგზაურობად ჩემს ცხოვრებაში არ ვყოფილვარ ტურისტად. აი, ესაა ჩემთვის მოგზაურობა - თავი ისე ვიგრძნო, როგორც საკუთარ სახლში. საქართველოშიც ასე იყო.”

სასახლეში მოზრჳვიალა ვარსკვლავები

ფოტოგრაფ ველმუტ ნიუტონის გამოფენის გახსნით სამშაბათს საღამოს ბერლინის სასახლე ბელვიუში ყოველწლიური მოდების გალა-ჩვენება დაიწყო. სასახლის პირველი სართულის დარბაზებში სტუმრებს გამოფენა თავად დიდოსტატმა დაათვალიერებინა.

ქვეყნის პირველი ლედის ქრისტინა რაუს მინვევით, რვა ახალგაზრდა დიზაინერის ნამუშევრები ისეთმა ტოპ-მოდელებმა წარადგინეს, როგორებიც ევა პადბერგი, ნადია აუერმანი და ჰაიდი კლუმი არიან. ეს უკანასკნელი წვეულებასზე თავის მეგობართან, «ფორმულა-1»-ის მაგნატ ფლავიო ბრიატორისთან ერთად გამოცხადდა და ფოტოგრაფების განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო.

საღამოს წყალობით, ორმა სოციალურმა ჯგუფმა «იხიერა»: გაჭირვებულმა ბავშვებმა - მათ ეწინაა გადაერიცხათ; და უცნობმა

საღამოს ყველაზე ბრწყინვალე ვარსკვლავი: 220 გამორჩენილ სტუმართან ერთად წვეულებაზე გერმანელი მოდელი ჰაიდი კლუმი და «ფორმულა-1»-ის მაგნატი ფლავიო ბრიატორიც გამოცხადდნენ.

გამოფენის გახსნის შემდეგ სასახლეში შეკრებილ საზოგადოებას ლევინდარიული ფოტოგრაფი ველმუტ ნიუტონი და მისი მეუღლე შეუერთდნენ.

ჰაიდი კლუმის და - იოანა ყურადღების ცენტრში აღმოჩნდა, თუმცა, მისი თქმით, ასეთ ყურადღებასაც არ ელოდა.

პირველი ლედი ქრისტინა რაუ და მისი მეუღლე - დედერალური პრეზიდენტი იოჰანეს რაუ მოდლებთან გაერთიანდნენ.

ლაიზა მინელი - მომდარალი თუ ელინური მითის გმირი

სალომე კიკაულიძე

“მე ყველაზე ბედნიერი ვარ,” - სიამაყით ამბობდა ლაიზა მინელი, როდესაც პროდიუსერ დევიდ ჰესტის მიჰყვებოდა ცოლად. 57 წლის ლაიზასთვის ეს რიგით მეოთხე ქორწინება იყო, 50 წლის პროდიუსერისთვის - პირველი.

2002 წლის 16 მარტს მთელ ნიუ იორკს მანვეტენზე მოეყარა თავი, რათა “საერთაშორისო მნიშვნელობის გამოფენას” (როგორც ბროდვეის დეოდოლად ნოდებულმა ქეროლ ჰენიტმა უწოდა) დასწრებოდნენ. 1100 რჩეული სტუმარი, მძლოლად - მაიკლ ჯექსონი, მეჯვარედ - ელიზაბეტ ტელიორი... - ეს მინელის და ჰესტის, ლამის, საერთაშორისო მნიშვნელობის ქორწილი იყო. “რიჟექტ უოლსტრიტის” სასტუმროში შეკრებილი ელიტა გვიანამდე აღნიშნავდა წყვილის გაბედნიერებას. ცნობილ დიზაინერთა უმდიდრესი კოსტუმები, უფიროფასისი აქსესუარები, ერთი მეორეზე პოპულარული სახეები... მაგრამ, ზღაპარი მალევე დამთავრდა და სულ რაღაც 1 წელიწადში “ყველაზე ბედნიერ ქალს” სასამართლოებში მოუხდა სიარული.

მათი ქორწინება საკმაოდ ხანმოკლე აღმოჩნდა. მომღერლის

დევიდ ჰესტი ად ლიზა მინელი ჭკარს იწერენ

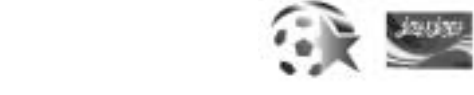
თხოვოს თავის უკვე ყოფილ მეუღლეს - ლაიზას. ის, რომ მომღერალი ალკოჰოლური სასმელების და ნარკოტიკების მიმართ გულგრილობით არ გამოირჩეოდა, ყველაისთვის ცნობილია; ამჯერად კი მომღერლის ამ “სისუსტეებს” ჰესტმა კიდევ ერთი ბრალდება დაუირებს სარჩელი შეიტანოს სასამართლოში, და ფიზიკური და მორალური ზარალის ანაზღაურების სახით, 10 მილიონი დოლარი მო-

უორმაგდებოდა და სასტიკად მცემდა. უბრალოდ, ლოყაში სიღრის გარტყმა კი არ იფიქროთ, უმოწყალოდ მიბათქუნებდა. მე კი წინააღმდეგობის განცეასაც ვერ ვახერხებდი, თავს ლივს კიცავდი და ვეუბნებოდი, - ლიზა შეწყვეტე, გეყოფა, გეყოფა მეთქი, - ამბობს “დაზარალებული” პროდიუსერი, რომელსაც, ცოლისგან მიყენებული ტრავმების გამო თავის ტკივილები, ლებინება და მალაი წწევა დასჩემდა. თურმე ნუ იტყვი და, ლაიზას ბევრი საერთო ჰქონია ელინური მითების კუნთმაგარ გმირებთან.

ბოლო წლებში, მომღერალმა განსაკუთრებით მძიმე ოპერაცია გადაიტანა ზურგსა და თეძოზე, რასაც ვირუსული ენცეფალიტიც დაემატა, რის შემდეგაც ალკოჰოლსა და ნარკოტიკებს, გამაყუჩებლებისკენ სწრაფვაც მოჰყვა. თუ ყოველივეს მის მძიმე ხასიათსა და დავუმატებთ, მაშინ შეიძლება ითქვას, რომ დევიდ ჰესტის არც ისე გაუმართლა. ქორწილამდე ცოტა ხნით ადრე ლაიზამ სარეაბილიტაციო კურსი გაიარა, გახსნა, ჩაატარა საკმაოდ წარმატებული გასტროლები - მოკლედ გაემოსწორების გზას დაადგა. მათ ბავშვის აყვანაც ჰქონდათ განზრახული, მაგრამ, როგორც ჩანს,

ოჯახში ცემა-ტყემა ბავშვის აყვანისთვის საჭირო ოფიციალური ფურცლების გაფორმებამდე დაიწყო. მაგრამ, მოდით, ყველაფერს “ცუდ” ლაიზას ნუ დავებრალეებთ, რადგან, ამერიკელების აზრით, არც დევიდი გამოირჩეოდა ზედმეტი თავშეკავებულობითა და ზრდილობით. მაგალითად, წყვილს განზრახული ჰქონდა, საკუთარი სახლიდან ტელეფონ - “რეალური ტელეფონის” ციკლი წაეყვანა, თუმცა აღმგუთებულმა ტელეკომპანია მალევე განყვიტა კონტრაქტი ლაიზასთან და დევიდთან, ამ უკანასკნელის გამო, რომელიც გადამღებ ჯგუფს მუშაობას არ აცდიდა და მათ აუტანელ სამუშაო პირობებს უქმნიდა. იგი მინელის უკვე “ჩასვენებულ” ალკოჰოლიკ ვარსკვლავად თვლიდა. ხოლო, თუ ამას მის უტახტო კომენტარსაც დავუმატებთ, რომელიც მან ერთ-ერთი ტელეფონუს პირდაპირ ეთერში თავისი ცოლის ზედმეტ წონაზე გაკეთა (ყველაისთვის ცნობილია, რომ სწორედ ამაზე საუბრის გამოჰყავს წონასწორობიდან მომღერალი), მაშინ პერკულუსივით ძლიერ მინელის, ნაწილობრივ, გამართლებაც შეიძლება.

5 წათხი მოპოვებული ლიდერობა

მიხილ აბიშვილი

ფეხბურთში საქართველოს ჩემპიონატის მე-13 ტურში ლიდერი კიდევ ერთხელ გამოიცვალა. სატურთაშო ცხრილს სათავეში ჩაუდგა თბილისის "ვიტ ჯორჯია", რომელმაც, უშუალო კონკურენტისგან, "დინამოსგან" განსხვავებით, დამაჯერებლად ჩაატარა თავისი შეხვედრა და, გამარჯვების წყალობით, ერთი ქულაით გაუსწრო საქართველოს ჩემპიონს.

ტურის ცენტრალური მატჩი გამართა თბილისში, "შეყარდენის" სტადიონზე, სადაც "ვიტ ჯორჯიამ" მესამე პოზიციაზე მყოფ გორის "დილას" უმასპინძლა. გორელებმა მხოლოდ პირველ ნახევარში შეძლეს ჯეროვანი ნინალმდგომობის განკვე. მართალია, ნოზაქმ მათ მე-14 წუთში გაუტანა გოლი, მაგრამ ზათის დასრულებამდე 5 წუთით ადრე ჩიტაიამ შეძლო თანაფარდობის აღდგენა.

მეორე ნახევარში მასპინძლები სრულ უპირატესობას დაუეფლენ. 5-წუთიან მოხვევეთში ჯერ გორაშვილმა (60') დააწინაურა თავისი გუნდი, ხოლო შემდეგ გოტიონიძემ (64') ანგარიში საბოლოო სახე მისცა და თავისი გუნდი ერთი დლით (როგორც შემდეგ აღმოჩნდა, შემდეგ ტურამდე მაინც) გააიღვრა.

ერთი დლით, რადგან "დინამო" თავის მატჩს ერთი დღის დაგვიანებით, გუშინ თამაშობდა. "დინამოს" და "ტორპედოს" დაპირისპირება ეროვნულ ჩემპიონატში უკვე მოვლენად იქცა. მით უმეტეს, თუ ეს თამაში ქუთაისში იმართება. თანაც, არა აქვს მნიშვნელობა, როგორ სპორტულ ფორმაში აიოან და რა პოზიციებს იკავებენ ეს გუნდები პრინციპულ მატჩისას. ეს მოსაზრება გუბნიდელმა შეხვედრამაც დაადასტურა. "ტორპედომ", რომელიც ახლა კიზიხის განიციდის და ბოლდან მე-4 ადგილზეა, მოედნის ერთი გოლიც არ დაუთმო მეტოქეს. მართალია, თბილისელებმა პირველივე ტიიშივე გახსნეს ანგარიში, მაგრამ ქუთაისელები ამ გოლმა ვერ გატყბა. მასპინძლებმა ბოლო ნამებამდე იზარდლეს და როდესაც უკვე ყველაფერია, რომ "დინამო" ქუთაი-

მურთაზ ხარცილავა - საქართველოს ბოლო 50 წლის საკათარსო ფახბართალი

2004 წელს უეფა აღნიშნავს თავისი არსებობის 50 წლისთავს. ამ საოუბბოლო თარიღის აღსანიშნავად უეფა მრავალი ღონისძიებას გამართვას აპირებს. აასთან დაკავშირებით, უეფამ მის წევრ ყველა ფედერაციას დაავალა, გამოავლინოს ქვეყნის ბოლო 50 წლის საუკეთესო ფეხბურთელი.

სფფ-მ საქართველოს 1954-2004 წლებში საუკეთესო ფეხბურთელის გამოსაუღენად ჩაატარა კონკურსი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 865-მა ფეხბურთის მოყვარულმა და სპეციალისტმა. სულ დასახელდა 44 ფეხბურთელი. თითოეულ კონკურსანტს უნდა დაესახელებინა სამი საუკეთესო ფეხბურთელი. პირველი ნომრად დასახელებულს ერთი ცხებობა 3 ქულა, მეორეს - 2, მესამეს - 1.

TV სპორტი

პარასკევი. 24 ოქტომბერი

HTB + ФУТБОЛ

13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 საუიკენდი მატჩების ანონსი
13:20 ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა. "აიკსი" - "სელტა"
15:15 ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა. "ჩელსი" - "ლაციო"
17:10 თავისუფალი დარტყმა
17:25 ფეხბურთი ა-დან 8-მდე
17:55 ჩემპიონთა ლიგის დღეიური
19:55 "FUTBOL MUNDIAL"
20:25 "ეროფანკლუბი". "ინტერი"
20:55 სახვადიო ტელეპროგრამა
21:00 თავისუფალი დარტყმა
21:15 "გაიტანსი"
21:30 პარაოლისი ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
22:00 ესპანეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
22:55 თავისუფალი დარტყმა
23:10 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
23:20 თავისუფალი დარტყმა
00:10 "ეროფანკლუბი". "ინტერი"
00:40 ინგლისის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა

HTB + СПОРТ

08:00 08:00-დან 11:00-მდე შესვენება
11:00, 19:30 პრესცენტრი
11:15, 19:45 "ოლიმპის მფილები"
11:20 აერობიკა
11:45 ფიგურული სრიალი. საერთაშორისო ასპარეზობა. გრან-პრი. "SKATE AMERICA". შესვენებისას (14:00) პრესცენტრი
14:45 "მოტოფანკლუბი კერა"
15:30 ტალანდური კრეიზი
16:30 ჩოგბურთი. საერთაშორისო ტურნირი. "St.Petersburg Open". მეოთხედღინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია
18:00 ATP საოცრებუთო მიმოხილვა
18:30 "სპორტის აკვტორია"

19:50 სახვადიო ტელეპროგრამა
20:00 ჩოგბურთი. საერთაშორისო ტურნირი. "St.Petersburg Open". მეოთხედღინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია
22:00 "ფარი და ბერთი". გადაცემა ეძღვნება კალიაბურის
23:00 პროფესიული კრიგის ამბები
23:30 "ჩიტლის ხანი". პროგრამა ეძღვნება პოკერს
00:30 ამერიკული ფეხბურთის ფან-კლუბი
01:00 ახალი ამბები
01:15 "სპორტული გლობუსი"
01:55 ფიგურული სრიალი. საერთაშორისო ასპარეზობა. გრან-პრი. "SKATE AMERICA"

EUROSPORT

11:30 გოლფი. ჩელენჯ ტური
12:00 ფეხბურთი. უეფა
13:00 ფეხბურთი. ევროპის ჩემპიონატის ლეგენდები
14:00 ფეხბურთი. უეფა
15:00 ჩოგბურთი. ATP ტურნირი სანკტ-პეტერბურგში
16:30 ფეხბურთი. უეფა
17:30 ფეხბურთი. უეფა
18:30 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი ვასტრიანიში
20:00 ფეხბურთი. უეფა
21:00 ჩოგბურთი. ATP ტურნირი შევიცარი-აში
22:30 ფეხბურთი. უეფა
23:30 ფეხბურთი. უეფა
00:30 ფეხბურთი. უეფა
01:30 "სუპერმოლბი გამოსასვლელ დღეეგბში"
02:30 მოტოსპორტი
02:45 ახალი ამბები
03:00 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი ესპანეთში
03:30 ექსტრემალური სპორტი
04:00 ექსტრემალური სპორტი
04:30 ახალი ამბები

ფახბართი

ფლავიო კონსიისაო: "ჩეალზი ყველაფარი ვარდისფარი არ არის"

ბრაზილიელი ფლავიო კონსიისაო "დეპორტივოში" და მადრიდის "რეალში" თამაშობდა. მიმდინარე სეზონის დაწყების წინ კი სამეფო კლუბმა ის დორტმუნდის "პორუსიაში" გაანათხოვრა.

კონსიისაო ახლა ტრავმირებულია და მოედანზე დაბრუნებას ელის. გთავაზობთ ინტერვიუს, რომელშიც ის თავის ახალ კლუბსა და მადრიდის "რეალზე" საუბრობს.

- ბუნდესლიგაში შთამბეჭდავი დებიუტი გქონდათ. "შალკეს" წინააღმდეგ მატჩში შეცვლაზე შეხვედით და ხუთ წუთში გოლი გაიტყვით.

- ცხადია, პირველი მატჩი, მართლაც, კარგი დასაწყისი გამოდგა. როდესაც შეცვლაზე შედიხარ და მაშინვე გოლი გაგატქვს, ეს თავდაჯერებულობას გმატებს. სამწუხაროდ, დავშავდი. ახლა მინდა, მალე გამოვჯანმრთელდე, რათა მალე შევეძლო თამაში.

- თქვენ აქ მადრიდის "რეალდან" გადმოხვედით. ეს გუნდი ჩემპიონთა ლიგაში მუდამ გამარჯვებისთვის იბრძვის. "დორტმუნდმა" კი საკვალიფიკაციო წრე ვერ გადალახა და უფუა-ს თასზე უნევს თამაში. ალბათ, ეს იმედგაცრუებაა შექნთვის.

- რასაკვირველია, იმედგაცრუება, მართლაც, დიდია თითოეული ფეხბურთელისთვის. ჩვენ დარწმუნებული ვიყავით, რომ ჩემპიონთა ლიგაში მოვხვდებოდით. მაგრამ ახლა ველარაფერს შევცვლით. ამჟამად ბუნდესლიგაში, გერმანიისა და უეფა-ს თასებზე ვიღებთ მონაწილეობას. სამივე ტურნირი ძალიან მნიშვნელოვანია და, იმედია, აქ მეტ წარმატებას მივაღწევთ.

- რისი მიღწევა გინდათ ამ სეზონში "დორტმუნდიან" ერთად?

- მიზანი ყოველთვის ერთი უნდა იყოს - გამარჯვება ნებისმიერ ტურნირში! ჩვენი ამოცანა, სულ მცირე, ერთი ტიტულის მოპოვებაა.

- ევროპაში თქვენი პირველი ტიტული "დეპორტივოსთან" ერთად მოიპოვეთ, როდესაც 2000 წელს ესპანეთის ჩემპიონი გახდით. როგორ დაიწყო ეს ყველაფერი?

- "დეპორტივოს" ყოველთვის ფავორიტად მოიხსენიებენ. მან აღმა მიაღწია. არაჩვეულებრივად თბილად მახსენდება ის ჩემპიონა-

დორტმუნდში კონსიისაო თავს ბედნიერად გრძნობს

ტი და ჩემი ყოფილი კლუბი. იქ ბედნიერებისგან ატრირებული იმდენი ადამიანი ვნახე... ეს ლოგიკურიცაა, თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ "დეპორტივო" მანამდე არ ყოფილა ჩემპიონი. ჩვენი ჩემპიონობა ლა კორუნიაში უფრო გაუხარდათ, ვიდრე, მაგალითად, მადრიდში უხარიათ "რეალს" ჩემპიონობა, რადგან მადრიდში შეჩვეული არიან გამარჯვებებს.

- მას შემდეგ, რაც "რეალში" გადახვედით, დიხანს პრობლემები გქონდათ. რა იყო ამის მიზეზი?

- პირველი ორი წელი საშინელება იყო. "რეალში" გადასვლისთანავე ტრავმა მივიღე. ოპერაციის გაკეთება მომიხდა, რის გამოც სეზონის უმეტესი ნაწილი გამოცდამდევნო სეზონში ისევ სეროიზული ტრავმა მივიღე და მხოლოდ ერთ მატჩში ვითამაშე.

რახბი

როდემდე ვეყოფით აფრიკას?

სთვის ვერაფერი ნუგემი იქნება. აფრიკასთან კი საქართველოს ნაკრები, თანაც, მეორე შემადგენლობით, განადგურებისთვის არის განწირული.

დავწყით თავიდან. ინგლისის ნაკრებთან შეხვედრაში ჩვენი გუნდის კოხორი, შერკინება, აშკარად დაიღალა და ლელოების უმრავლესობა ცენტრიდან გაუშვა, რამაც ინგლისელებიც გააოცა. "ვერაფრთი ხვდებით, რატომ გააძლევდნენ ქართველები ცენტრალურ ზონაში თავისუფლად გადაადგილების საშუალებას", - თქვა ინგლისელთა კაპიტანმა მარტინ ჯონსონმა. და ეს მაშინ, როცა ინგლისელთა მთავარი ღირსება შერკინება კი არა, სწრაფი და მოქნილი გარემარბების კომბინაციური თამაშია.

თუ პირჯღალოსნების მთავარი ბირთვი ინგლისის თანახე დაიჩაგრა, რა იქნება სამხრეთ აფრიკასთან შეხვედრაში, რომელშიც სწორედ ძალისბირთი თამაშით გამოირჩევა და ფიზიკურად ძალიან ძლიერი გუნდის რეპუტაციით სარგებლობს.

საინტერესოა, როდემდე ვეყოფით "ქურციკებს" და დამყარდება თუ არა ამ შეხვედრაში მსოფლიო თასის რეკორდი? თუ გავითვალისწინებთ აფრიკელთა სურვილს, გამოსცადონ სათადარიგო მთავარმაშეი, ალბათ, გადაერჩებოდით და იქნებ თბილი ის ური მატჩის შე-

დგივც გაგვემორებინა (თბილისში სამხრეთ აფრიკის მეორე ნაკრებს ორი ლილი ვაგებუთ 14 ქულის სხვაობით - 17:31 დაეზარცხდით), მაგრამ საქართველო აპირებს, "ქურციკებს" მეორე შემადგენლობა დაუპირისპიროს და, შესაბამისად, საქმე გაერთოლოს. ბორჯღალოსნების ხელმძღვანელობა ამტკიცებს, რომ მეორე შემადგენლობით თანამშრომლობა დაუპირისპიროს, რომ 2004 წლის ოლიმპიადის საკვალიფიკაციო მატჩისთვის მოემზადოს.

გია კუბლაშვილის თქმით, სორელი გადაწყვეტილება რამდენიმე თამაშის ტრავმამ განაპირობა. მცირე ტრავმა აქვთ ვანო ნადირაძეს, გოდერძიშვილიცა და ბადრი ხეხულაშვილი. გია ლაბაძე კი მხრის ტკივილს უწივის და ურუგვაისთან შეიძლება ვერც თამაშოს.

"კლდე სორელმა გადაწყვიტა, აღარ გარისკოს. რაკი ძირითადი შემადგენლობის ოთხი მორაგბე არ ყოილება, მნიშვნელოვანი მატჩის წინ დანარჩენებიც დაასვენოს", - ამბობს კუბლაშვილი.

მწვრთნელის გადაწყვეტილება ნათელია, მაგრამ გაუგებარი ის არის, როგორ აპირებს კლდე სორელი ღირსების დაცვას და, ბოლოს, ურუგვაის დამარცხებას?

სამხრეთ აფრიკის წინააღმდეგ საქართველოს ნაკრების შემადგენლობა ასე გამოიყურება -

ა- ავთანდილ კობახიანი, დავით დაფუნაშვილი, ალექსანდრე მარგველაშვილი, სერგო გუჯარაძე, ვიქტორ დიდგულოძე, დავით ბოლდაშვილი, გიორგი ნიკოლაური, გიორგი ზაზიძე, ირაკლი მოდუბაძე, პაიკი ფიშქოლაძე, არჩილ ქავთარაშვილი, ვასილ კაცაძე (კაპიტანი), **ოთარ ელოშვილი, გიჩა ხინელიძე, ირაკლი მანანელი.**

თილებს ყიდულობს. ყოველ წელიწადს, როდესაც გუნდს ახალი ვარსკვლავი ემატება, ზენოლა იზრდება. ფეხბურთელებს კიდევ უფრო მეტად სთხოვენ ტიტულების მოგებას. ეს უდიდესი პასუხისმგებლობა იყო, რომელიც ჩვენ წარმატებით ავიღეთ ჩვენს თავზე. მსოფლიოს საუკეთესო გუნდში თამაშით უდიდესი გამოცდილება მივიღე.

- ზიდან ისევე ექცევიან, როგორც მასზე ნაკლებად ცნობილ ფეხბურთელებს?

- აქ ყველაფერი მარტივად იყო. ზიდან არაჩვეულებრივი პიროვნებაა, ყოველთვის იღიბება და თავის პოზიტიურ ენერგიას სხვებსაც გადასცემს. მოედანზე ყველამ ვიცოდით: როდესაც ზიდან პასს აკეთებს, რაღაც ღამაზი მოხდება.

- რას ფიქრობთ იმ ფორმაზე, რომლითაც "რეალი" თავის მოთამაშებს ემშვიდობება: თქვენ, მორინტესი, საეიო, იგრო, თვით მწვრთნელი დელ ბოსკო...

- ეს არ მომეწონა. ახლა მე მორინტესზე, იგროზე და დელ ბოსკეზე საუბრობ. ესენი არიან ადამიანები, რომლებმაც უამრავი რამ გააკეთეს კლუბის წარმატებისთვის. მათთან გამოშვიდობება ცუდ გუნებაზე დამყენია, თუმცა, იტულებული ვიყავი, ეს მიმელო. ამ კლუბში ყველაფერი ვარდისფერი არ არის. დელ ბოსკესა და იგროს ამბავმა განსაკუთრებით აღმწყვიტა გული.

- გესმით ამ გადაწყვეტილები?

- გულწრფელად რომ გითხრაო, ასეთი გადაწყვეტილება ვერაზინ გაიყო. კლუბს წარმატებული სეზონი ჰქონდა, ესპანეთის ჩემპიონი გახდა, რაც ყოველ წელიწადს უფრო და უფრო ძნელი ხდება. ამ დროს მათ ეუბნებიან: "თქვენ ადარ გვეჩრდებით". ეუბნებიან იმას, ვინც მრავალი წლის მანძილზე ემსახურებოდა ამ კლუბს, მათ, ვინც ამ კლუბის ისტორიას დაწერა.

- "რეალდან" თქვენს პოზიციადე მობამაშე მკაცლელეც ნიავი, ელეგრა კი ტრავმირებულია. ხომ არ ნანობთ, რომ მადრიდი მიატოვეთ?

- არა, საერთოდ არა. ახლა მხოლოდ ტრავმის მოშუშება და მოედანზე დაბრუნება მინდა. აქ ძალიან კარგად გვრძნობ თავს. მსურს, რომ "დორტმუნდიან" ერთად ბევრი გამარჯვება მოვიპოო.

ინფორთაქა

ფეხბურთი. საინტერესო განცხადება გააკეთა უელსის ნაკრები-სა და ინგლისური "ნოუკასლის" თავდამსხმელმა, კრეიგ ბელამიმ. უელსური გაზეთის, "South Wales Echo"-ს ცნობით, ბელამიმ თქვა, თუ ევროპის ჩემპიონატის პლეიოფის მატჩებში უელსის ნაკრები რუსეთს ვერ დაამარცხებს, ის ნაკრებიდან წავა. კრეიგ ბელამი ჯერ 24 წლისაა, უელსის ნაკრების შემადგენლობაში აქამდე 23 მატჩი ჩაატარა და 6 გოლი გაიტანა, მათ შორის გამარჯვების გოლი იტალიის ნაკრების კარში, გასული წლის ოქტომბერში.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მილანის "ინტერის" მწვრთნელის ექტორ რაულ კუპერის პოსტიდან გადაყენება ერაყიდან სადამ ჰუსეინის გაქვებას ემსაგვსება. იტალიური პრესა სულ უფრო ხშირად ავრცელებს ინფორმაციებს კუპერის მიმდელი "ბოროტმოქმედების" შესახებ. გაზეთი "Corriere della Serra" იუნყება, რომ თავის დროზე კუპერმა უარი თქვა პორტუგალიელ რუი კოშტას შექენზე, რომელსაც "მილანი" "ინტერს" ზეედორფის სანაცვლოდ სთავაზობდა. თუმრე, კუპერმა რუი კოშტას ფრანკესკო კოკო აფგობინა. "ინტერის" წარუმატებელი თამაშის მიზეზად კი სწორედ რუი კოშტას მსგავსი შემტევი სტილის ნახვევარცეველების ნაკლებობას ასახელებენ.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ცნობილი დანიელი მეკარე პეტერ შმეიხელი, რომელიც ფეხბურთს შარშან გამოთხოვა, შესაძლოა, მწვანე მინდორს დაუბრუნდეს. მეკარეს, რომელიც მალე 40 წლის გახდება, ინგლისის პრემიერ-ლიგის კლუბი, "ვულვერპემტონი" ეპატყება. შმეიხელს ჯერ თანხმობა არ განუცხადებია, თუმცა, კლუბის ხელმძღვანელებს იმედი აქვთ, რომ "მანჩესტერში" მისი ყოფილი თანაგუნდელი, ამჟამად "ვულვერს" ფეხბურთელი, პოლ ინსი, დანიელი მეკარის გადამწყვეტილებაზე ზეგავლენას მოახდენს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ბრაზილიელი ვეტერანი რომარში, რომელიც ამჟამად რიო დე ჟანეიროს "ვლუმინენსეს" ღირსებას იცავს, შესაძლოა, საჯარიმო სანქციების მსხვერპლ გახდეს. საქმე ის არის, რომ გუნდის ღია ვარჯიშის დროს რომარში ერთ-ერთი დაზარებულს თავს დაესხა და სცემა. ეს მაყურებელი მოედანზე ცოცხალ წინილებს ისროდა და რომარში დასცინოდა. ფეხბურთელმა მოთმინება დაკარგა და გულშემატკივრებს გაუსწივდა. შედეგად ის პოლიციის განყოფილებაში აღმოჩნდა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. გერმანული "ჰამ-ბურგის" მწვრთნელის პოსტიდან გაათავისუფლეს კურტ იარა. მის ნაცვლად დაინიშნა კლაუს ტამპიოლერი, რომელიც ბოლოს ლევერკუზენის "ბაიერს" წვრთნიდა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ფიფამ ევროპულ კლუბებს უფლება მისცა, აფრიკული ფეხბურთელები არ გაუშვან თავიანთ ნაკრებ დღეებში 2004 წლის ოლიმპიური თამაშებში შესარჩევ მატჩებში სათანაშოდ. საქმე ის არის, რომ ეს მატჩები არ ემთხვევა ევრთი წოდებულ ფიფა-ს დღეებს. სწორედ ამიტომ მსოფლიო ფეხბურთის მმართველი ორგანიზაცია კლუბებს არ უკრძალავს, აფრიკული ლეგიონერები თავისთან დააკავონ.

პირველი, ვინც ფიფა-ს ამ საკითხის განხილვა სთხოვა, ფრანგული "ნანსი" იყო. მას სხვა ფრანგულმა კლუბებმაც მიაძქეს და თავიანთი აფრიკული ფეხბურთელების სამშობლოში გაემგზავნენ უარი განაცხადეს ფრანგული გუნდების პროტესტით იმით არის გამოწვეული, რომ 2004 წლის ოლიმპიადის საკვალიფიკაციო მატჩები საფრანგეთის ჩემპიონატისა და თასის მნიშვნელოვან მატჩებს ემთხვევა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მილანის "ინტერის" თავდამსხმელს, მოჰამედ კალონს პრეზიდენტი და მწვრთნელი უკვე მზევედრიან ფეხბურთელის ავნტეს და მოლაპარაკებები წამოუწიეს. თავად ვიდუკას "ლიდის" მიტოვების სურვილი ჰქონია.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ოქტომბრის დასაწყისში საფრანგეთის 1998 წლის ნაკრების შემადგენლობას და "მარსელს" შორის გამართულმა საქველმოქმედო მატჩმა 1,5 მილიონი ევროს სიდიდის მოგება მოუტანა ორგანიზატორებს. "მარსელის" ხელმძღვანელობა იუნყება, რომ ამ თანხის ერთი ნაწილი ალგირში მომხდარი მიწისძვრით დაზარალებული ოჯახებს გადაეცემათ, ხოლო მეორე ნახევარი - იმ ფრანგ მესამხრეების ოჯახებს, რომლებიც გასულ ზაფხულს, ტყეში მომხდარი ხანძრების წყალობით დაიღუპნენ.

ინფორმაცია

რაგბი. ავსტრალიაში მიმდინა-რე რაგბის მსოფლიო ჩემპიონატზე ჯგუფური ტურნირის ერთი მატჩი გაიმართა. ერთმანეთს შეხვდნენ ფიჯისა და იაპონიის გუნდები. იაპო-ნიის ნაკრებმა, რომელმაც ამას წინათ ლირსული წინააღმდეგობა გაუწია საფრანგეთის ნაკრებს, ამ-ჯერად ვერაფერს გახდა - 13:41 და-მარცხდა. საინტერესოა, რომ მეო-რე ნახევარში ფიჯიმ 25 ქულა მოი-პოვა, იაპონიამ კი - ვერც ერთი. ახ-ლა შოტლანდიისა და ფიჯის გუნ-დები ორ-ორი გამარჯვებით მეორე-მესამე ადგილზე არიან. ამ ჯგუფში მეორე ადგილის ბედი, ალბათ, პირ-ველ ნოემბერს, ამ გუნდების ურთი-ერმოშვედრაში გადაწყდება.

■ ■ ■ ■
კალათბურთი. ნაციონალურ საკალათბურთო ასოციაციაში გაი-მართა მორიგი მატჩები. ყველაზე შედეგიანი მოთამაშეები გახდნენ ახალგაზრდა ვაშინგტონელი არე-ნასი და "ჰოუსტონის" ჩინელი ლეგი-ონერი იაო მინი, რომლებმაც 29-29 ქულა მოაგროვეს.

■ ■ ■ ■
კალათბურთი. კოზი ბრანიტი მონაწილეობას მიიღებს "ლოს-ანჯე-ლეს ლიუკერსის" მატჩში თანაქალა-ქელი "კლიპერსის" წინააღმდეგ. თა-მაში ანაპიომში გაიმართება. ამის შე-სახებ კლუბის მწვრთნელმა ფილ ჯე-ქსონმა განაცხადა. მწვრთნელის თქმით, ბრანიტი, რომელსაც გაუპუ-ტურების ბრალდებით სასამართ-ლოში აქვს საქმე, თანდათან იმუშებს მუხლის ტრავმას და მომავალი შეხ-ვედრის არ ემინია. "ლოგანო ეს ჩემი მერვე სეზონია. ეს კი საკმაოდ დიდ დროა იმისთვის, რომ მატჩისწინა ნე-რვიულობა დაეთვარუნო", - ვარჯიშ-ის შემდეგ განაცხადა ბრანიანტმა.

■ ■ ■ ■
ჩოგბურთი. დევისის თასის მო-მავალი გათამაშებისთვის დიდი ბრი-ტანეთის ნაკრების კაპიტნის ფუნქ-ციას ჯერემი ბეთისი შეასრულებს. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღო გუშ-ის ბრიტანეთის ჩოგბურთის ასოცი-აციამ. ბეთისი კაპიტნის პოსტზე შე-ცვლის ორჯერ ტილორის, რომელს-აც ბრიტანეთის ჩოგბურთის ასოცი-აციასთან კონტრაქტი წლის ბოლოს შეითავრდება. ახალი კაპიტნის მთა-ვრი ამოცანა ბრიტანეთის ნაკრების ელიტაში დაბრუნება იქნება. ამისთ-ვის ბრიტანელებმა აპრილში ლუქსე-მბურგისა და ფინეთის ნაკრები გუნ-დები უნდა დაამარცხოთ.

■ ■ ■ ■
სამთო-სათხილამურო სპორტი. ავსტრიელმა სამთო-მოთხილამურ-ე მ ჰერმან მაიერმა მიიღო პრიზი ნოშინაციაში "წლის დაბრუნება". ამ აქციით ავსტრია შეეცადა, აღენიშ-ნა, რომ მაიერმა შეძლო თითქმის შეუძლებელი - უაღრესად მძიმე ტრავმის შემდეგ დაბრუნდა სპორ-ტში. რაც შეეხება დანარჩენ ნოშინა-ციებს, ამ უნდა აღინიშნოს ავსტრი-ის საუკეთესო სპორტსმენები - მა-გდის ჩოგბურთელი ვერნერ შლა-გერი და სამთო-მოთხილამურე მი-ხაელ დორფმასტიტი.

■ ■ ■ ■
სამთო-სათხილამურო სპორტი. ინსბრუკის ჰოსპიტლიდან გამოუსე-ლელად ნორვეგიელმა სამთო-მო-თხილამურემა კეიტლი ანდრე ომოდ-ელმა მინი-რესკონფერენცია გამარ-თა. 32 წლის სპორტსმენს საფარჯიშო დაშვების შემდეგ ფეხი მოსტყდა და მუხლი დაუზიადდა. ამით დასრულდა კიდევ მისთვის ჯერ არდაწყებული სეზონი. ზოლდენიდან (სადაც ტრა-საა) ომოდტი ვერცმეფერნით ინსბ-რუქში გადაიყვანეს და სასწრაფო ოპერაცია გაუკეთეს. გუშინ მთიზი-ლამურე ჟურნალისტებს წარუდგა, კარგ გაუწეზაზე იყო, თუმცა, წლევაზ-დედ ტურნირებში მონაწილეობას ვეღარ მიიღებს. შეგასენგებთ, რომ ომოდტმა ოლიმპური მდლების სა-რეიკროდო რაოდენობა მოიპოვა (19).

■ ■ ■ ■
ოლიმპიზმი. ნიგერიის ნაკრებ-ის გამარჯვებამ სრულიად აფრიკ-ულ თამაშებზე, რომელიც წინა კვი-რამი გაიმართა, ამ ქვეყნის სპორტ-ის ნელმძღვანელობას ოპტიმიზმის საფუძველი გაუღვივა. ნიგერიის სპორტის სამინისტროს სპორტის განვითარების განყოფილების ხელ-მძღვანელმა პატრიკ ექეჯიმ განა-ცხადა, რომ ათენის 2004 წლის ოლ-იმპიურ თამაშებზე ნიგერიელები 10 მედლის მოპოვებას გეგმავენ.

■ ■ ■ ■
ჰოკეი. "მინესოტას" ფორვარდი ჯერემი სტივენსონი, რომელიც კლუბმა დრაფტზე დააყენა, გადა-ვიდა "ნეშვილის" შემადგენლობაში, სადაც 2000-2002 წლებში თამაშობ-და. მარშან "მინესოტას" შემადგენ-ლობაში გამართულ 32 მატჩში სტი-ვენსონმა 5 შაბა გაიტანა.

■ ■ ■ ■
მძლეოსნობა. ამერიკის მძლეო-სნობის ფედერაციაშ გადაწყვიტა, და-საჯოს ის სპორტსმენები, რომლებიც დოპინგის მოხმარებაში არიან მხო-ლეუბულნი. ამიერიდან ათლეტებს, რომლებსაც პირველივე დოპინგ-ტე-სტზე ამაზილენ, დაეკისრებათ ჯარიმა 100 000 დოლარის ოდენობით ან სა-მუდამო დისკვალიფიკაცია. ასეთ მკაცრ გადაწყვეტილებამდე აშშ-ის მძლეოსნობის ფედერაცია ბოლო დროს გახშირებულმა დოპინგ-სკან-დალებმა მიიყვანა. მაგალითად, ახა-ლი სტერიოიდის ტეტრაჰიდროგესტ-რინონის მოხმარებაში ამას წინათ ბრიტანელი სპრინტერი, 100 მეტრზე სირიზმი ევროპის ჩემპიონი დუენი ჩემბერსი ამაზილეს. ახლახან კი ცნო-ბლი გახდა, რომ ახალი სტერიოიდი ალბოაჩინეს ოთხი ამერიკელი მძლე-ოსნის შარდში. სამმა მათგანმა მონა-სალობა მიიღო პარიზში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატზე. ახალი ან-ტისადოპინგო კანონი 2004 წლის პი-რველი იანვრიდან შევა ძალაში.

ბიბა ბარასაშვილი

საქართველოში, სპორტის სხვა სახეობებისგან განსხვავეба-ით, ცხენოსნობა ჩრდილშია. არა-და, სპორტის ამ სახეობას დიდი ტრადიციები აქვს იმისთვის, რომ ყურადღება მისკენაც იყოს მიმა-რთული. ეტყობა, საერთო გაჭირ-ევმა ქართულ საცხენოსნო სკოლ-ას ორმავად შეუბო. აქედან გამომ-დინარე, იშვიათად, რომ იპოდრო-მიდან ცხენის ჭიხვინი შემოგვესმ-ას. თუმცა, არის იშვიათი გამონა-კლისებიც.

ამ დღეებში თბილისის იპოდ-როში ცხენოსნობის მოყვარულთ შემოიკრებს. გუშინ საქართველ-ოს ცხენოსნობის ფედერაციამ პრესკონფერენცია მოაწყო. იწყე-ბა "კავკასიის თასის" რიგით მეო-თხე გათამაშება, რომლის ორგა-ნიზებაც თავად გვინევს. "კავკა-სიის თასს" პირველად ერევანმა უმსაპინძლა, თუმცა, გათამაშება არ შედგა. საქმე ის არის, რომ აზ-ერბაიჯანელმა მხედრებმა სოხზე

მოაგზაურეს. ახლა მათი მისიაა, რომ საქართველოშიც შეიძლოს "თასის" გათამაშება.

■ ■ ■ ■
სანდრო ნაპერჩანი

გუშინდელი მატჩის შემდეგ ევგენი კაფელინიოვმა განაცხა-და, რომ ამ ტურნირის მერე აქტი-ურ სპორტს ჩამოშორდება. შეგახ-სენებთ, რომ გუშინ რუსმა ჩოგ-ბურთელმა გერმანელი კიფერი დაამარცხა, გავიდა მეორე წრეში, სადაც თავის თანამემამულეს, იუჟნის შეხვდება. პეტერბურგის წლევედელი ტურნირი გაცილებე-ით უინტერესოა შარშანდელთა შედარებით. სპეციალისტები და რწმუნებულნი არიან, რომ ფრან-კ სებასტიან გროსჟანი ან გერმა-ნელი რაინერ შუტლერი გაიმარჯ-ვევს. სულ სხვა სიტუაციაა სტოკ-ჰოლმში, სადაც პირველობის პრეტენზია უფრო მეტ კანდიდ-ატს აქვს და ამის ძალაც შესწევს. ჰოლანდიელ სიენგ შალკენთან და მარიანო ზაბალეტასთან ერთად ტურნირს გამოემშვიდობნენ პირ-ველ ნომრად განთესილი ტაილან-დელი პარადორნ შრიჩაზხანი, რო-მელიც ამბობდა, რომ პირველობ-ას არავის დაუთმობდა და ჩილე-ლი ნიკოლას მასუ, რომელიც მე-სამე ნომრად იყო განთესილი. ჩი-ლეელმა სამ სეტში თავისი მატჩი დათმო ჰოლანდიელ რაიმონ სლა-იტიერთან. თუ მან ოდნავი წინააღ-მდეგობა მაინც გაუწია ჰოლანდი-ელს, შრიჩაზხანმა ორ სეტში ნაა-გო ასევე ჰოლანდიელ ოინ ვან-ლოტელთან. პირველ სეტში ანგა-რშიმ იყო 5-5, როდესაც ტაილან-დელმა თავის მონოდებაზე ზედი-ზედ სამი ბურთი წააგო, ეს უპო-რატესობა კი ჰოლანდიელმა გა-მოიყენა და მესამე ბრეიკპოინტზე გვიმო აიღო, თავისი მონოდება კი უპრობლემოდ მოიგო და სეტიც

თავის სასარგებლოდ ჩაამთავრა. მეორე სეტში ყველაფერი ნათელი გახდა მას შემდეგ, რაც პარადორ-ნმა პირველივე გეიმში თავის მო-წოდებაზე დათმო და ჰოლანდიე-ლს ორგეიმიანი უპირატესობა მისცა. მეორე სეტში მარშანდელ-მა მხოლოდ ერთი გეიმის მოგება შეძლო და ტურნირსაც გამოეთი-მა. სტოკჰოლმის შარშანდელი ტურნირიც წლევედელის მსგავ-სად მიმდინარეობდა, რამაც ბეე-რი ახალგაზრდა და პერსპექტი-ული მოთამაშე გამოაჩინა. სპეცია-ლისტები თავს იკავებენ ფავორი-ტის დასახელებისგან, მაგრამ მა-ინც თვლიან, რომ ყველაზე დიდი შანსი აქვს არგენტინელ ხუან იგ-ნასიო ჩელას, რომელიც მეორე წრეში წლეულს ძალიან კარგად მოთამაშე შეედ რობინ სოდერ-ინგს დაუპირისპირდება.

სენსაციების გარეშე მიმდი-ნარეობს ბაზელის ტურნირი. ყვე-ლა ფავორიტი, ასე თუ ისე, ახერ-ხებს მეტოქის დამარცხებას. პირ-ველი წრის მატჩები არცთუ საინ-ტერესო გამოდგა, გარდა ერთისა. გამორჩეულ მატჩში ერთმანეთს დაუპირისპირდა ორი ესპანელი - ახალგაზრდა ფელისიანო ლოპე-სი და რაფელ ნადალი. ესპანე-ლები თვლიან, რომ, ფერეროსა და მოიასთან ერთად, სწორედ ეს ორი ჩოგბურთელია ესპანური ჩო-გბურთის სახე. მატჩი ნადალმა დაიწყო და გეიმიც მოიგო. მერვე გეიმამდე ორივე თავის მონოდებ-მა იგებდა, ხოლო მერვეში ნადალ-მა იპოვა და ბოლომდე გამოიყე-ნა. ძლიერი მონოდების შემდეგ ის ზედმეტად გასჭირვდება. პირველი სეტი ნადალმა 6:3 მოიგო. მეორე სეტი ზუსტად იგივე სცენარით წარიმა-

კაფელინიოვი პენსიაზე გადის

რთა, ოლონდ - ფელისიანოს სასა-რგებლოდ. იგრძნობოდა, რომ ლოპესმა ნადალის სუსტი წერტი-ლი იპოვა და ბოლომდე გამოიყე-ნა. ძლიერი მონოდების შემდეგ ის ცდილობდა, ბადესთან გასულიყო და წინა ხაზიდან ეთამაშა, რაც კა-რგადაც გამოსდიოდა. მეტოქის

მონოდებას კი მშვენიერად ართ-მევდა თავს. სეტებში ანგარიში 1:1 იყო. დაიწყო მესამე სეტი. ორ-ივე ფრთხილობდა, მეტოქის შეც-დომას ელოდა, თვითონ არ უტეე-და, რამაც ტაბირეიკამდე მიიყვა-და წინა ხაზიდან ეთამაშა, რაც კა-რგადაც გამოსდიოდა. მეტოქის

ქრისტი

კლიოპოს სადიაქმბრო სამოზადისი და ჰოლიოფილდის პირობა

ვლადიმირ კლიოკო 20 დეკემბრის მოლოდინშია

"კავკასიური თასი" მხედრებს იკრებს

ცხენოსნობა

საქართველოში მეორედ არიან შორისო ფედერაციის (FEI) მიერ მოვლენილი გერმა-ნელი მსაჯები რაქშან რა-დპოური (მთავარი მსაჯი) და ვერნერ დიგი (მარშ-რუტების შემდგენე-ლი). სხვათა შო-რის, ისინი

საერთაშორისო ცხენოსნობის ფედერაციები და სპორტის სახე-ლმნიფო დეპარტამენტი არიან. შეჯიბრება გაიმართება პირად და გუნდურ ჩათვლაში. პირადი ჩათვლის პირველ ორ კონკურსში მხედრები ახალგაზრდა ცხენები-თაც გამოვლენ. ტურნირის საუ-კეთესო მხედარს (საერთო შედე-გების მიხედვით) მსაჯთა კოლე-გია დასასხელებს.

წარმატების ყველაზე რეალუ-რი პრეტენდენტები ქართველი მხედრები არიან. ერთი სიტყვით, თბილისის იპ-ოდრომი იწვევს ცხენოსნობის მო-ყვარულთ. ორგანიზატორთა თქმით, "კავკასიის თასზე" დასწ-რება უფასოა. ასე რომ, 25 ოქტო-მბრიდან იპოდრომის კარი ყველა-სთვის ღიაა.

გათამაშავის ძირითადი პროგრამა:
25 ოქტომბერი
12:00 სთ. კონკური №1 (ახალ-გაზრდა ცხენებით. წინალობათა სიმძლვე 110 სმ-მდე.)

16:00 სთ. შეჯიბრების გახსნა. კონკური №2 (ძირითადი ცხენებ-ით. წინალობათა სიმალლე 130 სმ-მდე)

26 ოქტომბერი
12:00 სთ. კონკური №3 (ახალ-გაზრდა ცხენებით. წინალობათა სიმალლე 120 სმ-მდე.)
16:00 სთ. კონკური №4 (პირა-დი პირველობა. წინალობათა სი-მალლე 130 სმ-მდე)

27 ოქტომბერი
12:00 სთ. კონკური №5 "დიდი პრიზი" (ახალგაზრდა ცხენებით. წინალობათა სიმალლე 120 სმ-მდე.)

16:00 სთ. კონკური №6 "დიდი პრიზი" (ახალგაზრდა ცხენებით. წინალობათა სიმალლე 140 სმ-მდე.)

28 ოქტომბერი
16:00 სთ. "კავკასიის თასი" (გუნდური პირველობა. წინალო-ბათა სიმალლე 140 სმ-მდე.)
დაჯილდოების ცერემონიალი

■ ■ ■ ■
როგბაურთი

უსენსაციო ბაზელი

რეიკი წააგო - 4:7. თავისი მატჩი მოიგო ენდი როდოკმა. მან ორ სე-ტში დაამარცხა შვეიცარიელი ჟან კლოდ შერერი. პირველი სეტი დი-დად ძალისხმევის გარეშე მოიგო (6:3), მეორე კი ტაბირეიკამდე მი-ვიდა, სადაც წარმატების მისაღ-მად მეორე წრეში გაცილებით საი-წევად ძლიერი მონოდებაა საჭი-რო, რაც როდოკმა პირნათლად შეასრულა და მატჩიც მოიგო. არ-გენტინელმა დევიდ ნალბანდიან-მა ერთი ამოსუნთქვით ჩამოიშო-რა გზიდან ესპანელი რუჟენ რამი-რეს იდალგო. არგენტინელმა ორ სეტში დაამარცხა ესპანელი (6:4, 6:0). თავისი შეხვედრები მოიგეს

ესპანელმა ტომი რობრედომ, რო-მელიც მერვე ნომრად არის გან-თესილი ამ ტურნირზე და ბელგი-ელმა ოლივერ როხუსმა. მან სამ სეტში დაამარცხა ესპანელი ფელ-იეს მანტილა (6:7, 6:2, 7:6).

■ ■ ■ ■
ბაზელი - პირველი წრე

ენდი როდოკი (აშშ 1) - ჟან კლოდ შერერი (შვეიცარია) 6:3, 7:6
გილორმო კორია (არგენტინა 3) - ფაბრის სანტორი (საფრანგეთი) 5:7, 6:3, 6:0
დავიდ ნალბანდიანი (არგენტინა 4) - რუჟენ რამირეს იდალგო (ესპანეთი) 6:4, 6:0
ტომი რობრედო (ესპანეთი 8) - მიშელ კრატოვილი (შვეიცარია) 6:4, 6:4
ოლივერ როხუსი (ბელგია) - ფელიქს მანტილა (ესპანეთი) 6:7, 6:2, 7:6
იგან ლოუბიჩიჩი (ხორვატია) - ფილიპო ვოლანდრი (იტალია) 6:3, 3:6, 6:2
ფელისიანო ლოპესი (ესპანეთი) - რაფელ ნადალი (ესპანეთი) 3:6, 6:3, 7:6

სტოკჰოლმი - პირველი წრე
ჯონ ვან ლოტუმი (ჰოლანდია) - პარადორნ შრიჩაზხანი (ტაილანი 1) 7:5, 6:1
ნიკოლას მასუ (ჩილე 3) - რაიმონ სლიუტერი (ჰოლანდია) 3:6, 6:3, 7:5
იან მაიკელ გემბლი (აშშ) - დავიდ საენიგეტი (იტალია) (საენიგეტიმ მატჩი შეწყვიტა)
იონას ბიორკმანი (შვედეთი) - ანდრეას ვინიიგერი (შვედეთი) 4:6, 6:2, 6:1

სტოკჰოლმი - მეორე წრე
იოაკიმ ოოზანსონი (შვედეთი) - ფერნანდო გონსალესი (ჩილე 4) 4:6, 6:4, 7:5
მარდი ფიში (აშშ 5) - ჟულიენ ბენეტო (საფრანგეთი) 6:4, 6:4

სანატ-პაბტაზუბაში - პირველი წრე
რაინერ შუტლერი (გერმანია 1) - ჟან რენე ლიზარი (საფრანგეთი) 7:6 (7:5), 6:1
იგორ ანდრეევი (რუსეთი) - მაქსიმ მირნი (ბელორუსი 4) 6:4, 7:6 (7:1)
გუგენი გუგენიზიოვი (რუსეთი) - ნიკოლას კიფერი (გერმანია) 2:6, 6:3, 6:4

სანატ-პაბტაზუბაში - მეორე წრე
ვინსენტ სპადეა (აშშ 6) - დომინიკ პრბატი (ხორვატია) 6:4, 4:6, 7:5
ალექს კორჩა (ესპანეთი) - გასტონ გაუდო (არგენტინა 7) 6:3, 6:1

სამე ნომერია, მაგრამ პირობას ვერ დავდებთ, რომ უკვე კილომე შევდელი ვლადიმირისთვის მსო-ფლიო ჩემპიონის ტიტულისთვის ორთაბრძოლის ორგანიზებას. ნე-ბისმიერ შემთხვევაში ვლადიმირი დიდი კალიბრის მქონე მეტოქეს შეხვდება".

თავად ვლადიმირი კი ორი დღის წინ კილში მოწყობულ პრეს-კონფერენციაზე დაძვრეთ ლამ-აზ ორთაბრძოლას შეჰპირდა. 20 ეკილის ანჯელესში, მაიკ ტაისონ-ის ყოფილი მწვრთნელის, ფრედი როუჩის მეფივალყურეობის ქვეშ მოეშადაება. დანიშნულების ად-გილზე კი მას შემდეგ ჩავალ, რო-ცა ჩემი ძმა, ვიტალი, 6 დეკემბერს ნიუ იორკში კირკ ჯონსონთან იხზუბებსო.

თავდაპირველად ვლადიმირ-საც იმავე დღეს უნდა ეჩხუბა, თუმცა, საბრძოლო არენად ლოს ანჯელესი იყო შერჩეული. ბოლ-ოს ყველაფერი კილის სასარგებ-ლოდ გადაწყდა. ახლა საბრძოლო არენა "ოსტსპალეს" საღაროებ-ში ბილიეტები იყიდება. მათი ფასი 25,5-დან 532,5 ევრომდე მერყე-ობს. არენა 10,5 ათას მაყურებ-ელს იტევს.

იმავე პრესკონფერენციაზე, რომელსაც ქალაქის მერი ფოლკე ვარტიც ესწრებოდა, კილის სკო-ლის მოსწავლეებს საჩუქარი მოუ-შადაეს. კერძოდ, ქალაქის მერმა და უკრაინელმა მოკრივემ განა-ცხადეს ერთგვარი კონკურსის შესახებ - ათი გამარჯვებული ბა-ევში, მშობლებთან ერთად, კლირ-კოსა და ბრიუსტერის ორთაბრ-ძოლაზე დასასწრებ ბილიეტებს მიიღებენ.

ამასობაში მსოფლიოს ოთხგ-ზის ჩემპიონი, 41 წლის ევანდერ ჰოლიოფლად რინგზე დარჩენას აპირებს. ნიგერიაში საქველმოქ-მედო ვიზიტად მყოფმა სახელო-ვანმა მოკრივემ კიდევ ერთხელ განაცხადა, რომ წასვლას არ აპი-რებს, ყოველ შემთხვევაში, ვიდრე ჩემპიონის ტიტულს არ დაიბრუნ-ებს. "ერთ-ერთი ბოლოს ნაგებუ-ლი ორთაბრძოლის შემდეგ ჩემს შვილს შევპირდი, რომ კიდევ გავ-ხდებოდი ჩემპიონი. ვერ მოვისცე-ნებ, სანამ ერთ-ერთ ტიტულს მა-ინც არ დავიბრუნებ. კრივიდან წასვლა ჩემს გეგმებში არ შედის, რადგან თავს ისევ ღონივრად და მხნედ ვგრძნობ".

გეხსომებათ, 4 ოქტომბერს ჰოლიოფლი სუპერმძიმე წონაში მეტოქის, ჯეიმს ტონისთვის სა-დებიუტო მატჩში, მეცხრე რაუნ-დში, ტექნიკური ნოკაუტით დამა-რცხდა. სწორედ მაშინ განაცხადა, კრივიდან მივდივარო, თუმცა, რამდენიმე საათში გადათქვა.

ახალ ფლაგმანს მარანელოდან "ფერარი 612 სალიტი" ჰქვია

იყო დრო, როცა ექსკლუზიუ-რი ავტომობილების მწარმოებელი იტალიური კომპანია "ფერარი" წლიდან წლამდე ერთსა და იმავე მოდელს უშვებდა და მისი იმეიითი კლიენტი ამითაც კმაყოფილი იყო, მაგრამ როგორც ჩანს, ის დრო წარსულს ჩაბარდა. სხვა-ნაირად არც შეიძლება იყოს დღევანდელ, კონკურენტებით გაჯერებულ ავტობაზარზე, სადაც თუ მწარმოებელი პროდუქციის მრავალფეროვნებით ვერ დაიკვეხნის, მას დიდი ხნის არსებობა არ უნერია.

არსებობის ამგვარ ყაიდაზე უკვე გადავიდა "ფერარიც", რომელიც ბოლო რამდენიმე წელიწადი, თითქმის არცერთ ავტოსალონს არ ტოვებს ისე, რომ თავისი წარმოების სუპერავტომობილებით არ გაახაროს ამ ლეგენდარული მარკის უამრავი თაყვანისმცემელი.

გამონაკლისი არც მომავალი წელი იქნება, რადგან წლის დასაწყისშივე, დეტრიოტის ავტოსალონზე, შედგება მარანელოში პაზირებული კომპანიის ახალი ფლაგმანის, ოთხადგილიან კუპე "612 სალიტის" მსოფლიო დებიუტი. უფრო სწორედ კი, 21 ოქტო-

მბერს კომპანიამ პრესას ოფიციალურად კი წარუდგინა "პინინფარინასთან" ერთად შექმნილი ეს ულამაზესი ავტომობილი, მაგრამ ფართო მნახველის წინაშე ის პირველად სწორედ დეტროიტში წარსდგება.

ეს ავტომობილი, რომლის ძარაც მთლიანად ალუმინისგანაა დამზადებული, "ფერარის" სამოდელო გამაში დიკაივებს მოქველებულ მოდელ "456"-ის ადგილს. "612 სალიეტი" ოთხ ადამიანს იტევს, თუმცა მისი სავარძლების ფორმულა 2+2 იმაზე მეტყველებს, რომ უკანა სავარძლები თავისი კომფორტულობით ვერ დაიკვეხნის.

ავტომობილს სახელი ეწოდა კომპანიის პირველი ავტომობილების ძარების ავტორ სერჯო საკალიეტის საპატივცემულოდ, ვინც "ფერარის" დაარსების დღიდან მუშაობდა აქ. სწორედ ამ ნიჭიერი დიზაინერის ქმნილებას წარმოადგენს "ფერარის" მიერ 50-60-იან წლებში გამოშვებული ისეთი შესანიშნავი ავტომობილები, როგორებიცაა "ფერარი 166 ინტერ საკალიეტი სპაიდერი", "ფერარი 250GTO საკალიეტი ბერლინეტა" და სხვები. ჰოდა, კომპანიის

ახლანდელმა პრეზიდენტმა ლუკა დი მონტეცემოლომ სწორედ სერჯო საკალიეტის მიაგო პატივი, როცა "ფერარის" ახალ ფლაგმანს მისი სახელი უწოდა.

"612 საკალიეტის" დიზაინი ცნობილი იტალიური დიზაინსტუდია "პინინფარინას" შემოქმედების ნაყოფია. აღსანიშნავია, რომ სიახლე რაღაცით "მახერატი კუატროპორტისაც" მოგვაგონ-

ებს, რომელიც ასევე "პინინფარინას" მიერაა შექმნილი და რომლის დებიუტიც წლელს, ზაფხულში შედგა.

"612 სალიეტი" ზომებით თავის წინამორბედზე დიდია, მაგრამ იმის ხარჯზე, რომ მის დასაშზადებლად მეტწილად ალუმინი გამოიყენება, იგი "456"-ზე დაახლოებით 60 კილოგრამით მსუბუქია. ამასთან, მისი ძარის სისხტე 60

პროცენტითაა გაზრდილი.

"612 საკალიეტიზე" გამოყენებულია 5.7-ლიტრიანი V12, რომელიც ავტომობილ "575 მარანელოდანაა" აღებული, მაგრამ მისგან განსხვავებით, 540 ცხენის ძალამდეა (რომელსაც 7250 ბუნ/წუთზე ავითარებს) ფორსირებული.

ეს საკმაოდ დიდი აგრეგატი წინა ხიდის უკანა განთავსებულ, ტრანსმისია კი ოდნავ უკანაა

დანული. კონსტრუქტორებმა ეს სპეციალურად გააკეთეს, რათა რაც შეიძლება დაბლა დაენიათ ავტომობილის სიმძიმის ცენტრი, რაზეც ბევრადაა დამოკიდებული მისი მანევრულობა. შედეგად, ავტომობილის წონის 46 პროცენტი წინა ხიდზე მოდის, დანარჩენი 54 კი - უკანაზე და ეს წონის თითქმის იდეალური განაწილებაა.

გადაცემათა კოლოფი 6-საფეხურიანი, მექანიკურია, რომელსაც, მყიდველის სურვილისამებრ, შეიძლება ჰქონდეს გადაცემათა შეცვლის ჩვეულებრივი ბერკეტი, ან ახალი, ელექტრომოდრაციური გადამრთველით აღჭურვილი სისტემა, რომელიც ისევე მუშაობს, როგორც ფორმულა ერთში ფართოდ აპრობირებული, ერთი ნოდებული სპეცენტალური გადაცემათა კოლოფი და რომელსაც "ფერარის" პროდუქციის მომხმარებელი FIA- სახელით იცნობს. მისი შემწვობით მექანიკურ კოლოფში გადაცემების შეცვლა ისეთივე ადვილია, როგორც ავტომობილში კოლოფებში.

ლურჯი "კიკი" (უჩვეულოა, მაგრამ "ფერარის" სიახლე ლურჯი ფერისაა) აღჭურვილია უზარმაზარი საბურავებით. წინა, 18-

დუიმიან თვლებზე ჩაცმულია 245/45 ზომის საბურავები, უკანა, 19-დუიმიანზე კი - 285/40. ყოველივე იმის საშუალებას იძლევა, რომ ადგილიდან 100 კმ/სთ სიჩქარე "612 საკალიეტში" სულ 4.1 წამში აკრიფოს, მისი მაქსიმალური სიჩქარე კი 313 კმ/სთ-ს აღწევს.

რაც შეეხება სალონს, იმის მიუხედავად, რომ ავტომობილი ორკარიანია, თვლების ბაზის გაზრდის ხარჯზე გაადვილებულია უკანა სავარძლებზე დაჯდომა. მაჩვენებლების პანელი ერგონომიკულია, საჩის რგოლი კი ისეა განლაგებული, რომ ნებისმიერი სიმაღლის მძღოლი (გიაგნტები არ იგულისხმება) თავს კომფორტულად იგრძნობს. სალონი განწყობილია ალუმინითა და ძვირფასი ტყავით, მის აღჭურვილობაში კი შედის უმაღლესი კლასის აუდიო-აპარატურა და ორზონიანი კლიმატკონტროლის სისტემა.

როგორც უკვე ითქვა, "612 საკალიეტის" მსოფლიო დებიუტი იანვარში, დეტრიოტის ავტოსალონზე შედგება, მისი გაყიდვების დაწყება კი მარტიდანაა დაგეგმილი. სამაგიეროდ, ჯერ ცნობილი არ არის, თუ რა ელრება იგი.

ავტორინდუსტრიის მომავალს ტოკიოში ნახავთ

ტოიოტა PM პერსონალ მობილიტი

ლექსუს LF-S

ჰონდა HSC

ნისან ფუკა

ჰონდა KIWAMI

ტოკიოში 22 ოქტომბერს გაიხსნა და ორ კვირას გასტანს წლის უკანასკნელი მასშტაბური ავტოსალონი, რომელიც ტრადიციისამებრ, ორ წელიწადში ერთხელ იმართება ზოლზე. ტოკიოს წლევანდელი ავტომოლ იმითაცაა გამოირჩეული, რომ კომპანიებმა, რომელთა შორისაც, რაღა თქმა უნდა, იაპონელები სჭარბობენ, აქცენტი მომავლის ავტომობილებზე გააკეთეს, თუმცა არც დღევანდელი დღე დაიკნევიდათ. მოკლედ, რაც მათ ფრანკფურტის ავტოსალონს დააქლეს (არადა, ამომავალი მზის ქვეყნიდან იქაც ბევრი სიახლე იყო), ტოკიოში უხვად აანახაუფეს.

ისიც სათქმელია, რომ იაპონურმა კომპანიებმა სპეციალურად შემოინახეს თავიანთი კონცეპტები ტოკიოსთვის, რადგან საექვეწმედ ცნობილია, რომ იაპონელი ავტომოყვარული დიდად აფასებს მათს ულტრანათანამედროვე ტექნოლოგიებს და ეს სიახლეებიც მეტწილად სწორედ იაპონელებისთვის არის გათვალისწინებული.

სხვა დიდ ავტოსალონებთან (დეტროიტი, ფენევა, პარიზი და ფრანკფურტი) შედარებით, ტოკიოს ავტოსალონზე არცთუ ბევრი სიახლე წარმოდგენილია და მათი უმრავლესობაც, 38 იაპონურ კომპანიების ეკუთვნის. რაც შეეხება უცხოურ კომპანიებს, მათგან ყველაზე მეტ ყურადღებას იქცევს "დაიმლერკრაისლერის" ორი სიახლე.

კიდევ ერთი თავისებურება, რომლითაც ტოკიოს წლევანდელი ავტოსალონი გამოირჩევა, არის მასზე წარმოდგენილი ეკოლოგიურად სუფთა ავტომობილების სიმრავლე. როგორც ცნობილია, მთელს მსოფლიოში და განსაკუთრებით კი იაპონიაში, სულ უფრო მეტად პოპულარული ხდება წყალბადის ელემენტებზე მომუშავე ეკოლოგიურად სუფთა პირბრუნავი ავტომობილები, რომლებიც მუშაობისას მხოლოდ წყალს გამოყოფენ და პრაქტიკულად არ აბიძხურებენ გარემოს. ჰოდა, ასეთი ავტომობილების წარმოებაში მსოფლიო ლიდერები სწორედ იაპონური კომპანიები, "ტოიოტა" და "ჰონდა" არიან, რომლებმაც ტოკიოში უხვად წარმოადგინეს მომავლის ავტომობილების მათებული ვერსიები.

ტოიოტას" პავილიონის მთავარი კონცეპტუალური მოდელია ელექტრომობილი "პერსონალ მობილიტი", რომელიც ერთი ადამიანის გადაადგილებისთვის განკუთვნილ კაფსულას წარმოადგენს. ეს უცნაური ავტომობილი რაღაცით შეიძლება ბაჟისაც მოგვაგონებს, რომლის თავზეც საბურავებით ბოლოვდება. ადამიანი თავისუფლად თავსდება მის კაფსულაში, რომელსაც მძღრობისას მდგომარეობის შეცვლაც შეუძლია - დიდ სიჩქარეზე იგი მორიზინტალურ პოზიციას იკავებს და გზის საფარს უახლოვდება, გაჩერებისას კი ვერტიკალურ პოზიციას უბრუნდება, რითაც მძღოლს გადმოსვლას უადვილებს. ამასთან, წინა თვლებს ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად მობრუნების უნარი შესწევთ. რაც ყველაზე საინტერესოა, ამ ავტომობილს

თავის მსგავსებთან ინტერნეტით ურთიერთობის უნარიც შესწევს, რითაც ისინი გზებზე მოსალოდნელი საცობების შესახებ ატყობინებენ ერთმანეთს.

"ტოიოტას" მეორე კონცეპტკარის, "ტოიოტა ფაინ-N"-ს კი სხვა ავტომობილებისგან უნიკალური პიბრდიული ძრავები განასხვავებს. სწორედ ძრავები, რადგან ყოველ თვალს თავისი აგრეგატი ემსახურება, რომლებიც სწორედ ბორბლის სიახლოვესა ავტომობილში განლაგებული. რამდენადაც ავტომობილის ცენტრში აღარაა განთავსებული არც ძრავი და არც გადაცემათა კოლოფი, კონსტრუქტორებს უფრო ფართო სალონის შექმნის საშუალება მიეცათ, რომელსაც აბსოლუტურად ბრტყელი იატაკი აქვს.

რაც ყველაზე უჩვეულოა, "ფაინ-N"-ს პატრონის სახეზე ცნობის უნარი აქვს, რის შემდეგაც მისთვის ხელსაყრელად განათავსებს საგარძელს. ავტომობილი მოძრაობისას ერთგვარ გუგუნს გამოსცემს, რითაც მძღოლს მოსალოდნელი საფრთხის შესახებ ამცნობს. იგი ასევე თვითონ არეგულირებს კონდიციონერის მუშაობის რეჟიმს.

"ტოიოტას" დივიზიონმა "ლექსუსმა", რომელიც ჯერჯერობით არ ჰყდის თავის ავტომობილებს იაპონიაში, საღონზე თავისი ორი სიახლე წარადგინა. ერთი მათგანია LF-X, რომელსაც რაღაც შუალედი უკავია ჩვეულებრივ სედანსა და უგზობის ავტომობილს შორის. მეორეა წარმომადგენლობითი კლასის სედანი LF-S რვაკილინდრისანი ძრავითა და ოთხივე წამყვანი ბორბლით.

ერთობ თავისებურია "ჰონდას" სტენდი, რომელზეც სტოპირის როლს ასრულებენ არა ავტომობილები, ან ლამაზი გოგონები, არამედ ევრეთ ნოდებული ჰუმანოიდური რობოტი სახელად "ასიმო", რომელიც თავად მოგითხრობთ კომპანიის სიახლეების შესახებ და თუ საჭირო იქნება, მარტივ კითხვებსაც უპასუხებს.

"ჰონდასაც" კონცეპტუალური მოდელია აქვს წარმოდგენილი, მაგრამ კომპანიის განცხადებით, მათი დიდი ნაწილი ახლო მომავალში კონეიერს მიაღწევს. მათ შორისაა მინივენი ASM (ქედანსედ სალუნ მინივენ - მონიწვე სალონის მქონე მინივენი), რომლის გაყიდვებაც მომავალ წელს დაიწყება. მისი საშუალებით "ჰონდა" გვიჩვენებს თავისი დიზაინერების ხედვას იმაზე, თუ როგორ უნდა იყოს ორგანიზებული მინივენების მოადროულად, სპორტული ნიონითაც გამოირჩევა - იგი აღჭურვილია ბენზინზე მომუშავე ექვსკილინდრიანი ძრავით, რომელსაც "პარტნიორობას" ელქტრომობტორი უწევს.

გარდა ამისა, "ჰონდამ" წარმოადგინა პიბრდიული IMAS და KIWAMI. ერთადერთი არაპიბრდიული ავტომობილი კომპანიის სტენზე არის სპორტული HSC, რომელიც ახლო მომავალში შეცვლის მეტად პოპულარულ, მაგრამ ამასთან, საკმაოდ მოძველებულ კუპე NSX-ს. ორადგი-

ლიან სპორტულ ავტომობილს ბენზინზე მომუშავე 300 ცხენისა ძალიანი ძრავი ბაზაში ექნება განლაგებული.

ტოკიოში 7 ახალი ავტომობილითაა წარმოდგენილი კომპანია "ნისანი", რომელიც ბოლო წლებში საგრძნობ პროგრესს განიცდის. მათ შორისაა კონცეპტუალური "ფუგა", რომელიც ერთმანეთში შერწყმულია სპორტული და წარმომადგენლობითი ავტომობილის თვისებები. იგი მოდელ FR-L-ის პლატფორმაზეა დამზადებული, რომელიც ასევე ახალი სპორტული "სკაი-ლაინისთვის" გამოიყენება. ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ ავტომობილი აშკარად სპორტული გარეგნობა აქვს, შიგნიდან იგი ერთობ ფართოა და მისი უკანა მჯავრები თავს აშკარად ვერ იგრძნობენ ზედმეტად.

მოდელი "სერენიტი" სედანისა და მინივენის პიბრდის წარმოადგენს და როგორც ჩანს, მისი დიზაინერები იაპონური კულტურის თემაზე ვარჯიშობდნენ. ყოველ შემთხვევაში, მისი გვერდითი მუშები რაღაცით გაშლილ მარაოს მოგვაგონებს, სახით კი - თითქოს ის კაბუკის თეატრის დადგმაში მონაწილეობისთვისაა შექმნილი.

პატარა "ეფისი" მის შემქმნელებს საქალაქო პატარა ავტომობილების მომავლად ესახებათ. იგი ფიჭურ ელემენტებზე მუშაობს. მაქსიმალურად მცირე წონა მიღწეულია ალუმინისა და პლასტმასისგან დამზადებული ბვერი დეტალის გამოყენებით. "ეფისს" სამი ადამიანის გადაყვანა შეუძლია, თუმცა მესამე, ვისაც უკანა სავარძელე მოუწევს ჯდომა, სივინროვეს იგრძნობს.

მომავლის ავტომობილია "მაზდას" სტენზე წარმოდგენილი ბენზინისძრავიანი მოდელი "იბუკი" (იაპონურად ეს ნიშნავს - მთავრე ახალი ენერგია, მოუმატებ ძალა). ეს ავტომობილი წარმოადგენს ვარიაციას თემაზე - მომავლის როდსტერი, რომელიც ალბათ ერთ მშვენიერ დღეს პოპულარულ "მაზდა MX5"-ს შეცვლის. მას ახალ ენერგიას "შთაბერავს" ორიგინალური დიზაინი ძრავის წინა (წინა ხიდის უკან) განლაგებით. ძრავის ასეთი განლაგებით უმჯობესდება არამხოლოდ წონის ხიდეზს შორის განაწილება, არამედ მცირდება მობრუნებისას ავტომობილზე წარმოქმნილი ინერციის მომენტი.

კიდევ ერთი კომპანია, "მიცუბიში" ტოკიოში ოთხი კონცეპტით წარსდგა. პროტოტიპი, ლაკონური სახელით "ი" იაპონელთა თვალთ დანახული ახალგაზრდული ავტომობილია. მას აქვს ერთობ ნათელი, მოსახერხებელი, ნახევრად გამჭვირაველი პლასტიკატივ განწყობილი ინტერიერი, რომელშიც თავისუფლად თავსდება ოთხი ადამიანი. მსუბუქი ძარა მოთავსებულია ალუმინისგან დამზადებულ ჩარჩოზე, გადაცემათა კოლოფი-ვარიატორი და სამკილინდრიანი ძრავი კი ბაზაშია განთავსებული. ამ ავტომობილის გაყიდვები 2005 წლიდან დაიწყება.

მსგავსი კონსტრუქტორული გადაწყვეტებია გამოყენებული კონცეპტ Se.Ro-ში, მაგრამ ეს

უფრო დიდი ავტომობილია და უფრო საქმიანი მყიდველისთვისაა გათვალისწინებული. ამ მანქანას თავისუფლად შეიძლება ეწოდოს ოფისი ბორბლებზე. მასში ძრავი ინჟინრებმა სალონის იატაკის ქვეშ "ჩამალეს", რის ხარჯზეც ბაზა და სალონი კი უფრო ხისტი გამოვიდა.

კაბრიოლეტი C22 უფრო ქალებზეა გათვლილი. იგი გამოირჩევა ელევანტურობით, მანევრულობითა და მცირე გაბარიტებით. კაბრიოლეტი მინიმალის სტილშია შექმნილი. სალონის გაფორმებისას აქცენტი პრაქტიკულობაზეა გაკეთებული. კომპანიის მეოთხე კონცეპტკარია "ტარმაკ სპაიდერი" - აგრესიული გარეგნობის მქონე კომპაქტური ავტომობილი, რომელიც შესანიშნავი ტენიკური მახასიათებლებით გამოირჩევა.

თითო ახალი კონცეპტია წარმოადგინს "დაიპაცუმ", "სუჟუკი" და კორეულმა "ჰიუნდაიმ". მათგან პირველის "D-პონი" საპლაფო ბაგია - ღია ავტომობილი ოთხივე წამყვანი ბორბლით და მოსახსნელი კარებებით. ავტომობილი მეტად პატარაა, თუმცა გასაკვირი ამაში არაფერია - "დაიპაცუ" ხომ სწორედ ასეთი პატარა ავტომობილების წარმოებითაა ცნობილი. "სუჟუკის" სიახლეს ეწოდება "მოპაილ ტერას". ეს არის ექვსადგილიანი ერთმცულობიანი ავტომობილი, რომელიც ფიჭურ ელემენტებზე მუშაობს. რაც შეეხება კორეულ სიახლეს, მის სტენზე წარმოდგენილია უგზობის "ნეოს 2", რომელიც "ჰიუნდაის" იაპონური დიზაინერული სტუდიის ნამუშევარია.

ევროპული კომპანიების სიახლეთაგან ყურადღებას იქცევს "მერსედესის" კონცეპტკარი F500, რომელიც პირველ რიგში თავისი კარგებით გამოირჩევა. ისინი ორივე მხარეს იხსნება და მჯავრებს ადვილად ჩასხდომის საშუალებას აძლევს. ავტომობილს აქვს გაზისა და მუხრუჭების ელექტრონული სატერფულები, ღამის ხედვის ინფრარითული სისტემა სახელწოდებით "ნაით ვიქ", რომელიც 150 მეტრზე მოქმედებს. F500 აღჭურვილია პიბრდიული აგრეგატი, რომელშიც ერთმანეთთან შერწყმულია დიზელისა და ელექტროძრავი, რომელთა საერთო სიმძლავრეც 313 ცხენის ძალას აღწევს.

ტოკიოშივე პირველად წარმოადგინა "ფერარიმ" თავისი ახალი ფლაგმანი "612 საკალიეტი", რომლის შესახებაც ჩვენი გაზეთი ამავე გვერდზე მოგიტოხრობთ. "ჯიპის" სტენზე კი თავს იწონებს უცნაური გარეგნობის მქონე კონცეპტუალური უგზობის მოდელი "ტრეო". ეს ავტომობილი რაღაცით "ჯიპერანგლერს" მოგვაგონებს, მაგრამ მაინც მისგან აბსოლუტურად განსხვავებულია. იგი აღჭურვილია ორი ელექტროძრავით და მართვის ბლოკით, რომელსაც შეუძლია, მძღოლის სურვილისამებრ, მარჯვნივ, მარცხნივ ან კიდევ შუაში განთავსოს საჩის რგოლი.

გვერდი მოამზადა მირაზ ლომიძე

ტოიოტა ფაინ-N

მაზდა იბუკი

სუჟუკი მოპაილ ტერასი

ჯიპ ტრეო

მერსედეს-ბენც F500

ნამღლ "სალიზონის" თვისებები აპრობირებულია და მონივრულია სა-
ქარათაგნო, რუსების, ზემრადიანებისა და სხვა ეკუვნის ჯანმრთელობის
დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული
აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ ავთიკაქები.

ნამღლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივა-
ლენტებს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.